NORTH SWEDEN
EUROPEAN OFFICE

Verksamhetsberättelse 2019

Ägarrådet 5 oktober 2020

Innehåll

Innehåll 2
FÖRORD 3
INLEDNING 5
Styrning och uppföljning 5
Personal och verksamhet 6
Verksamhetsberättelsen 8
VERKSAMHET & AKTIVITETER 2019 9
Verksamhetsprocesser 9
Allmänna utgångspunkter 9
Intressebevakning 11
Programbevakning 16
Verksamhetsoptimering 19
Huvuduppdragsprocesser 23
Horisontella policyområden 23
EU:s kommande budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige 23
OECD ge fortsatt stöd för Övre Norrland att utvecklas utifrån Europa 2020 26
Territoriell samverkan utifrån det Europeiska Arktis 29
Vertikala policyområden: Fokusområden 34
REGIONAL UTVECKLING 34
Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad 34
INNOVATIONSUNIONEN 41
Forskning och Innovation för Europeisk Excellens 41
Smart specialisering genom kreativa kluster och digitala agendan 43
INRE MARKNAD 50
Transport och infrastruktur för regionalt sammanlänkat Europa 50
Råvarutillgångar och utveckling: Mineraler, metaller, skog & energiproduktion 58
Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag 61
ATTRAKTIV LIVSMILJÖ 64
Miljöriktig, hälsosam och klimatsmart tillväxt 64
Kreativ kompetensutveckling med lockande upplevelser 68
Kommunikation 71
Bilaga: Program för det utökade EFNS rapportörsmötet i Bryssel 10-11/12 78

FÖRORD

2019 var ett omställningens år på nästan alla plan där North Sweden verkar. Det har inneburit att såväl hantera förändringar för kontoret, i EU och även på hemmaplan, utan att tappa fokus på uppdraget om att tillförsäkra beslut i EU som går i linje med norra Sveriges behov och önskemål. Det får i allt sägas att uppdraget har fullföljts.

Givetvis sker arbetet inte ensamt och därtill byggt på tidigare års arbete och inte minst av North Sweden initierade strategiska satsningar, såsom OECD-studien för samverkan inom Northern Sparsely Populated Areas i norra Sverige, Finland och Norge, den arktiska processen i EU med norra Sverige mitt i den samt att driva Botniska Korridoren för att bli en av EU:s prioriterade stråk och Smart Cities-platformen i EU att vara en hävstång för regionens unika innovationspotential som en testbädd för hela EU, för att nämna något.

En verksamhetsberättelse handlar om våra gemensamma insatser. Fokus är uppdraget som gavs till North Sweden-kontoret för 2019 om att, såsom tidigare år, företräda Norrbotten och Västerbotten i EU. Samtidigt innebar 2019 att tidigare Mid Sweden European Office, för Västernorrland och Jämtland Härjedalen, under året successivt införlivades i ett ”North Sweden PLUS”, att från och med 2020 bli ett samlat North Sweden European Office.

Diskussionerna om ett utökat kontor som samlar hela norra Sverige fördes med intensitet under våren för att efter beslut i ägarkretsen övergå i att förverkligas under hösten, där North Sweden, NS, och Mid Sweden, MS, allt mer verkade som ett kontor med två arbetsplatser fram till dess att de senares lokaler avyttrades i slutet av året. Det genomsyrar denna berättelse, samtidigt som den fortsatt bara avspeglar North Sweden och inget annat.

Det är också givet att det egentliga uppdraget, att företräda vår hemmaplan i EU, har fortsatt vara det överordnade. North Sweden finns inte för sin egen skull, utan för att driva processer som bidrar till norra Sveriges möjligheter att dra nytta av och få stöd från men också bidra till EU. Det är det som denna berättelse försöker spegla, mitt i kontorets eget omställningsarbete.

Det var samtidigt även för EU ett år av omställning till något nytt. Det var ett år med ett Europaparlamentsval mitt i, val av ny ordförande för det Europeiska Rådet där stats- och regeringscheferna möts samt vid slutet av året en ny inkommande EU-kommission. Det innebar att annat fick stå tillbaka för att få allt det på plats för en ny femårsperiod.

Samtidigt står EU aldrig still. Särskilt inte när de tunga förhandlingarna om en nästa budget- och programperiod råkar sammanfalla och borde nå i hamn för att hinna sättas i verket från 2021. Förhandlingarna nådde dock aldrig i mål och i den meningen var 2019 något av ett år av väntan. Väntan på att de förslag som lades 2018 ska bli beslut att komma 2020.

Allt det som North Sweden arbetat med under de gångna åren var därmed, mitt i allt, uppe för fortsatt förhandling. Det ställer förstås lite andra krav på även North Swedens arbete. Det handlar om att bidra till att i EU bibehålla det institutionella minnet om de förslag som lagts och som i stora delar går i för norra Sverige önskad riktning, med samtidigt möjlighet att skruva till somt för att bättre passa våra regioners behov, med nya ansvariga att lära känna på de olika bollarna. Det gäller att vara på tå för att agera in på målsnöret.

Mitt i allt det drogs verksamheten med en sjukskrivning och genom förändringarna även vakanser att hantera. Det går inte att säga annat än att vi höll ställningarna och kunde rusta för de sista stötarna i rätt riktning före det att besluten en gång för alla fattas i EU. Sådant kan inte göras utan fantastiska och engagerade medarbetare och god samverkan med tjänstemän och politiker och andra aktörer på hemmaplan. Det kan aldrig nog påtalas.

I det sammanhanget kan också sägas, att även för samverkan hemåt var det ett år av omställning. Det finns alltid en fördröjning i politiken. Riksdags-, region- och kommunalvalen under 2018 innebar att det en bra bit in på 2019 också på hemmaplan var pågående processer för att få alla poster i nya konstellationer och ansvariga tillsatta, inklusive för olika samverkansorgan såsom Europaforum Norra Sverige, som är en viktig plattform för EU-arbetet i de fyra nordligaste svenska regionerna av vikt också för NS.

Så det var i sanning ett omställningens år, samtidigt som allt löper på som vanligt för det.

Även med alla förändringar under året, så stod ändå grunden kvar. Det gäller också för undertecknad. Den som läste förra årets förord kunde tolka det som lite av ett avslutsord för en fantastisk resa med att ha fått leda EU-kontoret för Europas mest spännande regioner. Allt har sin tid, men de under 2019 återuppståndna tankarna om ett samlat North Sweden för hela norra Sverige, kan sägas ha förlängt den tiden för en ny spännande resa med att under 2019 och in i 2020 medverka till ett samlat North Sweden European Office som gör skäl för namnet på riktigt.

Förra årets förord är därmed ett avslutsord för tiden fram till och med 2018, det sista året för North Sweden i sin fullt ut under två decennier tidigare form och geografi. Nu går vi in i en ny era. Min och vår devis för verksamheten har varit; ”På toppen av Europa och mitt i EU!”. Norra Sverige ligger geografiskt i toppen, men är också i topp inom många områden till gagn för hela EU och ska finnas mitt i EU:s policyutveckling. Inte inom alla områden, men väl det som har betydelse för regionens möjligheter till hållbar utveckling. Det består förstås.

Jag vill hävda att vi varit en viktig aktör och är övertygad om att North Sweden kommer att fortsätta vara en viktig aktör för norra Sveriges utvecklingsförmåga i samspel med EU.

Dock ställer en större geografi med fler huvudmän och parter att samverka med också nya krav att hantera och finna formerna för. Men det är precis det North Sweden handlar om; att samverka med allt och alla på alla nivåer. Vi har ju lite rollen av att vara utanför alla men inne i allt (nästan). Det kräver ett bra samspel åt alla håll och kanter. Det är genom det vi bidrar till kunskap om och förståelse för varandra och att besluten i EU i slutändan landar så väl de kan till gagn för norra Sverige.

Det handlar om mängder av aktiviteter utifrån de direktiv och mål som ställts upp. Ibland med tydliga resultat, men som så ofta för långsiktiga processer med många aktörer, mindre tydliga men ändå utläsbara effekter. Allt får inte plats även om ambitionen är att vara utförlig för att verkligen visa vad som görs och lyfta fram en bild, eller snarare flera bilder och bildtexter, av vad North Sweden är, gör och levererar för den som verkligen vill veta.

/Mikael Janson
Direktör

INLEDNING

Styrning och uppföljning

North Sweden European Office (North Sweden/NS) är Norrbottens och Västerbottens gemensamma organisation. Syftet är att strategiskt ta del av och föra hem kunskap om, respektive bidra till, att påverka viktiga policyområden i EU som har betydelse för regionens ekonomiska och hållbara tillväxt.

Samarbetsprojekt för Övre Norrland under Region Västerbotten
Verksamheten sker i form av ett projekt inom ramen för ett samarbetsavtal mellan medverkande regionala aktörer från Norrbotten och Västerbotten i det som motsvarar EU:s programområde Övre Norrland, som också anger verksamhetsbidraget per huvudman. Nuvarande samverkansavtal är för projektperioden 2017—2023.

Region Västerbotten står som formell projektägare. Vid årsskiftet 2019 bildade det tidigare Regionförbundet Västerbotten, benämnt som Region Västerbotten, och Landstinget Västerbotten det nya gemensamma Region Västerbotten som också NS flyttade med över till, att inordnas som ett projekt under den regionala utvecklingsenheten inom Region Västerbotten. I och med det ersattes styrelseplatserna för tidigare regionförbund och tidigare landsting med en styrelseplats för det samlade Region Västerbotten. I samband med dessa förändringar upphörde också Länsstyrelsen Västerbotten med att ge sitt tidigare årliga bidrag till Norths Sweden. Från och med 2019 övergick också tidigare Landstinget Norrbotten till Region Norrbotten och Kommunförbundet Norrbotten bytte namn till Norrbottens Kommuner.

Verksamhetsstyrning via styrelse och Ägarråd
Den löpande ledningen sker via en utsedd styrelse med en företrädare per huvudman enligt sammanställning nedan, samt ett årligt Ägarråd med en företrädare per huvudman som antar verksamhetsdirektiv och följer upp verksamheten genom den verksamhetsberättelse som härmed presenteras avseende verksamhetsåret 2019. North Sweden har under året arbetat utifrån utpekad verksamhetsinriktning och verksamheten har rent konkret arbetet med bevakning och genomfört aktiviteter inom ramen för av styrelsen, utifrån Ägarrådets verksamhetsdirektiv, beslutad verksamhetsplan.

Styrelsen har under 2019 träffats (*i Skellefteå där inte annat anges*): 28/1 (*per telefon*), 1/4, 12/6, 28/8, 8/10 (*Bryssel och per telefon*) samt 4/12.

Ägarrådet har haft ordinarie möte i Skellefteå den 20/6 där det, utöver beslut om verksamhetsdirektiv och verksamhetsberättelse, fattades beslut om ett utökat ägarskap för North Sweden European Office genom att erbjuda ägarföreträdare i Jämtland Härjedalen och Västernorrland att från 2020 gå in i ett nytt samlat North Sweden European Office med mostvarande breda ägarskap som varit för Norrbotten och Västerbotten. I samband med det aviserade Länsstyrelsen Norrbotten sitt utträde från huvudmannaskapet för NS från och med årsskiftet 2020.

Styrelsens ledamöter för respektive huvudman för NS under 2019:

- Thomas Hartman, *ordförande*, Region Västerbotten

- Anna Lindberg, Region Norrbotten
- Andreas Lind, Länsstyrelsen Norrbotten
- Anita Lindfors, Norrbottens Kommuner
- Gry Holmgren Hafskjold (*t o m juli*) och Viktoria Mattsson (*fr o m augusti*), Luleå Tekniska Universitet
- Hans-Olov Byquist, Umeå Universitet
- Robert Forsberg, Norrbottens Handelskammare
- Anders Hjalmarsson, Västerbottens Handelskammare
- Helena Lundgren (*t o m maj*) och Jonas Nordin (*fr o m juni*), Företagarna Västerbotten
- Kjell Hjelm, Företagarna Norrbotten

Ett i Skellefteå mycket samlat Ägarråd försjunket i diskussioner om att slutgiltigt erbjuda Mid Swedens regioner att ansluta till North Sweden från och med årsskiftet 2020 (20/6).

En stor fråga för året som tog mycket fokus var diskussionerna om att bilda ett samlat North Sweden för hela norra Sverige, "NS+". Vid Ägarrådet före sommaren kunde slutgiltiga beslut om det fattas och arbetet inledas för att under hösten bereda mark med rader av små och stora praktiska frågor att lösa. Det innebar också att Länsstyrelsen Norrbotten avslutade sin medverkan i North Sweden.

Personal och verksamhet

North Sweden är bemannat med fyra medarbetare, med sikte under året på att från 2020 vara ett samlat kontor för det tidigare Mid Sweden European Office och nuvarande North Sweden European Office om sammantaget sex medarbetare, med sammanläkning av de två kontoren redan från halvårsskiftet 2019, *enligt nedanstående genomgång*.

<u>Verksamhesutmaningar med fortsatt fokus på kärnverksamheten</u>
Under inledningen av våren stod verksamheten med en sjukskrivning med en omfattande rehabiliteringsprocess. Verksamheten kunde dock i grunden upprätthållas, även om en del frågor fick stå tillbaka med att hanteras över längre tid, för att lösa situationen samtidigt som arbetet med att bereda mark för och under andra halvan av året genomföra en sammanläggning mellan North Sweden European Office och Mid Sweden European Office, tog stor kraft, även om fokus fortsatt låg på att kunna upprätthålla kärnverksamheterna i pågående processer i EU och på hemmaplan.

I och med att processerna i EU under våren till en del övergick till att fokusera på ett Europaparlamentsval i juni att konstitueras under sommaren och en ingående ny EU-kommission under hösten, stannade förhandlingar och förslagsfloden något upp under delar

av året, som samspelade någorlunda väl med förutsättningarna för North Sweden att formera sina styrkor, även om EU aldrig stannar och arbetet på hemmaplan fortskrider.

Sammanlänkning verksamhetsmässigt för Mid Sweden in i North Sweden
I och med beslut om att från Mid Sweden-regionerna gå in i North Sweden och därmed lägga ned sitt kontor, innebar hösten en process för att till årsskiftet 2020 etablera det nya samlade North Sweden, ”NS+”. Direkt efter beslut vid North Swedens Ägarråd före sommaren inleddes ett arbete med att sammanlänka de två verksamheterna under devisen ”ett kontor, två arbetsställen”. Även om det var två separata kontor ännu, tog direktören för North Sweden över ett samordningsansvar för en samlad verksamhet från och med andra halvåret 2019 samtidigt som tillförordnad chef på Mid Sweden fick i uppdrag att under hösten avveckla verksamheten inklusive lokaler, att från årsskiftet helt gå in i North Sweden.

Då kvarvarande personal, utöver tjänstgörande chef, på Mid Sweden slutade sin anställning vid halvårsskiftet, fanns ett rekryteringsbehov av kompetens inom de regionalpolitiska frågorna och sammanhållningspolitiken för att i det samlade kontoret kompensera det bortfallet och direktörens möjlighet att kunna avlastas policy- och påverkansarbetet på för ökat fokus på ledning och styrning. Från och med augusti kunde John Kostet, internationell strateg på Region Västerbotten och sammankallande i Europaforum Norra Sveriges sammanhållningspolitiska arbetsgrupp, tillträda tjänsten att under övergångsfasen hålla i de regionalpolitiska frågorna under de viktiga pågående förhandlingarna i EU. Formellt anställd via vakansen på Mid Sweden, men inom ramen för ett gemensamt North Sweden.

För övrig personal inleddes också ett brett arbete för att styra om ansvarsområden och bevakning inom ramen för ett samlat kontor för hela norra Sverige, att kunna fastställas vid årsskiftet. Utgångspunkten var, via förankring hos befintliga och tillkommande ägare, att kunna bemanna det samlade kontoret med fyra renodlade policy advisers, en direktör samt en samordnare för kontorsadministration och kommunikation.

Personal och ansvarsområden och förändringar under andra halvan av året:
- Mikael Janson, *Direktör*, med ansvar för arbetsområdet Regional Utveckling att under hösten fasas ut för fokus på verksamhetsledning.
- Niklas Johansson, *Communication & Senior Adviser*, inom Innovationsunionen att under hösten renodlas med sikte mot innovationsfrågorna.
- Mona Mansour, *Senior Adviser*, inom Inre Marknad med fokus på transport och råvaror samt näringslivsfrågor med tillkommande industripolitiskt fokus.
- Julia Hanson, *Office Coordinator & Adviser*, inom arbetsområdet Attraktiv Livsmiljö med fokus på att utöver kontorssamordning ta över kommunikationsfrågorna.

För NS tillkommande personalresurser inom ramen för Mid Sweden-kontoret från hösten:
- John Kostet, *från augusti Senior Adviser*, att ta över arbetsområdet Regional Utveckling för NS+MS.
- Lotta Rönström, *t f verksamhetschef på Mid Sweden*, att ombesörja avveckling av Mid Swedenkontoret för Mid-regionernas räkning och från 2020 ta över delar av arbetsområdet Attraktiv Livsmiljö för NS.

Därtill har under året, liksom tidigare år, två praktikanter per termin arbetat med nyhetsbevakning, besöksgrupper och det internadministrativa bland mycket annat. I hög grad bygger kontorets löpande vardagliga verksamhet på praktikanternas insatser. Under vårterminen praktiserade Clara Lundén och Hannes Wigerfelt, som fick ta ett lite extra

ansvar för att bevaka en del frågor på grund av sjukskrivningen, respektive under hösten Linnea Andersson och Isak Sidestam, som också i hög grad sammanlänkades med Mid Swedens två sista praktikanter att bistå den samlade verksamheten och en del praktiskt kring avyttring och flytt av Mid Sweden.

North Sweden står därtill mot en mindre ersättning i överenskommelse med Region Norrbotten och Region Västerbotten för en ytterligare arbetsplats för sekretariatet för CPMR Östersjökommission som de finansierar.

North Sweden är i ständig rörelse, men här samlat för en av för få fikor (5/7).

Mikael Janson, Julia Hanson och Niklas Johansson samt Mona Mansour, som under hösten från Mid Sweden fick Lotta Rönström och John Kostet till kollegor.

Verksamhetsberättelsen

Denna verksamhetsrättelse följer strukturen för de av North Swedens Ägarråd utpekade verksamhets- och huvuduppdragsprocesser med styrelsens beslutade målsättningar och aktiviteter inom dessa för att underlätta möjligheterna för uppföljning av verksamheten och uppnådda resultat avseende såväl genomförande som måluppfyllelse.

Utgångspunkten är därför de inriktningar och insatsområden för bevakning och påverkan som slagits fast i *verksamhetsplanen* med tillhörande aktiviteter inom ramen för *verksamhetsdirektivets* utpekade huvudsakliga verksamhets- och policyprocesser/ fokusområden. Även med under året pågående sammanläggningsprocesser för att omfatta också regionerna i Mid Sweden och delvis delade tjänster, utgår berättelsen från besluten i North Swedens Ägarråd och styrelse samt befintligt upptagningsområde och inriktning. Verksamhetsberättelsen omfattar därmed North Sweden European Office som ännu under hela 2019 Norrbottens och Västerbottens EU-kontor.

Under respektive processområde *återges inom markerad ruta den huvudinriktning som slagits fast i verksamhetsdirektivet* för 2019/2020 *samt den inriktning och målsättningar som i sin tur ställts upp i verksamhetsplanen* för 2019/2020. I verksamhetsplanen <u>prioriterade sådana insatsområden är i det följande markerade med understrykning</u>. *Redovisningen utgår ifrån de uppställda målen/huvudpunkterna* under respektive rubrik i verksamhetsplanen *och det är utifrån det genomförandet i form av aktiviteter och en redovisning av uppnådda mål relateras.*

VERKSAMHET & AKTIVITETER 2019

Verksamhetsprocesser

Allmänna utgångspunkter

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden *ska bedriva sin verksamhet inom av ägarna utpekade prioriterade policy- och insatsområden och kunna ge dels relevant information om EU till regionens aktörer, dels för regionen relevanta aktörer i EU nödvändig kunskap om Övre Norrland. Det ska finnas ett tydligt jämställdhetsperspektiv i verksamheten. North Sweden ska vara transparent och tillgängligt inom ramen för gällande offentlighetsregler. Kommunikation är av avgörande betydelse för huvudmännens möjligheter att såväl se nyttan med som kunna dra nytta av North Sweden och ska därför genomsyra verksamheten.*

VERKSAMHETSPLAN:

Avseende information, dialog och samverkan ska North Sweden:

- Samverka med relevanta dialoggrupper inom NS fokusområden gentemot huvudmännen och deras utsedda företrädare.
- Fortsatt utveckla informationskanaler och dialog med regionens aktörer, utöver huvudmännen, inom kommuner, företag och akademi.
- Fortsätta utveckla kommunikationskanaler på Brysselarenan som ett verktyg för kontorets arbete.
- Bidra med EU-dimensionen i det regionala integrations- och jämställdhetsarbetet och på dessa områden, internt och externt, vara ett gott föredöme på Brysselarenan.
- Vara en given nyckelspelare och informationskälla för hela Övre Norrland när det gäller EU-frågor och bidra med EU-dimensionen i det regionala policyarbetet.

GENOMFÖRANDE:

- NS har under året upprätthållit dialoggrupperna för att följa de arbetsområden som NS arbetar utifrån och grupper finns inom områdena Regional Utveckling, Innovationsunionen/FoI samt Näringsliv och Transport.
- North Sweden medverkar i huvudmännens olika arrangemang med koppling till regional utveckling samt EU i enlighet med redovisning under de olika verksamhets- och fokusområdena och medverkar i årliga aktiviteter i regionernas arrangemang.
- Under året kunde också den nya hemsidan för North Sweden lanseras och med det ett modernare och mer användarvänligt verktyg för verksamhetens kommunikation, efter ett grundligt arbete för att få den på plats och under hösten förbereddes den också för att inlemma tidigare Mid Swedens områden.
- North Sweden för in frågan om bättre könsbalans vid olika aktiviteter och evenemang för att bidra med jämställdhetsperspektivet också på Brysselarenan och exempelvis fokuserade den årliga stora Arctic Futures Symposium på jämställdhet i Arktis genom NS medverkan (25/11).
- North Sweden har löpande gett strategisk information via nyhetsbrev, direkt dialog med berörda aktörer samt till dialoggrupperna om processerna i EU och EU:s olika förslag och förberedelser inför kommande programperiod.
- NS har under året fortsatt skriva bredare analyser, ”State of Play”, om skeendena i EU inom olika områden med fokus på framlagda förslagen och förhandlingarna om

framtidens EU-budget för att ge hemmaaktörerna möjlighet att ta del av hur diskussionen går runt regionens intressen.

- NS agerar för att i insatsområdena synliggöra regionen och dess företrädare i EU som framgår av de olika insatsområdena i det följande.
- En omfattande samlad satsning från det blivande gemensamma kontoret för norra Sverige, under arbetet med att få det på plats genom NS ledning, var att för Europaforum Norra Sverige anordna ett utökat rapportörsmöte i Bryssel för att ge läget i pågående förhandlingar inom de olika politikområdena för EFNS arbetsgrupper och visa på norra Sveriges betydelse och potentialer gentemot EU med 50-talet företrädare från EFNS (10-11/12);
  - Ordföranden för EFNS, Glenn Nordlund, öppnade och avslutade dagarna och höll i att från EFNS tillsammans med North Sweden hålla i det hela och att en position om norra Sveriges syn på EU:S budget och regionalpolitik antogs.
  - Medverkade gjorde företrädare från relevanta institutioner och aktörer i EU för att ge olika perspektiv på förslagen och förhandlingarna i EU med intresse för att från norra Sverige genom rapportörerna och talare visa sitt intresse och perspektiv gentemot EU.
  - De två dagarna inleddes med ett övergripande pass med den alldeles nytillträdda kabinettschefen, Åsa Webber, hos Sveriges EU-kommissionär Ylva Johansson, och läget i EU genom Fabian Zuleg, chef för European Policy Center, EPC, en av de mest renommerade tankesmedjorna i Bryssel.
  - Därefter följde pass kring EU:s budget, sammanhållningspolitiken, Forskningspolitiken, Transport och Klimat i regi av EFNS olika arbetsgrupper genom North Sweden och medverkan från ansvariga rapportörer.
  - Dagarna bjöd också på den tillförordnade EU arktiska ambassadören och regionkommitténs ordförande för att sätta in norra Sveriges roll på EU:s regionala karta.
  - På kvällen efter första dagens förhandlingar bjöd North Sweden och EFNS in till en öppen Luciamottagning, som lockade ett 70-tal deltagare från Brysselarenan, med Svenska Kören i Bryssel för att förlansera det nya samlade kontoret.

Året avslutades med en kraftsamling i form av ett utökat rapportörsmöte för Europaforum Norra Sverige mitt i förhandlingarna i EU (10-11/12).

Ett 50-tal regionala företrädare fick sig till livs två fullmatade dagar. Det är en styrka att NS kan mobilisera ett forum av sådan tyngd. Det var en utmaning att med kort varsel mitt i sammanläggning mellan North och Mid Sweden, en helt nytillträdd EU-kommission, ett nytt EU-parlament mitt i återupptagna slutförhandlingar med Ministerrådet, få fatt i talare och övrigt praktiskt med förändringar in i det sista. Det gav samtidigt möjlighet att i Bryssel lansera det nya samlade North Sweden.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Dialogen med huvudmännen genom dialoggrupperna har fortsatt, även om förutsättningarna för att hålla liv i sådana grupper är olika för olika områden och frågan om hur de skall leva vidare i en större geografi från 2020 aktualiserades under året för att hitta nya former under kommande år.
- ✓ Att North Sweden blir inbjuden till de regionala aktörernas olika arrangemang och får direkta frågor från aktörer för att ge strategisk kunskap om det som pågår i EU samt att andra än huvudmännen också vill ta del av dialoggrupper och annan information, tyder på att NS är en relevant och strategisk part för regionen.
- ✓ En ny hemsida har varit ett omfattande arbete och en del i att uppgradera verksamhetens kommunikationsplattformar som under året kunde läggas ut och även tidsmässigt landade väl i att förbereda för ett samlat kontor med att föra över och lägga in relevant material från Mid Sweden.
- ✓ Strävan till jämnare könsbalans är en utmaning, men det gör skillnad mot den gängse bilden för många evenemang i Bryssel när NS kan styra upplägg och medverkande, även om det i slutändan är det avhängigt vilka representanter olika organisationer och aktörer skickar, också med aktivt arbete för att bredda sammansättningen.
- ✓ Även om det var en kraftansträngning med många utmaningar beroende på tidpunkten och sena beslut i EFNS för att genomföra ett Europaforum Norra Sverige i Bryssel mitt i förändringens tid, som förstås påverkade vad som var möjligt att göra, så kunde kontoret, för en samlad EFNS-geografi, genomföra det utökade rapportörsmötet och bidra till att mobilisera hemåt med att såväl försöka fånga nerven i förhandlingarna som vad som står på spel, likaväl som att gentemot viktiga aktörer i Bryssel visa upp norra Sveriges intresse för och intressen i liggande förslag och förhandlingar, vilket också är en central del av North Swedens uppdrag.

Intressebevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden *måste ha väl utvecklade kontaktnät och kunna agera professionellt och hemtamt både i Bryssel och den egna regionen. North Sweden ska via hemsida, nyhetsbrev och Facebooksida samt vid behov egna kunskaps- och dialogmöten hålla huvudmän och intressenter uppdaterade om det arbete som görs och det som sker i EU av intresse för regionen. North Sweden ska även ha kommunikationskanaler mot Brysselarenen för att nå ut med information som strategiskt gynnar regionen. North Sweden är en plattform för regionens närvaro i Bryssel, såväl genom specifika arrangemang inklusive studiebesök, som genom kontinuerlig löpande bevakning och intressepåverkan och att kunna ge strategiskt stöd för regionens aktörer gentemot EU i det som har betydelse för regionens långsiktiga utveckling. Fokus är den strategiska intressebevakningen. Det är genom samverkan som framgång nås och Europaforum Norra Sverige, EFNS, samt Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, är väsentliga för sådan samhandling i EU, där rollen för North Sweden som sekretariat för NSPA 2019-2020 är särskilt prioriterat att hålla i.*

VERKSAMHETSPLAN:

- Bevakning: North Sweden bevakar det som sker i EU med relevans för regionens aktörer.
- Information: North Sweden riktar in en stor del av sin verksamhet på att informera dels om regionen i EU och dels om EU i regionen.

- Påverkan: North Sweden hjälper aktörer i regionen att förpacka budskapet och leverera detta till rätt adressat, med hjälp av ett antal verktyg.
- Rådgivning: North Sweden erbjuder regionens aktörer strategisk EU-rådgivning.

GENOMFÖRANDE:

- Utöver det som redovisas under de allmänna utgångspunkterna för NS informationsförmedling respektive under de olika fokusområdena för NS bevaknings- och påverkansarbete, sker en allmän bevakning av det som pågår i EU med intresse för regionen, som återkopplas direkt till relevanta aktörer som arbetar med frågorna alternativt att aktörer i regionen kontaktat NS om det, vilket sker löpande över året.
- Den huvudsakliga allmänna löpande informationsförmedlingen sker i övrigt via nyhetsuppdateringar på hemsidan och det nyhetsbrev som North Sweden ger ut varannan vecka respektive statusuppdateringar på North Swedens Facebook-sida och Twitter-konto men också av och till inbjudan att medverka i huvudmännens olika interna informationskanaler.
- North Sweden bistod i att förmedla kontakter mellan Europaparlamentariker Frederick Federley och Region Norrbotten för att anordna en studieresa för delegation från utskottet för industri, forskning och energi till Luleå med förslag från NS på besökspunkter för programmet som lades upp och genomfördes av regionen där besök gjordes på SSAB och deras Hybritprojekt för stålproduktion utan kol, Facebooks serverhallar, Luleå Tekniska Universitet och Vattenfall (27/2-1/3).
- Därtill sker löpande olika möten och träffar och dialog med aktörerna i hemmaregionen om North Sweden och det som är på gång i EU som exempelvis;
  - Deltagande i Bottenviksbågeforum i finska Brahestad om förslagen och förhandlingarna i EU (9-10/5).
  - Medverkan i Region Västerbottens tankesmedja för enheten externa relationer (21/5).
  - Deltagande och samverkan samt samspråk med Västerbottens och Norrbottens aktörer och partners vid deras arrangemang under Almedalsveckan (1-4/7).
  - Medverkan i Region Västerbottens ”påverkanslag” på Stockholmskontoret (2/9).
  - Mederkan vid internationella dagen för Region Västernorrland i Härnösand från North Sweden och Mid Sweden (5/9).
  - Medverkan vid Umeå Universitets EU-dag på UmU om läget i EU och pågående diskussioner (17/10).
  - Berätta om NS+ och arbetet i EU för styrelsen Norrbottens Kommuner (5/12).
- North Sweden medverkar givetvis i Europaforum Norra Sveriges tjänstemanna- och rapportörsgrupper och medverkar till att arrangera med seminarier och talare vid EFNS möten och delge information från Brysselarenan och bistå i och i många fall vara den som i samspel med övriga tjänstemän tar fram underlaget för de positioner EFNS antagit samt att under året samla Brysselarbetet gentemot EFNS inom ramen för ett samlat kontor med bemanning i de olika EFNS arbetsgrupperna.
- På Brysselarenan sker en stor del av arbetet genom nätverket Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, med EU-kontoren för norra Sverige, Finland och Norge, som ett ”varumärke” för regioner med en unik samverkan i EU, *se NSPA nedan*.
- North Sweden uppmärksammas även medialt av och till såsom:
  - Intervju i Norran om North Sweden i deras artikelserie inför Europaparlamentsvalet där North Sweden också bidrog med olika underlag i även andra artiklar (14/5).

- Norrbotten-Kuriren om NS arbete för Botniska Korridoren (22/5).
- Inslag i P4 Norrbotten och Västerbotten om rymdpolitik i EU som sändes i olika omgångar.
- Besök från SVT Norrbotten om North Sweden och viktiga frågor inför Europaparlamentsvalet (9/4).
- Berätta om det samlade regionkontoret för norra Sverige för SR Västerbotten som sändes över olika lokalradiostationer i de olika regionerna (20/9).
- Artikel om NS arbete med Botniksa Korridoren i facktidskriften Railfreight (7/10).
- Berätta om North Sweden och regionernas roll och möjligheter i påverkan i EU för journalister från norr under EU-utbildningsdag i Stockholm (5/11).

➢ North Sweden blir återkommande inbjuden till och får besök för att för andra berätta om det egna påverkansarbetet, såsom;
- Berätta om North Swedens arbete och regionala lobbypåverkan för ett antal forskare och examensarbeten från svenska universitet under året.
- Southern Sparsely Populated Areas, SSPA, som representerar ett antal regioner I södra Europa och vill knyta sig till NSPA:s framgångsrika arbete med möten av olika slag under året.
- Berätta om NS+ och samverkan framåt för ledningsgrupp från Mid Norway/Tröndelag (7/10).
- Berätta om NS arbete för Region Skånes EU och internationella enhet (22/10).

Europaforum Norra Sverige är en unik samverkan under 20 år mellan politiken i norra Sverige om EU-relaterade frågor, som positionerar regionen i EU och samlar ett par hundra deltagare på de årliga forumen, för 2019 i Luleå (28-29/3).

Nätverket är mer än forumet. Det är olika arbetsgrupper och möten med politiska rapportörer och tjänstemän för varje region med diskussioner och förhandlingar om gemensamma ståndpunkter, som i arbetsgruppen för innovation kring en av positionerna om EU:s forskningspolitik vid Luleåforumet. Genom det samlade kontoret är NS även att vara Brysselkontoret för hela EFNS.

MÅLUPPFYLLELSE:

✓ Övre Norrland och nätverket för Northern Sparsely Populated Areas med flera plattformar där NS är med lyfts återkommande som ett gott exempel på aktiva och samverkande regioner från EU:s institutioner och det går ofta att se att det är det arbete och de initiativ North Sweden tagit, inklusive arbetet med OECD-studien respektive framtagande av viktiga politiska positioner för hemmaregionerna genom EFNS och NSPA, som genererar den positiva uppmärksamheten och att viktiga aktörer följer North Swedens arbete.

✓ Därtill lyfts North Sweden fortsatt fram av såväl företrädare från EU som andra, som ett kontor som generellt sett är aktivt för sina regioner och bidrar till EU:s processer och uppfattas som en konstruktiv partner för EU.

- ✓ Likaså försöker NS bidra med EU-dimensionen i ett redare perspektiv när så är möjligt, som en del av att stärka den allmänna insikten om vikten av att regionalt arbeta med EU-frågor, även om det inte är en del av kärnverksamheten och görs i mån av möjlighet, såsom medverkan på mer utåtriktade aktiviteter och i media eller att ta emot skolungdomar, *som framgår under "Kommunikation" sist*.
- ✓ Hos de regionala aktörerna inklusive inom ramen för Europaforum Norra Sverige finns en jämförelsevis god kunskap om vikten av att utgå från EU:s policys, som även om de utgår från huvudmännens egna EU-relaterade processer, kan antas också bero av att NS bidrar till det via även hemsida med mera, som ofta får uppskattning och beröm för att hemmaaktörerna är kunniga och insatta i vad som sker i EU i samspråk med EU:s aktörer och även från andra regioner.
- ✓ Nyhetsbrevet spelar en roll för denna kunskapsspridning och även om det inte finns någon formell utvärdering, så är det tydligt att det får en spridning och röner stor uppskattning som bidrar till North Swedens renommé, på hemmaplan i regionerna men även hos andra aktörer och regionala företrädare som tar del av det och därmed får del av norra Sveriges perspektiv i EU, vilket är en bieffekt som ökar intresse och ger värdefull kunskap om regionen.
- ✓ Sist i verksamhetsberättelsen finns under "Kommunikation" en sammanställning med analys över statistik för hemsida och nyhetsbrev samt besöksverksamhet hos North Sweden i Bryssel, som ger en bild av hur den allmänna information som North Sweden förmedlar når ut via dessa kanaler, vilket kan sammanfattas med att den digitala nyhetsförmedlingen når allt fler samtidigt som också besöksgrupperna till Bryssel varit fortsatt relativt många med det stora utökade rapportörsmötet i Bryssel för Europaforum Norra Sverige i slutet av året som ett slags crescendo som tog mycket arbete i anspråk.

VERKSAMHETSPLAN:

- **NSPA-nätverket aktiveras och utvecklas för bibehållen styrka i EU**
  - Målsättningar:
    - Hålla i och leda NSPA på Brysselarenan och för styrgruppen så att NSPA uppfattas som en fortsatta relevant partner för EU.
    - Aktivera NSPA i de pågående förhandlingarna på EU-arenan som en samlad och uppmärksammad aktör.
    - Stärka samordningen hemåt för att knyta aktiviteter i NSPA-regionerna till en samlad NSPA-profilering på olika fronter.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ NS tog under 2019 över rollen som samordnare av NSPA mellan EU-kontoren i Bryssel och därmed hålla i kontorsmötena och skriva protokollen från dessa och det har under året varit många sådana möten för att aktivera nätverket och bereda mark för strategiska diskussioner och även inom ramen för det nätverket bereda mark för ett samlat North Sweden som det svenska kontoret inom NSPA och därmed ett svenskt, ett finskt och ett norskt kontor.
- ➢ NS är en aktiv aktör och samordnare av NSPA-nätverkets aktiviteter på Brysselarenan och tar fram underlag för positioner, under 2019 dels en om sammanhållningspolitiken och förhandlingarna, dels en om Arktis i anslutning till EU Arctic Forum i Umeå samt höll i hög grad i anordnandet av det årliga NSPA Forum i Tromsö där Nils-Olov Lindfors, Region Norrbotten, konfirmerades som nätverkets ordförande 2019-2020 (15-16/5).

- North Sweden representerar NSPA i olika sammanhang såsom frukostmöte med Mid Norway om samverkan och deras intresse för NSPA (24/1).
- I och med NS behov av att se över lokalsituationen i ett större samlat kontor väckte verksamheten också frågan i NSPA om att samlokalisera för ett lokalmässigt gemensamt NSPA-kontor i Bryssel och ett arbete för att se möjligheterna för det påbörjades med att hitta mäklare och sondera marknaden på möjliga lokaler.
- Därutöver genomfördes ett antal olika NSPA-aktiviteter under året som framgår under de olika politikområdena samt styrgruppsmöten i samband med NSPA Forum samt EU Arctic Forum i Umeå där det antogs positioner om sammanhållningspolitiken respektive arktispolitiken i EU (15-16/5, 2/10).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Det kan noteras att under året har NSPA-kontoren, utöver sedvanlig NSPA-möten och påverkansarbete inom sammanhållningspolitiken, arrangerat gemensamma aktiviteter och besök inom olika områden med medverkan av regionala aktörer samlat på EU-arenan, som framgår av redovisningen under de olika insatsområdena, vilket är en ambition och arbetsformer att bygga vidare på.
- ✓ Det första året som formell samordnare av NSPA, även om North Sweden varit mycket av motorn och aktören för att hålla i och arrangera aktiviteter inom NSPA genom åren, innebar att styra upp ledning och styrning och dokumentation från möten, som tar en del tid och lite grand starta om kopplat till att också sikta mot ett samlat strategiskt arbete för kommande programperiod och det har präglat årets arbete som lagt en grund för att ta det vidare under kommande år.
- ✓ Det mer konkreta påverkansarbetet har varit att följa processerna och bidra till att spela in NSPA:s perspektiv i att tillförsäkra det som uppnåtts genom de förslag som lagts från EU-kommissionen tidigare år och bereda mark för att vara på banan under slutförhandlingar när EU-systemet startar om igen efter ett Europaparlamentsval, som under andra halvan av våren lade en stor del av förhandlingarna på sparlåga och en ny inkommande EU-kommission som också innebär en omstart av EU under hösten och att se vad det får för konsekvenser för förslag och beslut av relevans för NSPA, där NS under året kunnat upprätthålla NSPA:s styrfart att kunna växlas upp kommande år med bilden av NSPA som en konstruktiv partner för EU.

Företrädare från NSPA-kontoren i Bryssel tillsammans med de finska Europaparlamentarikerna Elsi Katainen, Nils Torvalds och Mauri Pakkarinen utanför kontoret för North Sweden som höll i mötet (9/7).

Direkt efter Europaparlamentsvalet togs kontakter och först ut var en delegation av finska ledamöter med intresse för frågor av vikt för NSPA, vilket följdes upp med möten från NS med inte minst den från norra Sverige nyvalda Erik Bergkvist. Tempot i parlamentet är högt och det är när frågorna når dit som dialog främst förs med ledamöterna, men av vikt förstås för NSPA att ha goda relationer.

Programbevakning

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden *ska löpande synliggöra nyheter och ansökningsomgångar avseende program och projekt som utlyses samt medverka till initiala kunskaper samt möjligheter och kontakter för regionala aktörer att gå in i EU-projekt och etablera samarbete med andra aktörer i EU. Det renodlade ansökningsarbetet och programgenomförandet utförs av regionens aktörer. North Sweden medverkar med sina kunskaper för insatser som stödjer hemmaaktörernas möjligheter till EU-finansiering och ska till regionens aktörer kunna visa på hur EU:s instrument hänger ihop i samklang med intentionerna från EU. North Sweden ska också arbeta för att regionens aktörer får attraktiva och relevanta förfrågningar att ingå in konsortier och projekt genom att marknadsföra regionen mot Brysselarenan som en attraktiv projektpartner inom dess prioriterade områden.*

VERKSAMHETSPLAN:

North Sweden ska med kunskap om EU:s finansieringsformer och vilka vägar och möjligheter som står till buds för att ta del av dessa kunna bistå genom att:

- kommunicera allmän information om programmen via hemsidan och länkar till relevanta externa hemsidor, med löpande uppdaterad information om programmen.
- erbjuda sammanfattande information om de för regionens aktörer mest relevanta fonderna och programmen och var mer information om dem finns att söka.
- bevaka nya ansökningsomgångar som görs och informera om det via nyhetsbrevet och/eller när det är relevant föra information direkt till berörda regionala aktörer.
- ge rådgivning till/i samarbete med regionala aktörer vid seminarier eller enskilt om matchning av lämpliga program och vilka vägar och stödfunktioner som finns.
- bistå med partnersök via för NS och aktuellt program relevanta egna brysselnätverk och EU-kommissionens tillgängliga kanaler med flera.
- Kunna hitta partners och konsortier inom prioriterade områden avseende projektutlysningar för regionens aktörer att kunna gå in i och dra nytta av.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden tog inför uppstarten av nuvarande programperiod fram kortfattade och lättillgängliga informationsblad över de flesta relevanta EU-fonderna och programmen som finns upplagda på hemsidan med information om programmen och var mer information kan sökas, att kunna hänvisa till lite mer generellt vid förfrågningar om olika finansieringsmöjligheter.
- North Sweden har kontinuerligt publicerat information om pågående programarbete och utlysningar samt partnersök via hemsida och nyhetsbrev och om de informations- och uppföljningsaktiviteter som varit i Bryssel kring programmen.
- Informationen har även fortsatt att spridas via direkt kommunikation till tänkbara intressenter i regionen genom riktade mail och telefonkontakter, exempelvis TEN-T-utlysningar avseende infrastruktur, forskningsfonden Horizon 2020, H2020, och inom utbildning och miljö med mera.
- I och med att 2019 var ett år mellan att förslagen för kommande programperiod i EU lagts fram under 2018 inför beslut under 2020 för uppstart 2021, har det också inneburit att NS fokus under året mer legat på dessa förslag och förhandlingarna i EU med information hemåt för regionens möjligheter att fortsatt ta del av EU:s fonder, program och plattformar i nästa programperiod, som framgår av *redovisning under de olika insatsområdena*.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Även om fokus är kommande programperiod, har NS dock via nyhetsbrev och hemsida samt träffar med regionala aktörer bidragit till uppdaterad information om utlysningar och diskussionerna om framtidens utformning av fonder och program av intresse för regionens aktörer, att kunna följas upp för hur de förändras och fortsätter i den kommande programperioden.
- ✓ Det framgår också av de uppföljning som görs av besök på hemsidan att partnersök är en del som relativt många söker sig till, och det är från många en uttalat uppskattad service även om det inte är en huvuduppgift för North Sweden, samtidigt som aktörer tar en aktiv kontakt med kontoret för hjälp kring detta, dock att intresset under 2019 allt mer legat mot hur det ser ut framåt.
- ✓ Överlag har North Sweden inom inte minst forskningsområdet fortsatt arbetet med att arbeta mer målinriktat, för att för kommande programperiod strategiskt bättre kunna skräddarsy kontorets insatser för ökat deltagande i dessa fonder och program och erbjuda plattformar för det för regionens aktörer.
- ✓ Regionen har också kunnat ta del av resurser inom inte minst infrastrukturområdet genom att North Sweden fört dialog med ansvariga i EU och visat på vägar hemåt för olika satsningar där inte minst de första spadtagen på Norrbotniabanan norrut med stöd från EU kan nämnas.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Regionala programsynergier för maximal utväxling av EU:s fonder**
  - Målsättningar:
    - NS förmedla kunskap och skapa förståelse hos de regionala aktörerna för EU:s programerbjudande och hur det hänger ihop från EU:s sida.
    - NS bidra till ökat intresse för och möjligheter för regionens aktörer att ta ökad del av EU:s olika andra program utöver regionalfondsmedlen.
    - NS medverka till kunskap kring programsynergier och möjligt nyttjande för full utväxling inför nästa programperiod post 2020.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ NS har fört dialog med EU-kommissionen, Europaparlamentet och hemåt via EFNS, utifrån de förslag som ligger på bordet inför nästa programperiod om att stärka de verktyg som finns inom vad som kallas lokalt ledd utveckling, såsom Integrerade Territoriella Investeringar, ITI, som syftar till att skapa samhandling mellan lokala aktörer och olika finansiering från EU för att stötta utvecklingen i en definierad geografi, ett slags "LEADER 2.0", med framförallt regionalfonden för att bygga kapacitet och socialfonden för att fylla med nödvändig kopplad kompetens men också landsbygdsutvecklingsfonden och andra fonder, *se sammanhållningspolitiken*.
- ➢ I samband med olika hearings och diskussioner i olika nätverk samt med EU-kommissionen, har NS pekat på svårigheter som finns i särskilt regioner med liten egen administrativ kapacitet och många mikroföretag att hantera krångliga regelverk samt få till samverkan mellan aktörer med stöd av olika finansieringsinstrument från EU, utan att få särskilt stöd från EU eller nationell nivå för det och därtill överlag lyft fram de möjligheter men också utmaningar som finns med olika förslag på förenklingar som diskuterats i EU.
- ➢ NS har särskilt lyft fram avsaknaden av samspel mellan regionalfond och socialfond för att bygga kapacitet respektive anpassad kompetens för regional utveckling och att Sverige som helhet inte agerat för att använda de instrument som finns för samhandling mellan olika fonder utöver LEADER inom landsbygdsutveckling.

- Arbetet med att etablera en Arktisk Investeringsplattform i NSPA-regionerna har också haft ett fokus kring hur sådana finansiella instrument bättre kan samspela med och växla upp regionens övriga EU-stöd såsom regionalfond och Interreg inte minst men även Horizon 2020.
- NS lyfter i alla sammanhang där verksamheten presenteras och diskussion om struktur- och investeringsfonderna vikten av att se hur regionalfonden kan leda över i andra EU-stöd, att regionen behöver ”ta nästa steg” för att få fortsatt stöd från EU med särskilt fokus på att kunna bygga ett unikt innovationssystem i norra Sverige, en ”testbädd för Europa”, genom bättre sådan samhandling och fokus i EU-stödet.
- NS satsning på EIP:n Smart Cities and Communities är ett led i att stötta hemmaaktörernas möjligheter att komma in i olika plattformar där de egna medlen kan växlas över i stöd från inte minst H2020, *se under Innovationsunionen*.

Susanne Thurén håller i diskussion med regionala företrädare och EU-kommissionen om Umeås arbete med ett socialt index för EU under European Week of Regions and Cities och hon medverkade även vid en workshop om Umeås jämställdhets-arbete i stadsplanering (9/10).

North Sweden arbetare med påverkan för norra Sveriges möjligheter i EU, som bland annat öppnat för Umeå att kunna engagera sig i EU:s partnerskap Smart Cities. Det är viktigt att i gengäld från regionens aktörer visa upp sitt arbete och bidrar till dialogen i EU, vilket detta är ett exempel på och där NS kan bistå och ta det vidare på Brysselarenan.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Det kan noteras särskilt att EU-kommissionen föreslår att en del av den extra gleshetsallokeringen till norra Sverige ska vara socialfond och inte bara regionalfond, i enlighet med de budskap NS skickat om vikten av att för norra Sverige ha tillgång till båda de fonderna mer samlat och från EU-kommissionen finns ett uttalat intresse att fortsätta dialogen med norra Sverige om hur detta kan omsättas i praktiken inför kommande programperiod, även gentemot svensk nationell nivå.
- ✓ Det har också renderat ett intresse från EU-kommissionen, med stöd från Europaparlamentet, om att få till bättre nyttjande av samhandling av EU:s olika instrument genom så kallade ITI och lokalt ledd utveckling, för att skapa strategisk utveckling med ett, utöver tidigare fokus på städer, också ett ökande sikte mot regioner med särskilda utmaningar som norra Sveriges inland, och föra dialog med regionen om hur detta kan användas för kommande programperiod utifrån de extra gleshetsmedel som norra Sverige får, som i sig under 2019 givit en plattform för dialog med EU-kommissionen om regionens specifika förutsättningar.
- ✓ Regionens universitet ligger i topp jämfört med övriga svenska universitet och högskolor vad gäller finansiering från H2020, borträknat de stora ”traditionella universitetsdrakarna”, som tyder på en mognad att växla upp tidigare investerade regionalfondsmedel med annat stöd för forskning och innovation och det gäller även

andra aktörers ökande intresse för andra stöd inom ramen för exempelvis Umeås Smart Cities-engagemang, där North Sweden kunnat bidra till att bereda mark och gå in i mer strategiska framtidsdiskussioner med aktörerna.

- ✓ I och med att nuvarande programperiod går mot slutfasen och siktet är inställt på att bereda mark för nästa programperiod med anpassade fonder och program för norra Sverige, har aktiviteten hemåt avseende att informera om och belysa hur nuvarande fonder och program ser ut och kan användas varit nedprioriterat 2019.

Verksamhetsoptimering

VERKSAMHETSDIREKTIV:

North Sweden *ska fokusera på att säkerställa en Brysselbaserad verksamhet, som gentemot huvudmännen och regionens aktörer upplevs som en nära, tillgänglig, relevant och konstruktiv partner i det som kopplar till regional utveckling med bäring på EU inom ramen för av huvudmännen utpekade prioriteringar. Under året ska insatser slutföras för att utveckla North Swedens IT-verktyg och verksamhetsprocesser, inklusive att få rutiner och administrativa processer på plats kopplat till att kontoret inordnas under det nya Region Västerbotten, för att kunna leverera det som efterfrågas av huvudmän, finansiärer och regionala aktörer. Utifrån samverkan inom EFNS ges också möjligheter för arbetsfördelning med Mid Sweden-kontoret att bygga vidare på, med även beredskap för förändringar på ägarsidan vid en fortsatt diskussion om utökad geografi för North Sweden, och inom ramen för samverkan mellan Norrbotten och Västerbotten kan samverkan med Stockholmskontoret kring gemensamma policyområden därtill ytterligare utvecklas för en tydlig arbetsfördelning i de frågor som samspelar mellan nationell nivå och North Sweden European Office fokus på EU.*

VERKSAMHETSPLAN:

För en mer optimerad verksamhet ska bland annat följande åtgärder vidtas:

- Tydliggöra NS policyprocesser
- Effektivare verksamhet
- Erbjuda North Sweden som en strategisk part för regionens aktörer
- Kvalitetssäkra verksamhetsprocesserna

GENOMFÖRANDE:

- ➢ North Sweden har byggt vidare på sin styrmodell via verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse som grund för dialogen med respektive medarbetare utifrån tydligare kopplade ansvarsområden att kunna utvecklas med nya medarbetare och inför ett med Mid Sweden sammanlagt kontor för att tillförsäkra kontinuitet och fokus på huvuduppdragen för verksamheten.
- ➢ Under årets början tog diskussionerna på huvudmannasidan förnyad fart om ett gemensamt kontor med Mid Swedenregionerna och från North Sweden-kontorets sida togs underlag och analyser fram som styrelsen i sin tur arbetade vidare med och följdes upp med beslutsunderlag och att under hösten gå in i ett genomförande av ”North Sweden PLUS” att från och med 2020 vara ett North Sweden European Office för hela norra Sverige och i det låg fokus på en samlad optimerad verksamhet.
- ➢ Under hösten inkorporerades Mid Sweden i NS ramverk och det lades mycket kraft på att med befintliga och tillkommande medarbetare utarbeta en ansvarsfördelning och arbetsformer med tydliga gränsdragningar för att i ett samlat kontor från 2020.

- Genom NS styrmodell har medarbetarna ett självständigt arbete inom sina respektive ansvarsområden för att tydligare och smidigare kunna interagera och integrera med huvudmannaorganisationernas ansvariga inom de olika politikområdena som stöd och policyprocessledare inom det som berör EU.
- Det utökade kontoret innebar också förändringar på huvudmannasidan med nya regionala företrädare och att Länsstyrelsen Norrbotten lämnade och med det en process för att lösa med överföring av anställda från dem till i Umeå Universitet, som efter diskussioner och underlag från NS, tog på sig att ta den rollen och även diskussioner kring överföring av anställning från av från Mid Sweden kommande personal och en vakans att hantera, som under hösten var delar av arbetet.
- Den under tidigare år framtagna så kallade personalhandboken har också löpande uppdaterats och ger en samlad plattform för alla medarbetare och även alla på kontoret verksamma att hålla sig till och därmed även för nya medarbetare, att också ha som underlag gentemot nya aktörer vad gäller ansvar för anställda och följande krav på hanteringsordning och arbetsmiljöfrågor med mera att klara ut.
- Arbetet med att uppgradera hemsidan till dels en modernare plattform för enklare och mer effektivt samt flexibelt handhavande, dels en mer modern design, avslutades under 2019 efter en sista kraftsamling under våre, med att den nya sidan kunde lanseras för att också fortsätta uppgraderas för att även inbegripa tillkommande nya regioner och Mid Swedens tidigare hemsida, att vara på plats under 2020.
- Utöver de egna interna förändringsprocesserna arbetar NS tillsammans med andra regionkontor för att maximera den egna arbetsinsatsen på Brysselarenan, såsom informal Baltic Sea Group, iBSG, avseende Östersjörelaterade frågor, nätverket för de svenska regionkontoren i Bryssel, Svereg, som också inbegriper SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, samt Botniska Korridorensamverkan, BK, det starka lobbynätverket CPMR för perifera och maritima regioner och framförallt regionkontoren inom nätverket för Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, och Europaforum Norra Sverige, EFNS.

Från hösten anlitades John Kostet, tidigare internationell strateg på Region Västerbotten, att gå in och för både North Sweden och Mid Sweden ta hand om EU:s regionalpolitik.

Sammanläggningen av de två kontoren förde med sig en vakans att fylla för NS att upprätthålla trycket i EU:s regionalpolitik av vikt för norra Sverige, vilket John hållit i inom Europaforum Norra Sverige. Hösten innebar en hel del arbete inför ett samlat kontor under ledning av NS direktör, med fyra policy advisers och en kommunikations- & kontorssamordnare. Det viktiga var att samtidigt bibehålla fokus på verksamhetens egentliga EU-uppdrag.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Swedens arbetsmetod med styrning och uppföljning genom formerna för verksamhetsdirektiv, verksamhetsplan och verksamhetsberättelse och koppling till

intern ansvarsfördelning, har satt sig som ett redskap för verksamheten genom att för varje medarbetare ha arbetats igenom så att det som står är relevant och har en konkret betydelse för verksamhetsinriktning och fokus för arbetet och därmed förutsättningar för ett effektivt genomförande i det löpande arbetet, vilket även är ett bra redskap för dialog och underlättar introduktion och integrering av nya medarbetare och en kommande utökad geografi med fler medarbetare.

- ✓ Det ger en tydlighet även gentemot huvudmän och finansiärer som, även om det är omfattande dokument, ger sin uppskattning för tydligheten i mandaten och processerna och uppföljningen samtidigt som det ger en bredare grund för förståelsen för hur North Swedens arbete och fokus i sin tur kopplar till de mer övergripande politikområdena i EU och på hemmaplan
- ✓ I och med en ny samlad organisation för hela norra Sverige, med i ingångsläget ett tydligt mandat att göra det inom ramarna för det befintliga North Sweden, innebär förstås möjligheter till att se över och förändra och förenkla samt bättre fördela också de interna verksamhetsprocesserna att ta med sig för en ny organisation, men i steg ett har fokus varit att inte röra om utan att bygga på befintliga strukturer och arbetsformer, med möjlighet att samtidigt såväl skapa mer spets inom respektive fokusområde, som bredare bevakning till gagn för hemmaaktörerna genom mer renodlade ansvarsområden, som redan under hösten började ge mervärden, även om sammanläggningsprocessen och att hitta fungerande gränsdragningar tog kraft.
- ✓ Framtagandet av en samlad ”Personalhandbok” är också en del i att skapa en tydlighet för en väl fungerande verksamhet i ett stundtals snårigt landskap med många intressenter involverade samtidigt som verksamheten har att på lika villkor tillhandahålla en relevant verksamhet för samtliga parter och regionen som helhet, som uppskattats av medarbetarna för en gemensam bild av hur kontoret fungerar av värde att ha med sig för nya medarbetare och i sin tur underlättar sammanläggningsprocessen med Mid Sweden.
- ✓ En sjukskrivning under våren reducerade samtidigt NS personalstyrka, även med duktiga praktikanter, och den visade i sig på värdet av en samlad organisation för hela norra Sveriges regioner för att minska den sortens sårbarhet, även om att på det hela taget kunde allt nödvändigt arbete inom alla områden upprätthållas.

VERKSAMHETSPLAN:

Avseende samverkan med Mid Sweden och Stockholmskontoret ska North Sweden:

- Medverka till bästa möjliga verksamhetsoptimering mellan kontoren i det som är till gagn för Övre Norrlands och Europaforum Norra Sveriges gemensamma intressen.
- Ha beredskap för förändringar i ägarstrukturer och geografi även om planering och drift är fortsatt enligt nuvarande strukturer tills annat beslutas.
- Föra dialog med Stockholmskontoret för att utveckla samverkansytorna kring de policyfrågor i arbetet gentemot EU som har också en direkt nationell koppling.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ NS har löpande haft samverkan med Mid Sweden inom ramen för EFNS och även suttit ned för avstämning mellan kontoren i det löpande arbetet.
- ➢ Kontoret har aktivt stöttat styrelsen i diskussionerna kring en samlad verksamhet med Mid Sweden och tagit fram underlag och strukturer med möjligheter och utmaningar för processen och besluten som fattades i Ägarrådet om att erbjuda Västernorrland och Jämtland Härjedalen att ansluta till North Sweden med ett förslag på tilläggsavtal att skrivas under för det.

- North Sweden har under året fört dialog med Mid Sweden om processen och förberedelserna för en sammanläggning med möten under våren och under hösten hållit i arbetet och samordningen, under det att Mid Sweden avvecklade sin verksamhet och successivt inkorporerade sina delar i North Sweden.
- NS har medverkat i olika dialoger och sammankomster med befintliga och tillkommande huvudmän för att bereda mark för genomförandet, såsom;
  - Möte med Landshövdingen Norrbotten om deras medverkan i arbetet (16/1).
  - Mid Swedens Ägarråd i Östersund om framtida kontoret (12-13/11).
- NS och Mid har i det löpande arbetet i övrigt gemensamt anordnat möten med olika företrädare kring regionalpolitik andra frågor i EU, som framgår av redovisning under de olika insatsområdena.
- North Sweden har medverkat i aktiviteter och dialog med Stockholmskontoret och de ansvariga där under året som även framgår av redovisning under de olika insatsområdena där det kopplat till den nationella dialogen, inklusive medverkan vid styrelsemöte för Stockholmskontoret och invigning av deras nya lokaler (21/1).
- I övrigt sker en löpande samverkan via de gemensamma plattformarna EFNS, NSPA samt även Botniska Korridorengruppen och i de frågor och aktiviteter som är gemensamma inom ramen för North Swedens insatsområden.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Samverkan bygger på ett ömsesidigt intresse och ett givande och tagande för balans och kunde under 2019 manifesteras i ett mer ömsesidigt åtagande mellan de två kontoren samtidigt med sammanläggningsprocessen, även om NS i kraft av att vara det större kontoret med uppdrag att hålla i processen tog rollen att leda arbetet.
- ✓ I övrigt inkorporerades den externa samverkan med Mid Sweden till att från halvårsskiftet vara en i realiteten intern samverkan inom North Sweden, även om det formellt var två egna entiteter, under devisen ”ett kontor, två arbetsplatser” för en optimerad verksamhet, *enligt redovisning ovan*.
- ✓ När det gäller Stockholmskontoret finns ett utrymme för att framåt strukturera det mer allteftersom det i en samlad struktur för Norr- och Västerbotten också får en ökad roll och tydlighet i sina fokusområden och påverkansarbete i det som ligger i gränslandet mellan EU och nationell nivå.

”North Sweden PLUS” med personalen från EU-kontoren för North Sweden och Mid Sweden samlat för höstuppstartsfika (3/9).

En stor förändring under 2019 var vårens diskussioner, sommarens beslut och höstens förberedelser för ett från 2020 samlat EU-kontor för de fyra nordligaste svenska regionerna. Redan under hösten inleddes integrationen av verksamheterna under ledning av NS. <u>På bilden</u>: Julia Hanson, NS, Isak Sidestam, praktikant NS, Mona Mansour, NS, Niklas Johansson, NS, Johannes Stenberg & Oskar Helsing, praktikanter MS, Lotta Rönström, MS, samt Linnea Andersson, praktikant NS.

Huvuduppdragsprocesser

Horisontella policyområden

EU:s kommande budget- och programperiod ge stöd till norra Sverige

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *är att North Sweden ska vara en strategisk resurs för regionens aktörer, kopplat till plattformarna Europaforum Norra Sverige samt NSPA, för relevant informationsförmedling till hemmaaktörerna och påverkan gentemot EU:s institutioner, för att inför kommande programperiod, från EU:s sida fortsatt uppfatta Norra Sverige som en konstruktiv och relevant partner som levererar mervärden till Europa och därmed intressant från EU:s sida att ge ett fortsatt utvecklingsstöd i linje med de regleringar för de nordliga glesbefolkade områdena som beslutats om för 2014—2020 och som också är föreslaget från EU-kommissionen i det som förhandlas om i EU för nästa programperiod 2021—2027 att slå vakt om gentemot Europaparlamentet och Ministerrådet. .*

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s budget post 2020 bidra till norra Sveriges utveckling**
  - Målsättningar:
    - NS agera för att Övre Norrland synliggörs i besluten avseende EU:s arbete med utformning av kommande budgetperiod.
    - NS förmedla kunskap om EU:s policyutvecklingsarbete, förslag och förhandlingar för att uppmärksamma behov av regional aktivitet.
    - NS bistå Europaforum Norra Sverige och NSPA i strategier och aktiviteter som sätter fokus på norra Europa från EU:s sida.
    - NS medverka till att diskussionen inom EU slår vakt om norra Sveriges specifika behov av utvecklingsstöd inom olika delar.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har medverkat vid olika arrangemang för att stötta regionens arbete för att visa på behovet av fortsatt regionalstöd från EU, såsom vid North Sweden Stockholm Office seminarium för Riksdagsledamöter om sammanhållningspolitikens betydelse för norra Sverige under Granddagarna med Region Västerbotten (6/2).
- North Sweden var som ett av två regionkontor inbjudet att medverka vid ett rundabordssamtal med en av Brysselarenans ledande tankesmedja, European Policy Center, vid en strategisk diskussion kring EU:s regionalpolitik och betydelse för mervärden i EU med medverkan av från EU-kommissionen anlitade forskare för regionalpolitiska analyser och policyutveckling samt ledande tjänstemän för EU-kommissionen med flera (12/3).
- North Sweden bidrog till Europaforum Norra Sverige i Luleå med för året fokus på det kommande Europaparlamentsvalet (28-29/3).
- North Sweden har som samordnare av NSPA medverkat till att i Europaparlamentet bereda mark för en så kallad intergroup kring landsbygds- och glesbefolkade områden att kallas SMART villages intergroup, för Sparsely populated, Mountainous And Rural Territories, som en plattform för dialog om frågor av vikt för berörda områden såsom NSPA med politiken i EU (10/4).
- NS anordnade för NSPA Brysselkontor ett möte med kabinettschefen hos ansvarig EU-kommissionär för EU:s regionalpolitik för att uppdatera förhandlingsläget i

samband med Europaparlamentsvalet och kommande fortsatta förhandlingar (25/6).

- Dialog tillsammans med övriga svenska regionkontor med EU-kommissionens ansvariga för regionalfond och socialfond i Sverige och kopplingen mellan dessa och EU-kommissionens landsspecifika rekommendationer för regionalpolitikens inriktning, med utrymme för diskussioner och önskemål från EU-kommissionens sida att fortsätta dialogen om perspektiven och utmaningarna för norra Sverige (28/6).
- Dialog med EU-kommissionens ansvariga för regionalpolitikens utformning i samband med presentation för regionkontoren om pågående förhandlingar (3/7).
- Genom NSPA anordnades också en träff med Finlands samordnare för regionalpolitik inom den finska EU-representationen under deras ordförandeskap andra halvåret (20/9).
- NS medverkade i dialog med övriga svenska regionkontor med Europeiska Regionkommitténs ordförande om regionernas roll i EU och kommande programperiod och följde upp dialogen med ett efterföljande rundabordssamtal i Europaparlamentet med regionalpolitiskt ansvariga ledamöter och ordföranden i Regionkommittén (16/10).
- På Brysselarenan kunnat spela in regionens, EFNS och NSPA:s olika positioner inför kommande förslag från EU-kommissionen, såväl till EU-kommissionen som till Regionkommitténs opinionsarbete och Europaparlamentet gentemot enskilda ledamöter och andra företrädare i EU och, till det, de olika förfrågningsunderlag som kommit ut från EU:s olika aktörer under processen.
- North Sweden har träffat företrädare för Europaparlamentet vid olika tillfällen under året och särskilt Erik Bergkvist från Region Västerbotten, som i samband med Europaparlamentsvalet valdes in med platser i det regionala utskottet och budgetutskottet..
- Under året har också träffar anordnats med företrädare från det nyinrättade Southern Sparsely Populated Areas, SSPA, som velat träffa NSPA för utbyte om möjlig samverkan utifrån gemensamma intressen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Årets fokus har varit i mycket att bygga på de förslag som lades fram i EU under 2018 och ge aktörerna i EU underlag för att stå fast vid det som i huvudsak går i norra Sveriges väg, efter tidigare intensiva år av engagemang från North Sweden och regionens aktörer gentemot EU, och skruva till där det finns regionala önskemål om det, med att det var ett år av en utgående administration som lagt förslagen och en inkommande ny administration att ta vidare och fatta besluten och därmed under en stor del av året ingen tydlig motpart på de mer centrala nivåerna, men väl att EU-kommissionens tjänstemän i övrigt arbetar på med att förbereda för en kommande budget- och programperiod där North Sweden via inte minst EFNS och NSPA kunde hålla uppe ett en sammantaget fortsatt bra aktivitetsnivå.
- ✓ Det kan i grunden konstateras;
  - Att i EU-kommissionens förslag för sammanhållningspolitiken i kommande programperiod 2021—2027 finns en extra gleshetsallokering motsvarande innevarande programperiod med och det är ett bevis för att NS arbete tillsammans med NSPA och EFNS givit resultat i och med att det inte är något som är givet.

- Att OECD-studien har spelat en roll för diskussionen inför förslagen från EU-kommissionen och levererat argumentation för att denna gång också redan i förslaget ge utrymme för satsningar på infrastruktur och bredband som inte var fallet inför förra förhandlingen, även om det är den del som kräver fortsatt arbete för att göra det utrymmet ännu lite större.
- Att den extra gleshetsallokeringen föreslås till c:a 25% vara socialfond, vid sidan om regionalfondsmedel, vilket visar att EU-kommissionen tagit till sig budskapet om vikten för norra Sverige och hela NSPA att kunna kombinera regionalt kapacitetsbyggande med också nödvändiga kompetenssatsningar.
- Överlag innehåller EU-kommissionens förslag många av de aspekter som NS för EFNS och NSPA lyft in i diskussionen i samspel med andra samverkansparter, såsom CPMR och ERRIN med flera, som North Sweden och dess hemmaaktörer också är aktiva i och från NS i Bryssel och hemåt strategisk samverkan för aktiviteter med övriga svenska regionkontor och olika aktörer och enheter även inom EU-kommissionen på olika nivåer.

✓ Överlag har den press NS bidragit till genom att mobilisera svenska regionala aktörer under tidigare år och samspela med olika initiativ på EU-arenan och tillförsäkra norra Sveriges engagemang i dessa för att sätta press på en regionalpolitik omfattande alla EU:s regioner burit frukt i att det också landade så, vilket enligt utsagor inifrån EU-kommissionen var närmare än någonsin att inte ha blivit med därmed inga regionalfondsmedel till heller norra Sverige.

✓ Hemmaaktörerna har kunnat hållas uppdaterade kring processerna, diskussionerna och förslagen i EU och det påtalas återkommande från EU:s aktörer att norra Sveriges företrädare är pålästa och kunniga om regionalpolitiken och dess betydelse jämfört med många andra, vilket ses som positivt för en fortsatt konstruktiv dialog

Norra Sverige och NSPA har varit framgångsrika. Förslagen i EU låg i önskad riktning, men framgång handlar om ihärdighet och att in på målsnöret påminna om regionen och NSPA, såsom vid möte för regionala företrädare och NSPA-kontoren med medarbetarna till EU:s ansvariga Regionalkommissionär (25/6).

Inför omstarten av förhandlingarna efter Europaparlamentsval och en ny EU-kommission gäller det att vara på tå och ha sonderat hur diskussionerna går och där är alla former av olika möten, små och stora, formella och informella av vikt, för att få en bild av läget och behov av att agera eller inte.

OECD ge fortsatt stöd för Övre Norrland att utvecklas utifrån Europa 2020

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *för North Sweden är att vara en strategisk resurs för att utifrån den OECD-studie för NSPA som tagits fram, kunna bidra till att den får en betydelse för det regionala utvecklingsarbetet, både hemåt och gentemot EU, och ett redskap för att underlätta möjligheterna att komma i dialog med EU om regionens möjligheter och utmaningar i de pågående förhandlingarna. Särskilt fokus är att kunna använda studien som underlag för EU:s fortsatta stöd till norra Sverige för att nå målen inom EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 och dess möjliga efterföljare med kraven på smart specialisering som OECD-studien också lyfter fram och att EU:s framtida strategier ska vara anpassade till norra Europas specifika förutsättningar, inte minst för att möta den demografiska utmaning stora delar av Övre Norrland står med. Överlag ska North Sweden bidra till att bredda nuvarande storstadsfokus i EU till att bättre passa för regionens förutsättningar.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **OECD-studien fortsatt bidra till gagn för Övre Norrland i EU**
  - Målsättningar:
    - Utifrån OECD-studien fortsatt kunna föra dialog med EU:s aktörer om studien och norra Europas unika potential, för strategisk påverkan.
    - OECD-studien bidra till regionalt utvecklingsarbete och samverkan mellan regionala aktörer och hela NSPA till gagn för EU:s intresse.
    - Med OECD-studien och kopplade studier såsom 2016 års OECD Regional Outlook bredda EU:s utvecklingspolicys till att ta med och anpassas till hela regionala kontexter såsom glesbefolkade områden.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden fortsätter underhålla kontakterna och dialogen med OECD för att gentemot EU visa på NSPA-rapportens fortsatta relevans och se hur den kan tas vidare med stöd från OECD, såsom återkommande dialoger med OECD via olika kanaler inklusive möte med samordnaren för NSPA-studien och efterföljande studier såsom gruv- och mineralstudien och urfolksstudien med regionala intressen, Chris McDonald (26/3).
- I samband med OECD:s årliga landsbygdsutvecklingsmöte i Paris kunde NS utverka medverkan från NSPA vid ett seminarium om regionala utvecklingsfrågor samt den pågående gruvstudien med medverkan från Nordnorge och norra Finland för att representera NSPA (19/11).
- Utifrån OECD-studiens rekommendationer om ökad strategisk samverkan kring smart specialisering i NSPA har North Sweden tagit fram underlag för den diskussionen i NSPA och fört ihop det med en diskussion om en Arktisk investeringsplattform i NSPA som länkar till den arktisk processen och NS har under 2019 aktivt bistått hemmaaktörerna i att engagera sig i det arbetet med finska Lapland som projektsamordnare, *se under Arktis*.
- Därtill har OECD-studien kunnat lyftas in i olka sammanhang som ett relevant underlag för argument runt utmaningar och potentialer för NSPA i EU:s framtida regionalpolitik för att underbygga argumentationen i diskussioner om EU:s förslag för nästa programperiod.

- OECD-studien lyfts fram i alla sammanhang som en del i det samlade budskapet från North Sweden om norra Sveriges möjligheter och utmaningar med stöd från EU, att ännu ge en grund för intresse och dialog med EU:s aktörer inom följande olika fokusområden.

Samlat möte för EFNS arbetsgrupper inom sammanhållningspolitik och forskning & innovation om smart specialisering, S3, för glesbefolkade regioner med bland annat Alexandre Dubois från SLU som tidigare medverkat i Nordregios NSPA-studier och olika NS-arrangemang (5/3).

NS har medverkat till att hemåt lyfta behovet av mer anpassade S3-strategier kopplat till gleshetsallokeringen från EU och ökat fokus i EU för samspel mellan EU:s olika fonder för att bidra till ökad innovation i Europa. Det är i linje med OECD-studien för NSPA som bidragit till ökat fokus på mindre urbana miljöer i EU och även de arktiska dimensionerna.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ OECD-studien, som initierades av North Sweden inom EFNS och sedermera NSPA, har haft den betydelse som var avsikten, rentav över förväntan med också bärkraft in under 2019, i och med att den landat i slutsatser som i högsta grad är relevanta för regionens argumentation gentemot EU om att vara framstående regioner med stora potentialer, men för den skull allt för ekonomiskt beroende av råvaror och sårbara samhällen med behov av stöd och samverkan för att nå kritisk massa för att göra utmaningar till möjligheter och att för det krävs investeringar i inte minst infrastruktur och bredband, som på inget sätt varit självklart för omvärlden och där det faktum att det är OECD som säger det ger en dignitet åt budskapet för EU.
- ✓ Trovärdigheten ligger också i att regionerna sammantaget visar sitt engagemang för att ta med OECD:s analyser och rekommendationer för det egna utvecklingsarbetet och framförallt ta det vidare i gemensamma plattformar och andra OECD-studier kring gruv- och mineralregioner samt urfolks möjligheter, där NS aktivt understött en diskussion om gemensamma ingångar kring smart specialisering och en arktisk investeringsplattform med mera, *se under Smart Specialisering samt Arktis*.
- ✓ Det är också ett starkt paket som NSPA fått i den egna studien, men därtill även att OECD valde att för sin Regional Outlook 2016 fokusera på olika landsbygdsregioner med olika behov av stöd för tillväxt, som i sig bidrar till att ge underlag för att bredda bilden från det storstadsfokus som annars varit och det är en idag levande diskussion i EU på ett helt annat sätt än tidigare och OECD:s roll för det, kopplat till arbetet med NSPA, ska inte underskattas i hur förslagen för kommande regionalpolitik i EU i betydligt högre grad lyfter in de mindre urbana regionernas förutsättningar och där debatten i Europaparlamentet trycker ytterligare mer på det.
- ✓ Att North Sweden blir inbjudet till olika sammanhang för att ge de nordliga glesbefolkade områdenas perspektiv i utformningen av framtidens regionalpolitik i EU, är i sig en utlöpare från att arbetet med OECD satt NSPA i fokus på ett annat sätt än för många andra annars starkare regioner, också bland de som har specifika

utmaningar såsom öar och bergsområden med flera, liksom att samverkan inom Southern Sparsely Populated Areas sker med NSPA som förebild samtidigt som den extra allokeringen är fortsatt specifik för NSPA och det i grunden är positivt för NSPA med ett bredare intresse för regioner med olika specifika utmaningar i övrigt.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Europa 2020 bidra till strategiska arbetet med den demografiska utmaningen**
  - Målsättningar:
    - EU:s strategier såsom Europa 2020 genomsyra de regionala strategierna med insikt om hur smart specialisering genom innovativt klusterbyggande i regionen samspelar med EU:s vilja att ge stöd.
    - Agera för att i EU vidmakthålla grunderna i Europa 2020-strategin för att stärka det långsiktiga regionala arbetet i linje med EU:s policys.
    - Uppmärksamma på och se till att regionens perspektiv kommer in i en uppdaterad utvecklingsstrategi i EU.
    - Den demografiska utmaningen integreras i dialogen med EU om regionens behov och hur regionens forsknings- och innovationsarbete i gengäld kan bidra till att möta Europas demografiska utmaning.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har i diskussionerna gentemot EU och i framtagandet av positioner för regionen påpekat önskemålet om en gemensam övergripande strategi för regionerna att koppla upp sig mot i sitt utvecklingsarbete baserat på Europa 2020-strategins huvudteman om en smart, hållbar och inkluderande tillväxt.
- North Sweden arbetet för att bidra med regionens specifika utmaningar kopplat till den demografiska utvecklingen och EU:s regionala tillväxtarbete har skett inom ramen för framförallt OECD-studien som är ett verktyg för att lyfta in de frågorna kring kompetensförsörjning, distansöverbryggande teknik och attraktiva regioner genom smart specialisering upp i värdekedjorna för att hantera och vända negativa trender i särskilt glesbefolkade regioner samt därtill under året ett fokus på de stärka instrumenten kring lokalt ledd utveckling och integrerade territoriella investeringar som redskap för inte minst inlandsutveckling, *se OECD respektive Sammanhållningspolitiken*.
- Under slutet av 2019 aviserade den nya EU-kommissionen därtill den nya gröna giv som ska vara fokus för allt arbete under åren framåt och fungera som en samlande överbyggnad med det uttalade syftet att vara en övergripande strategi, ett paraply, för allt arbete för en grön hållbar ekonomisk omställning med tillväxt i hela EU och North Sweden har hemåt informerat och även internt stärkt det egna fokus på ”Grean Deal” som en grund för regionernas utbyte med EU framåt i linje med tidigare Europa 2020.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Swedens ihärdiga inspel i olika samlingar har genererat att de skrivelser som gjorts i EFNS, NSPA, CPMR, den regionala samling som ett hundratal regioner gick samman om under ledning av Nieder-Österreich, och inte minst mellan de svenska regionerna för att få igång det nationella arbetet inför nästa programperiod som togs vidare av SKL i samspel med NS, har kommit att lyfta behovet av en ny gemensam Europa 2020-strategi, ”Europa 2030”, som argument för EU:s utvecklingsarbete för att inte tappa det engagemang Europa 2020 kunnat bidra med för regional

utveckling och att koppla regionerna till EU:s arbete, vilket följts upp i dialogen under 2020 och även mot nationell nivå.

- ✓ Under slutet av 2019 lanserade EU-kommissionen den gröna giv som också pekas ut som nästa "Europa 2020" för EU och det är tydligt att regionernas arbete för att vara delaktiga har spelat roll för att given också får det fokuset, att det är lokalt och regionalt arbetet sker, även kopplat till de globala hållbarhetsmålen.
- ✓ Förslagen från EU-kommissionen om en fortsatt partnerskapsprincip mellan EU, nationell nivå och regionerna i utformningen av kommande program, som många länder varit tveksamma till, är inte en direkt del av ett nytt Europa 2020, men väl en väg för att upprätthålla en samhandling mellan de olika nivåerna i EU som kopplar till regionernas önskan om att vara delaktiga parter i EU och inte bara via respektive land och därmed gemensamma strategier på EU-nivå i regional dialog, där NS i samspel med EFNS satt press på nationell nivå i uppstarten av arbetet med nästa programperiod att vidmakthålla denna princip om dialog och partnerskap mellan regionerna nationell nivå och EU.

Territoriell samverkan utifrån det Europeiska Arktis

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *är att Norra Sverige genom North Sweden på Brysselarenan ska vara en samarbetspartner som fortsatt för in de regionala perspektiven i EU:s Arktiska policyarbete utifrån EU:s integrerade politik för Arktis och den genomförda samrådsprocessen om EU:s investeringsprioriteringar i de egna arktiska områdena till vilka Övre Norrland hör och att EU fortsatt ser norra Sverige som en relevant partner för arktiska aktiviteter och investeringar samt fortsatt i EU:s fokus också i den översyn som under 2019 görs av policyn. Överlag kan i det sammanhanget det regionala utbytet inom Barents och Nordkalotten men framförallt NSPA bidra till att i EU bibehålla ett långsiktigt engagemang för den Nordliga dimensionen med att från North Sweden upprätthålla det fokuset och ge stöd för hemmaaktörerna gentemot EU med tillgång till investeringsmedel i form av bland annat en av EU stödd Arktisk Investeringsplattform. North Sweden ska också kunna visa på Norra Sveriges strävan till regionalt inflytande och regional utveckling tillsammans med övriga nordliga regioner inom ramen för Östersjösamarbetet.*

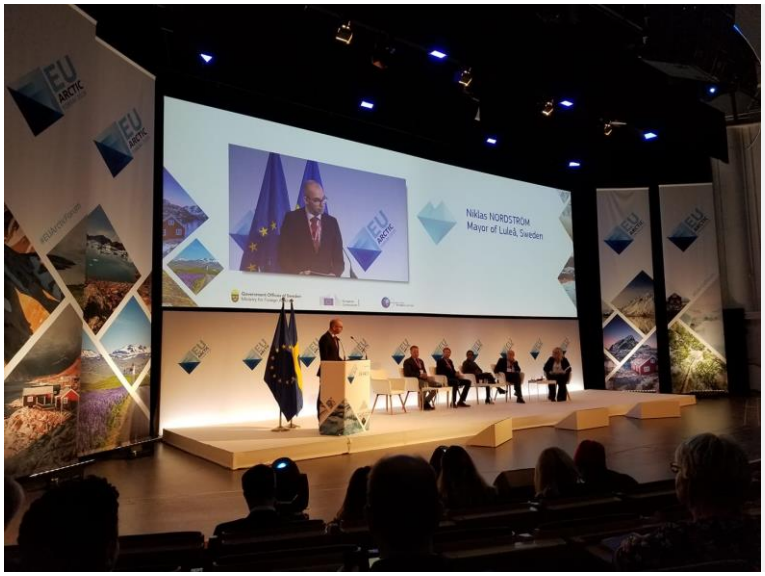

North Sweden har initierat och agerat för ett EU Arctic Forum i regi av EU-kommissionen och EU:s utrikestjänst och genom samspel med svenska UD kunde det första sådant forum hållas i Umeå (4-5/10).

Forumet lades kloss an med det av UD inplanerade Barents Ministermöte i Umeå. Kronprinsessan Victoria och Utrikesminister Anne Lind invigde följt av internationella och EU-företrädare. Ett genomgående tema var hållbar regional utveckling som Luleås Kommunalråd Niklas Nordström kunde lyfta som en av talarna. NS kunde också anordna sidoevents med NSPA för att lyfta de regionala perspektiven.

VERKSAMHETSPLAN:

- **<u>EU engagerat i de regionala perspektiven för det Europeiska Arktis</u>**
  - Målsättningar:
    - EU:s strategier för Arktis utvecklas med fokus på regionala perspektiv och stöd för regional utveckling i Övre Norrland kopplat till fonder och program samt en Arktisk investeringsplattform.
    - Vidareutveckla arbetet med att med EU:s intresse för Arktis och den Norra hemisfären överlag lyfta in Övre Norrlands och NSPA-regionernas betydelse för EU.
    - Bistå i genomförandet av det första Arktiska EU-forumet förlagt till Övre Norrland för att vissa regionens betydelse för EU i Arktis.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har under året fört en löpande dialog med Sveriges arktiska ambassadör och de arktiskt ansvariga råden vid Sveriges ständiga representation i Bryssel om EU:s arktiska policy, regionernas intressen och den nationella nivåns prioriteringar både vad gäller EU:s agenda i arktiska frågor, men särskilt också i dialog inför revidering av Sveriges arktiska strategi.
- Likaså har North Sweden vid olika tillfällen utvecklat dialogen med företrädare från EU-kommissionens olika direktorat, men särskilt DG Mare som ansvarar för samordningen av EU:s arktiska policy, respektive fördjupad dialog och kontinuerliga avstämningar med tjänstemän vid EU:s utrikestjänst, EEAS, som ansvarar för EU:s observatörsdelegation gentemot arktiska rådet, likväl säkerhetspolitiken i Arktis med dess alla diplomatiska högnivåkontakter, därtill också indirekt regionala utvecklingsfrågor och NSPA:s viktiga roll för EU:s legitimitet i Arktis.
- Arbetet med de arktiska perspektiven och samverkan över gränserna i norr ger plattformar för utbyten och besök från olika aktörer, också från nationell nivå såsom riksdagsledamöter med flera där möte med riksdagsledamoten Lorena Delgados Varas (V) kan nämnas (20/3)
- NS har agerat för att regionerna ska koppla upp sig mot arbetet med en Arktisk Investeringsplattform, AIP, som initierades av NS i styrgruppen för NSPA och diskussioner i EFNS, att kunna ta vidare steg in i ett Interregprojekt under ledning av finska Lapland, med ett antal möten under året med medverkan av regionala aktörer samt även från NS, såsom uppstartsmöte i Rovaniemi (21/3).
- North Sweden har fortsatt vara engagerat i EU-kommissionens och EU:s utrikestjänsts olika arktiska aktiviteter såsom den avslutande arktiska dialogserien kring EU:s framtida fokus för de arktiska frågorna med EU:s arktiska ambassadör som värd och medverkan från Lars Eriksson, Digitala Västerbotten, om att koppla upp en glesbygdsregion och med NS som hederstalare för de regionala perspektiven vid den efterföljande mottagningsmiddagen (25/3).
- North Sweden inbjöds att företräda och berätta om NSPA och Arktis vid det danska Arctic Consensus i Bryssel med bland annat den av EU-kommissionens utsedda arktiska utredaren, Jari Vilén, som en del av hans pågående arbete med att ta fram en rapport som underlag för EU:s kommande steg arktiska policyarbete (27/3).
- Medverkan vid heldag på tema Arktis och Rymd i regi av det finska avgående ordförandeskapet i Arktiska Rådet och inkommande för EU med bland annat EU-kommissionens vice ordförande Jyrkki Katainen och arktiska ambassadör Marie-Ann Coninsx med många fler, där, NSPA, genom North Swedens försorg på konferensen fick beröm för sitt idoga arbete att sätta regionen i EU:s arktiska mitt och bidra till en av grundstenarna i EU:s policy; hållbar regional utveckling för Arktis (11/6).

- NS har efter ett flerårigt påverkansarbete med att få till stånd att EU:s första arktiska forum utifrån den arktiska policyn för EU från 2016 förlagt i Sverige och Övre Norrland, när väl inbjudan från UD och North Sweden landade, i en rad dialoger kunnat bidra med råd och inspel till regeringskansliet, UD och länsstyrelsen i Västerbotten som tillsammans med EU-kommissionen planerade och arrangerade EU Arctic Forum i Umeå, inklusive sittningar med EU-kommissionens ansvariga för arrangemanget (4-5/10).
- North Sweden bidrog också med förslag på samt stöd och sakkunskap till de talare som fick möjlighet att representera norra Sverige och de nordliga glesbefolkade områdena under EU Arctic Forum-konferensen.
- I samband med forumet anordnades ett flertal parallella möten, där bland annat North Sweden i egenskap av sekretariat för NSPA arrangerade tillsammans med värdregionen Västerbotten, en middag med NSPA:s styrkommitté kvällen innan forumet vid vilken Sveriges arktiska ambassadör Björn Lyrvall och EU:s avgående arktiska ambassadör Marie-Anne Coninsx deltog och där Coninsx lyfte fram betydelsen som regionernas arbete i Bryssel genom sina regionkontor har haft för EU:s engagemang för sina egna arktiska regioner (3/10).
- Sveriges arktiska ambassadör bjöd in NS att delta i Sveriges delegation till arktiska rådets ambassadörsmöte i Reykjavik för att bistå utsända diplomater med regionala och europeiska perspektiv på de frågor som kom att diskuteras, men också för att få tillgång till för norra Sverige viktiga nätverk, samt möjlighet till eget lärande och kompetens kring det mellanstatliga samarbetet för att utveckla Arktis (19-21/11).
- North Sweden deltog vid uppstarten av Europaparlamentets vänskapsgrupp för Arktis lett av den estniska parlamentarikern och tidigare rapportören för EU:s arktiska policy, Urmas Paet, där för Sveriges del så här långt Erik Bergkvist, Jessica Polfjärd och David Lega meddelat att de kommer att ingå i gruppen.
- North Sweden har under året ingått i styrkommittén och planeringen för det stora årliga Arctic Futures Symposium i Bryssel med syfte att lyfta in norra Sveriges intressen i programmet, varvid NSPA:s ordförande, Regionrådet i Norrbotten, Nils-Olov Lindfors gavs möjlighet att hålla avslutningsanförandet för konferensen och i en panel om hållbar användning av naturresurser deltog Li Skarin från Luleå för att berätta om satsningen Treepower för jetbränsle på skoglig råvara (25/11).
- North Sweden har under året också deltagit i diskussioner och bidragit med norra Sveriges perspektiv på Arktis vid ett flertal olika arktiska aktiviteter, bland annat Arctic Dialogue tillsammans med Arctic Consensus (5/12) och det finska ordförandeskapets arktiska konferens Future of EU Arctic Policy (20/9).
- North Sweden har under året bidragit med underlag till framtagandet av ett diskussionsunderlag om Arktis, skrivet av EU-kommissionens särskilde rådgivare till ordförande Juncker, Jari Vilén, bland annat genom insända kommentarer med inhämtade regionala underlag samt direkta möten såsom med UD i Stockholm (6/3).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Att EU-kommissionen och utrikestjänsten förskjutit sitt fokus till att bidra till regional utveckling i den arktiska regionen, med direkt sikte på norra Sverige och Finland, är ett resultat av det arbete North Sweden tillsammans med NSPA bedrivit och har med den samrådsprocess som etablerades med NSPA som en av huvudparterna för EU medverkat till en fortsatt dialog med EU:s aktörer, som också haft direkt betydelse för diskussionerna om de extra gleshetsmedlen till norra Sverige och EU-kommissionens möjligheter att lägga in Norrbotniabanan och övriga

delar av Botniska Korridoren som en huvudprioritering inom EU:s transportnät, att under 2019 befästa genom de aktiviteter som gjordes.

- ✓ Likaså har det etablerade samarbetet med svenska UD burit frukt genom aktiv samverkan för att stärka Sveriges och norra Sveriges gemensamma position, utifrån samverkan kring aktiviteter inklusive inbjudan att medverka i UD:s möten, samt därtill att påpassligt genom North Sweden gentemot ansvarig EU-kommissionär kunna bjuda in till det EU Arctic Forum i norra Sverige, att efter många diskussioner och turer landa i Umeå kloss an det från tidigare planerade Barents Ministermötet.
- ✓ EU Arctic Forum blev inte i allt som önskat, dels till följd av bristande regionalt samspel med Länsstyrelsen, som också hade ansvar för Barents Ministermötet och fått UD:s uppdrag att hålla i även EU Arctic Forum, dels att det blev ett fokus på ”high-level” snarare än ”stakeholder”, med därtill några i sista-minuten frånfällen, men inte desto mindre etablerade det i ett bredare sammanhang norra Sverige som en tydlig aktör i den arktiska diskussionen och är en regional investering genom att vara EU:s första EU Arctic Forum, omnämnt som ”Umeåmötet”, som en brygga mellan ett avslut för utgående EU-kommission och parlament och den samrådsprocess som varit efter EU:s arktiska policy från 2016 respektive en ny inkommande kommission, parlament och avstamp för en revidering av policyn.
- ✓ EU Arctic Forum gav också en plattform för Sveriges utrikesminister Ann Linde att lyfta de arktiska perspektiven för Sverige och deklarera att Sveriges mål med Arktis är tydligt; området ska präglas av hållbar utveckling, fred, stabilitet och internationellt samarbete, i linje med såväl norra Sveriges som EU:s arktiska linje och ger en grund för fortsatt fördjupat samspel med nationell nivå kring de allt viktigare arktiska frågorna för även regional utveckling i norra Sverige.
- ✓ Det kan konstateras att den nya EU-kommissionen inte lyft de arktiska frågorna i inledningen av sin period på samma sätt som den tidigare, men genom arbetet under 2019 har North Sweden bidragit till att grunda för en fortsättning med regionala perspektiv som en del av den arktiska politiken i EU och från såväl parlamentet och den vänskapsgrupp för Arktis som NSPA är engagerat för, som genom det finska ordförandeskapet, med stöd av Sverige, har EU-kommissionen givits ett uppdrag att revidera nuvarande arktiska policy, att ske under kommande år.

Liksom tidigare år medverkade North Sweden till Arctic Futures Symposium som är det årlig stora arktiska eventet i Bryssel och ordföranden för NSPA, Nils-Olov Lindfors, Region Norrbotten, höll avslutningsanförandet (25/11).

North Sweden är en medarrangör till International Polar Foundation som står bakom eventet och tidigare år har NS agerat moderator för hela dagen, som bland annat samlar Arktiska Rådets ambassadörer och EU:s arktiska aktörer för diskussioner med fokus på hållbar utveckling i norr. Bland talarna fanns även Li Skarin från Norrbotten för att berätta om arktiska biodrivmedel.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Övre Norrland och NSPA som väsentliga delar av EU:s Östersjöstrategi**
  - Målsättningar:
    - Norra Sverige och NSPA vara en tydlig central del av Östersjön och EU:s Östersjöstrategi till gagn för också Östersjöns nordliga, arktiska, delar.
    - Stödja samverkan inom ramen för Östersjöstrategin som en del av tillväxtarbetet i det regionala och interregionala EU-arbetet i Övre Norrland och för hela EU.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden är fortsatt engagerat i informal Baltic Sea-nätverket, iBSG, och för att vara en strategisk partner i det regionala utbytet har NS också hållit i iBSG:s kassa för det årliga stora seminariet och North Swedens direktör Mikael Janson har därtill också varit vice ordförande för iBSG under året.
- North Sweden är genom aktiv medverkan i nätverket informal Baltic Sea Group, iBSG en partner i Östersjöfrågor på Brysselarenan, och i år anordnades ett seminarium i Europaparlamentet om EU:s smarta specialiseringsagenda för 2020 och framåt i Europaparlamentet genom Conference of Peripheral and Maritime Regions, CPMR, och North Sweden som medarrangör genom nätverket iBSG, där fokus låg på smart specialisering och pågående förhandlingar om EU:s nästa långtidsbudget för 2021–2027, med medverkan av Jonas Lundström för Region Västerbotten och nya parlamentsledamoten Erik Bergkvist (19/11).
- North Sweden har också via CPMR Östersjösekretariatet, med placering i North Swedens lokaler, följt arbetet i Östersjöfrågorna och kunnat såväl spela in norra Sveriges perspektiv som bidra med kunskap om EU:s policyarbete inom olika relevanta områden den vägen.
- North Sweden har agerat för och medverkat i regionala dialoger, såväl i samspel med ansvariga regionala tjänstemän som genom EFNS, om de framtida gränsöverskridande programmen för att under 2019 vaska fram en linje att kunna driva i dialogen med olika aktörer och förberedelserna i EU utifrån de förslag som låg om att ta bort program över havsgränser och överlag slå samman till betydligt större programgeografier i särskilt Östersjöregionen.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I och med att Norrbotten och Västerbotten samfinansierar sekretariatet för CPMR Östersjökommission med placering på North Sweden sker en samverkan som gör att NS håller sig à-jour och kan spela in Övre Norrlands perspektiv och kunskap inom inte minst sammanhållningspolitiken och infrastrukturområdet till gagn för båda parter och regionens intressen, för att också nyttja de samlade resurserna så effektivt som möjligt.
- ✓ North Sweden är genom aktiv medverkan i iBSG inklusive att under året bli vice ordförande i nätverket, en partner inom Östersjöfrågorna på Brysselarenan via bland annat det årliga Östersjöseminariet i regi av iBSG kring framtida Östersjöstrategi och smart specialisering i Östersjöregionen och möjlighet att visa upp norra Sverige genom framträdande medverkan från regionala företrädare, med stort intresse i Europaparlamentet där det hölls.
- ✓ I övrigt har fokus i frågor som rör gränsöverskridande arbete inom ramen för också Östersjödimensionen legat på de framtida Interregprogrammens utformning, *se Regional Utveckling; Gränsöverskridande regionalt utvecklingsarbete*.

Vertikala policyområden: Fokusområden

REGIONAL UTVECKLING

Sammanhållningspolitik för regional kapacitetsuppbyggnad

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *för North Sweden är att medverka till att regionens aktörer ska kunna dra nytta av EU:s struktur- och investeringsfonder. Därtill ska North Sweden utifrån EU-kommissionens lagda förslag som går i regionens riktning med en fortsatt särskild extra gleshetsallokering att fortsatt kunna användas utifrån regionens specifika behov och förutsättningar inom inte minst informationsteknologi, transportinfrastruktur inklusive flygplatser samt kompetensutveckling.*

Mikael Janson, NS med rådgivaren till vice Generaldirektören på DG Regio, Wallis Goelen, vid EU-kommissions-seminarium under European Week of Regions and Cities (8/10).

NS lyfter paradoxen i att de minsta aktörerna i inlandet förväntas ta störst eget ansvar för lokal utveckling. Det krävs då anpassat stöd för att kunna ta del av det stödet som finns från EU. Det är samtidigt viktigt att svara upp mot EU-kommissionens vilja till strategiskt stöd från olika fonder som tar hänsyn till NSPA:s särskilda förutsättningar, för att värna en extra gleshetsallokering, som inte är given. Dialogen i sig ger ingångar till fördjupad dialog med EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Framtida sammanhållningsfonderna stötta regionens utveckling**
  - Målsättningar:
    - De regionala fonderna inom sammanhållningspolitiken stödja de regionala prioriteringarna, inklusive infrastruktur och ICT.
    - Kommande regionalpolitiska fonder och program såsom ERUF, ESF+ och även Landsbygdsutvecklingsfonden med flera territoriella instrument samspela för mer samlat stöd till regionen.
    - Extra strukturfondsmedel till EU:s nordliga glesbefolkade områden vara en integrerad del i besluten för kommande programperiod.

GENOMFÖRANDE:

- Sedan EU-kommissionens förslag till sammanhållningspolitik för nästa programperiod 2021-2027 lanserades i maj 2018, har North Sweden analyserat och mobiliserat aktörer både i Bryssel och på hemmaplan för att på olika sätt positionera och kommunicera till huvudsakligen EU-institutioner och Sveriges regering om att framförallt;

- tillförsäkra de nordliga glesbefolkade områdena en extra tilldelning av strukturfondsmedel,
- att fonderna ska kunna samspela med varandra för ett mer samlat stöd och anpassas regionalt efter platsens särskilda förutsättningar, samt
- att prioriteringar på EU-nivå och regional nivå ska vara i linje med nuvarande undantagen vad gäller möjligheter att kunna göra investeringar i infrastruktur och IKT, men även flygplatsinfrastruktur.

➢ North Sweden har Inom ramen för EFNS och NSPA tagit fram underlag och bidragit till positioner för arbetet gentemot EU-institutionerna i form av;
- Fem positionsdokument antagna av EFNS kring kommande och föreslagen sammanhållningspolitik, EU:s långtidsbudget, EU:s fokus på smart specialisering, Sveriges planering och genomförande av EU:s sammanhållningspolitik, samt behovet av förstärkt territoriell dimension i EU:s sammanhållningspolitik samt
- för NSPA under 2019 en position med tio punkter gällande EU:s sammanhållningspolitik, samtliga i linje med EFNS positioner.

➢ Just innan sommaren medverkade North Sweden vid ett flertal strategiskt viktiga dialoger med företrädare från EU-kommissionens regionalpolitiskt ansvariga tjänstemän med möjlighet att lyfta punkterna i positionerna.
- Vid det första mötet i regi av North Sweden, deltog EFNS tjänstemannagrupp med ansvar för frågor som rör EU:s sammanhållningspolitik samt även representationskontoren från de övriga NSPA-regionerna, hos kabinettet för ansvarig EU-kommissionär för regionalpolitiken (25/6).
- Vid det andra mötet fördes med företrädarna från EFNS dialog med ansvariga på enheten för de svenska regionalfondsprogrammen i EU kring kommande programmering och hur regionerna respektive EU-kommissionen kan ge stöd för de regionala perspektiven i det som ytterst är nationella programmeringsprocesser om landet så bestämmer (26/6).
- Det tredje mötet skedde tillsammans i samverkan med övriga svenska regionkontor i Bryssel inom det nätverk som kallas Svereg (28/6).
- Det sista mötet anordnades av generaldirektören för DG Regio, Marc Lemaitre för utbyte med regionala aktörer i Bryssel (3/7).

➢ I och med att förhandlingarna inletts i Ministerrådet och Europaparlamentet har North Sweden under året haft möten med olika relevanta aktörer för att tillförsäkra norra Sveriges intressen vid förhandlingsbordet, såsom löpande avstämningar under så kallade Ambassadörsbriefings med Sveriges EU-ambassadör Lars Danielsson, men också enskilda möten med Sveriges Finansråd Cornelius Raapke-Eckert, samt Regionalråd till EU, Jeanette Lund, med ansvar för förhandlingarna om EU:s regionalpolitik.

➢ North Sweden bidrog med stöd till Norrbottens kommuner och Region Norrbotten att säkerställa EU-kommissionens närvaro vid Europaforum norra Sverige med i slutändan Jozef Stahl, rådgivare till Normunds Popens, biträdande direktör vid DG Regio, för att delge kommissionens syn på Europas framtid och hur regionalpolitikens olika fonder och verktyg även fortsättningsvis kommer att spela en avgörande roll för EU..

➢ En grupp från de norra regionerna i ESF-Rådet, som handhar den Europeiska Socialfonden i Sverige, träffade representanter från regionkontoren i Bryssel för North, Mid och Central Sweden med en presentation av regionerna men framförallt i NS presentation lyfta frågan om hur socialfonden utifrån regionerna i norra Sverige bäst kan bidra till långsiktigt socialt hållbar utveckling med tillgång till arbetskraft

med nödvändig kompetens i samspel med regionalfonden som en del av EU:s samlade sammahållningspolitik, särskilt intressant för norra Sverige då EU-kommissionen i sitt förslag till budget 2021-2027 avsatt c:a 25% av den extra gleshetsbonusen till att vara socialfond (14/5).

- I samband med EFNS utökade rapportörsmöte i Bryssel, anordnades en session om Norra Sveriges stöd från EU i form av Sammanhållningspolitiken där;
  - Rickard Carstedt, regionråd Region Västerbotten och ansvarig rapportör i EFNS arbetsgrupp för EU:s sammanhållningspolitik stod som värd för en diskussion med representation på Europarlamentsnivå, nationell nivå, kommissionsnivå och regional nivå;
  - Isabel Benjumea, Europaparlamentariker från Spanien, medlem i konservativa EPP och viceordförande i Regionala utvecklingsutskottet.
  - Jeanette Lund, Näringspolitiskt råd vid Sveriges ständiga representation och ansvarig för regionalpolitiken i förhandlingarna om EU:s nästa långtidsbudget.
  - Alexandra Kisielewska, expert vid enheten för regional policy på DG REGIO, samt
  - Eugenia Lleal Fontàs, policy rådgivare för Conference of Peripheral and Maritime Regions, CPMR (10/12).
- North Swedens direktör Mikael Janson blev under European Week of Regions and Cities, EWRC, inbjuden att tala i en panel på ett av DG Regio arrangerade seminarium om lokal och regional utveckling, och det i EU-kommissionens förslag till EU:s sammanhållningspolitik 2021-2027 prioriterat område fem; 'Ett Europa närmare medborgarna' som inrymmer vad som kallas Integrerade Territoriella Investeringar, ITI, och Lokalt Ledd Utveckling, CLLD, för att redogöra för NSPA-regionernas möjligheter och utmaningar med dessa verktyg för anpassade utvecklingstsrategier med stöd av EU och vid seminariet medverkade även Sara Karlsson från Landsbygdsutvecklingsprogrammet Leader Polaris i Norrbotten (8/10).
- Kopplat till diskussionerna inför kommande sammanhållningspolitik, prioriterat område fem om 'Ett Europa närmare medborgarna' och regioner med särskilda förutsättningar har EU-kommissionen tagit fram olika skrifter och information om regionala projekt, samt genomfört en expertanalys av regioner bland berg, på öar samt glesbefolkade regioner, i vilken North Sweden bidragit till att NSPA lyfts fram som ett exempelområde tillsammans med Bergsområden och Öar i rapporten "Europe's jewels: mountains, islands and sparsely populated areas", finansierad av DG Regio med syfte att ge insikt i hur regioner med specifika utmaningar, genom EU-finansierade projekt, arbetar med exempelvis kompetensförsörjning, miljöskydd, infrastruktur och hållbar tillväxt.
- Inom ramen för samarbetet i Europaforum har North Sweden signalerat för EU-kommissionens stora intresse kring just ovannämnda prioritet fem och särskilt det instrument som finns för integrerade territoriella investeringar, ITI, som är ett verktyg som ännu inte använts i särskilt stor utsträckning i Sverige, men som EU-kommissionen tror kan vara betydelsefullt för möjligheterna till att på sub-regional nivå kunna skapa förutsättningar och kapacitet för sektorsövergripande arbete med platsen som utgångspunkt och utöver städer och stadsdelar också särskilt riktat till regioner med specifika utmaningar såsom norra Sveriges inland och mot den bakgrunden initierade Europaforums arbetsgrupp för EU:s sammanhållningspolitik en studie för att undersöka möjligheterna till att kunna använda ITI i norra Sverige.
- Som en följd av seminariet om "Ett Europa närmare medborgarna" under EWRC och EU-kommissionens stora intresse och Europaforums studie om ITI, arrangerade North Sweden ett möte med DG Regios ansvariga tjänstemän och experter för att

fortsätta diskussionerna om möjligheterna till mer anpassade strategier med stöd av EU för utveckling i områden med särskilda förutsättningar, såsom extremt glesa miljöer i norra Sveriges inland, tätare miljöer längs kusten, eller både och, under kommande EU-programperiod 2021-2027 (11/11).

- Platsbaserad utveckling, social innovation och skräddarsydd politik utifrån särskilda förutsättningar med stöd av EU:s olika verktyg, var även temat vid seminariet 'The importance of developing better basic services for sparsely populated areas" under EWRC arrangerat av Regionkommittén där Jonas Lundström, enhetschef för näringsliv och samhällsbyggnad Region Västerbotten, deltog med stöd av North Sweden.
- North Sweden har fortsatt vara aktivt i det regionala nätverket Conference for Peripheral and Maritime Regions, CPMR, som Norrbotten, Västerbotten är medlemmar i, för att tillförsäkra norra Sveriges intressen i dels fokus för nätverkets aktiviteter på EU-arenan, dels kunna delge regionens syn vid olika möten och aktiviteter kopplat till EU:s sammanhållningspolitik, såsom:
  - Möten med CPMR:s så kallade Cohesion Policy Core Group (11/2, 30/5, 22/10).
  - Särskilt möte med budgetförhandlarna från Frankrike, Tyskland, Italien, Portugal, Kroatien, Cypern, Irland och Malta (22/10).
- North Sweden har på initiativ från de nederländska regionkontoren upprättat dialog och byggt ett gemensamt nätverk av regioner från medlemsländer som vill minska budgeten för EU:s sammanhållningspolitik, i vilka representationskontor från Sverige, Finland, Tyskland, Österrike och Nederländerna ingår i syfte att utbyta information och erfarenheter från dialog med respektive nationell nivå kring struktur- och investeringsfondernas betydelse och farhågan med en kraftfull nedskärning, samt att eventuellt kunna samhandla för påverkan vid behov och intresse i framtiden.
- Sedan Europaparlamentariker Erik Bergkvist, från norra Sverige blev invald och fick mandat i parlamentets regionala utskott respektive budgetutskott, så har North Sweden hållit kontakt med löpande möten och dialog för att tillförsäkra gemensamt utbyte av information, kunskap och kontakter i de för norra Sverige viktiga delar inom EU:s sammanhållningspolitik.
- North Sweden har under året haft ett möte med dialoggruppen för regional utveckling, RUNS, med representanter från huvudmännen för att uppdatera med information om förslaget till EU:s sammanhållningspolitik och pågående budgetförhandlingar, samt diskussioner med utgångspunkten om vad förslaget kan få för effekter för norra Sverige (29/8).
- North Sweden har även bistått regionerna med löpande uppdateringar och kunskap om pågående budgetförhandlingar under året, särskilt vad gäller EU:s sammanhållningspolitik och för norra Sverige avgörande frågor och medverkat vid olika möten för att informera, såsom;.
  - Region Västerbottens planeringsdag för externa relationer (2/9).
  - Region Västernorrlands internationella dag (5/9)
  - Region Jämtland Härjedalens regionala utvecklingsdag (15/11),
  - Sittningar med Region Norrbotten och Norrbottens kommunförbund (19/12).

Norra Sveriges regionalpolitiska tjänstemän med Håkan Ottoson, anlitad av EFNS för se möjligheter för Integrerade Territoriella Investeringar, ITI, i de glesa miljöerna, med EU-kommissionen ledda av Wallis Goelen, ansvarig för stöd för lokalt ledd utveckling och ITI på DG Regio (11/11).

Det finns möjligheter och utmaningar med ITI, med dock ett uttalat intresse från EU att områden med särskilda utmaningar ska pröva detta, för mer anpassade tillväxtstrategier. Det ger grund för dialog med EU-kommissionen, att följa upp och i gengäld återföra norra Sveriges perspektiv till EU.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Fokus har varit att bygga vidare på de investeringar som gjorts under tidigare år för att i EU få med norra Sveriges perspektiv och det faktum att de förslagen när de lades dels riktade sig till alla EU:s regioner, vilket inte alls varit givet med trycket på att dra ned på fonderna och rikta dem enbart till de fattigaste regionerna, samt att den extra gleshetsallokeringen finns kvar på motsvarande samma nivå som nuvarande programperiod, vilket är en förhandling varje gång med många andra aktörer som önskar motsvarande sådana särskilda medel, får ses som tydliga framgångar.
- ✓ Det är också positivt att förslagen nu, till skillnad mot inför förhandlingarna för nuvarande programperiod, som också var första gången EU-kommissionen lade in den extra gleshetsallokeringen redan i sitt förslag, öppnar för att även kunna användas till infrastruktur och bredband i enlighet med budskapen från NSPA, dock att den så kallade tematiska koncentrationen med fokus på innovation och bredband innebär ett begränsat utrymme för det, som North Sweden bidragit till att agera för under året att ge större flexibilitet på detta område.
- ✓ Därtill, att den extra gleshetsallokeringen också till en del socialfond och inte som tidigare enkom regionalfond som ett svar från EU:s sida på regionens budskap om att i särskilt Sverige saknas de verkliga synergierna mellan att bygga regional tillväxtkapacitet genom ERUF på ena sidan och fylla på med nödvändiga kompetenssatsningar genom ESF på den andra för att få till ett samlat utvecklingspaket för särskilt regionerna i norra Sverige och det har under året kunnat följas upp med möten och träffar för att verkligen bli ett redskap för regionens utvecklingsarbete och sätta press på nationell nivå för det.
- ✓ Överlag finns det i EU ett ökat fokus på regioner med särskilda förutsättningar som North Sweden genom inte minst OECD-studien för NSPA kunnat bidra till och under 2019 medverka i olika sammanhang och diskussioner i EU och från EU-kommissionen följs upp såsom att i den så kallade Landrapporten för Sverige särskilt lyfta fram NSPA-regionernas behov av specifika stöd, inklusive att de extra medlen för grön omställning specifikt bör riktas till stålintensiva regioner, ger underlag för att få till dialog och möjligheter att skruva till framtida stödmekanismer för regionens utvecklingspotential.

- ✓ Inom ramen för det har North Sweden, utifrån dialogen med EU-kommissionen, kunnat lyfta in de verktyg för lokalt ledd utveckling såsom så kallade integrerade territoriella investeringar som möjliga redskap för såväl stadsutveckling som de mer glesbefolkade inlandskommunerna för att l ge argument för gleshetsallokeringen gentemot EU och möjligheterna för regionerna att få större inflytande och mer samhandling kring regionalfond och socialfond med flera fonder gentemot nationell nivå, som visar att norra Sverige är en intresserad och intressant partner, till gagn för möjligheterna att också för framtiden få anpassade regionala stöd och också fånga upp det intresse för mer samlad strategisk samverkan som finns i glesbygdskommunerna.
- ✓ NS har också kunnat fortsätta bidra till att regionens företrädare har en hög kunskapsnivå och insikt samt medverkar i arbetet med framtidens regionalpolitik i EU och där spelar förstås nätverken för EFNS och NSPA en viktig roll, som också uppmärksammas i omvärlden, både på hemmaplan i andra regioner och nationellt samt EU, att norra Sverige med North Sweden är insatta, relevanta och konstruktiva partners för diskussionerna.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Gränsöverskridande regionalt utvecklingsarbete i samspel med andra**
  - Målsättningar:
    - Regionens aktörer över gränserna inom NSPA och med övriga Europa delta i av EU stödda projekt och plattformar med anpassade verktyg för det inom exempelvis samverkan kring smart specialisering.
    - EU uppmärksammas på regionens aktiva samverkan med andra parter för gemensam utveckling i närområdet och all-europeiskt utbyte och rollen för nuvarande Interregprogramstruktur för det.
    - Regionen kunna dra nytta av många olika möjligheter att samverka över gränserna med tillräcklig och regionalt anpassade EU-stöd inklusive ordinarie ERUF för att stärka regionen i EU och globalt.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ Sedan EU-kommissionens förslag till framtida gränsöverskridande samarbete inom ramen för territoriell samverkan och EU:s sammanhållningspolitik för nästa programperiod 2021-2027 lanserades i maj 2018, har North Sweden analyserat och mobiliserat aktörer både i Bryssel och på hemmaplan för att på olika sätt positionera och kommunicera kärnfulla budskap till huvudsakligen EU-institutioner och Sveriges regering för att förflytta förhandlingarna i så gynnsam riktning som möjligt för norra Sverige, men också att kunna förklara och förstå bakgrund och anledning till förslag en från EU-institutionerna.
- ➢ Fokus har legat på att tillförsäkra att gränsöverskridande samarbete över havsområden ska vara möjligt även fortsättningsvis och att nuvarande funktionella programgeografi för norra Sveriges olika Interregprogram med dess styrkeområden, erfarenheter och framgångsfaktorer ska tas i beaktning när programmen formas inför perioden 2021-2027 och framförallt skett via medverkan i olika andra nätverk med likalydande intressen såsom CPMR.
- ➢ North Sweden har lyft fram vikten av att för regioner som NSPA kunna samverka kring smart specialisering och regional utveckling i linje med vad som föreslås i OECD-studien över NSPA och att verktyg som det så kallade ”komponent 5” inom Interreg, som handlar om att bredda samverkan kring smart specialisering mellan olika regioner för att bygga värdekedjor på en Europeisk bas, också måste omfatta

möjligheter för sådan samverkan för att bygga värdekedjor och få tillgång till kapital EU:s mer perifera regioner som inte ligger efter i utveckling, men väl i stora delar saknar kritiska massa och kapacitet för att bygga sådan samhandling, bland annat vid de svenska regionkontorens möte med EU-kommissionens ansvariga för regionalfond, socialfond och smart specialisering (28/6).

- North Sweden har under året, kopplat till diskussionerna om kapacitetsbyggande för samverkan kring smart specialisering och gränsöverskridande investeringar i NSPA, följt utvecklingen av initiativet till en förstudie om att bilda en gemensam investeringsplattform, Arctic Investment Platform, AIP, för NSPA-regionerna, utifrån rekommendationerna i OECD-studien för NSPA och den arktiska samrådsprocessen om behov av investeringskapital för regional utveckling i NSPA och det Europeiska Arktis, bland annat genom att nominera och ge stöd till projektledaren Johannes Liths presentation av projektet i samband med EU Arctic Forum i Umeå (4/10).
- North Sweden har medverkat vid olika tillställningar där Interreg diskuterats för att föra fram regionens syn på att bibehålla fördelarna med mindre programgeografier för den samverkan som etablerats och också över havsgränser, såsom CPMR's core group-möte på Galiciens representation med förhandlande representanter från olika medlemsländer (4/2).

EFNS regionalpolitiska tjänstemän i möte med Sverigedesken på EU-kommissionens regionala enhet om liggande förslag och kommande fondprogrammering (26/6).

NS påverkar EU för norra Sverige men är också länken mellan EU och regionen. Under 2019 gick, parallellt med förhandlingarna i EU, processerna in i att förbereda kommande program, inte minst regionalfond och socialfond, och att förstå samt söka stöd från EU för tolkningar och undantag samt samverkan som regionen önskar för programmen i norra Sverige, inklusive samverkan över gränserna. Därav, ofta raka och öppna, möten som detta.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Samverkan inom NSPA och den OECD-studie som NS initierade med lansering i Bryssel under 2017 har fortsatt varit tydliga manifest för EU:s aktörer om den unika samverkan som sker och i norra Europa och att det ger underlag för en fördjupad dialog och initiativ för att skapa utveckling som är av intresse för EU att stödja och det är tydligt i de aktiviteter som NS gör tillsammans med NSPA.
- ✓ Under året har EU-kommissionen utifrån diskussionerna aviserat justeringar i förslagen med att återinföra gränsöverskridande program över havsgräns och det är ett resultat av påverkansarbetet som varit.
- ✓ EU-kommissionen har också gått ifrån ursprungliga idéer om ett enda samlat program för hela Östersjöregionen och därmed att bibehålla fler mindre program i linje med önskemålen från många regionala aktörer om att bibehålla nuvarande programstruktur, även om det kommer att ske förändringar och sammanläggningar

till större geografier för att hantera sammantaget mindre pengar och en önskad samhandling över större gränsområden, men argumenten om att inte tappa de mindre programmens närhet till aktörerna har nått fram i förhandlingarna.

- ✓ Även den så kallade ”komponent 5” inom Interreg har under året rört sig mer mot att bli en stödjande komponent än ett eget verktyg, som annars riskerade att rikta sig mot antingen regioner som redan är inne i sådan samverkan eller å andra sidan ligger långt efter och därmed inte passa för norra Sverige och NSPA, men återstår att se hur det landar i slutförhandlingarna.
- ✓ Arbetet med den Arktiska investeringsplattformen inom NSPA har väckt intresse och lyfts fram från många håll kopplat till hur EU ska utveckla sina arktiska områden och sprida investeringskapital till också mer perifera områden som North Sweden kunnat spela in i många olika sammanhang där Arktis och regional utveckling för nordliga glesbefolkade regioner diskuterats, även om det varit ett projekt som löpt på parallellt under 2019, dock initierat via NSPA och även om det ännu inte konkretiserats kunnat visa på regionerna i norra Europas engagemang för sin gemensamma utvecklingskraft över gränserna i linje med EU:s uttalade intentioner.

INNOVATIONSUNIONEN

Forskning och Innovation för Europeisk Excellens

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *är att från North Sweden bidra till att stärka universitetens och näringslivets – med flera regionala aktörers – möjligheter att påverka kommande utlysningar i det kommande forsknings- och innovationsprogrammet Horizon Europe, genom att peka på de för hela EU relevanta framtidsområden som också är styrkeområden för regionens aktörer. Syftet är att medverka till ett ökat aktivt regionalt deltagande i EU:s forsknings- och innovationsprogram och en ökad medvetenhet om behovet av regional samverkan på olika plan inom och utom regionen för att få del av EU:s forsknings- och innovationsmedel, inklusive de möjligheter den plattform North Sweden medlemskap i det regionala forskningsnätverket ERRIN medför. Genom det kan regionen också påverka nästa generations ramprogram för forskning och innovation i EU.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Horisont Europa - Kommande program för forskning och innovation (FoI) i EU**
  - Målsättningar:
    - Prioriterade forsknings- och innovationsområden vid regionens universitet, forskningsinstitut, företag och offentliga aktörer, samt de områden med intresse för regionens ekonomi ska vara väl synliggjorda för ökat regionalt deltagande i EU:s forskningsprogram.
    - Innovationer inom offentlig verksamhet vara väl tillgodosedda och möjliggöra deltagande i EU-plattformar för regionens aktörer.
    - SME-programmet inom EU:s forsknings- och innovationsprogram göras tillgängligt för alla SME:s inklusive regionens mikroföretag.
    - Bereda mark för att i framtida forsknings- och innovationsprogram i EU få in regionens starka forskningsområden.

GENOMFÖRANDE:

- Under året har budgetförhandlingarna inklusive utformningen av forsknings- och innovationspolitiken för 2021-2027 till stor del präglat North Swedens arbete och att följa förhandlingarna om förslagen som lades maj 2018 och, även om EU-kommissionen annonserade att de inte avser göra stora förändringar jämfört med innevarande period, innebär den märkbara förändringar för regionens tillgång till forskningsmedel och möjlighet att påverka forskningspolitikens prioriteringar som det är viktigt att noga följa och vara en aktör i hur det formas.
- Regionens styrkor och kapacitet på relevanta områden har lyfts löpande och strategiskt under seminarier och möten för att marknadsföra regionens aktörer och möjlighet att bidra till Unionens prioriteringar både inom akademi och näringsliv.
- NS kunde tillsammans med övriga NSPA arrangera ett samlat besök för universiteten inom samverkan Arctic 5 mellan de fem nordligaste arktiska universiteten, för norra Sveriges del LTU och UmU, att visa upp norra Europas samlade forskningsstyrka inom ramen för de arktiska perspektiven och möjligheter för framtida samverkan med stöd från EU med besök på EU:s forskningsenhet, utbildningsenhet samt företrädare från EEAS och EU-kommissionen om EU:s arktiska politik (9-10/9).
- Inom uppdraget för Innovationsunionen har från North Sweden prioriterade insatsområden identifierats under året baserat på de frågor som är 1) definierade i strategier för regional utveckling, 2) det finns FoI-kapacitet inom regionen samt 3) frågan är aktuell på EU-arenan och därmed möjliga vinster för regionerna att agera för tillgång till mer innovations- och forskningsstöd, som en grund för ett mer strategiskt arbete och löpande kontakt med regionens aktörer och att kunna ses över löpande i det fortsatta arbetet och även kunnat spelas in i EFNS för politiskt stöd för regionens innovationsstyrkeområden att lyfta gentemot EU.
- NS har under året haft löpande dialog med Universitet och övriga regionala aktörer kring prioriterade forsknings- och innovationsområden och utvecklingen på EU-arenan för att fånga upp ändringar som kräver aktivitet för påverkan och positionering.
- NS har löpande spelat in de positioner från EFNS som tagits under året så väl som tidigare antagna positioner med fortsatt relevans och bärighet.

North Sweden anordnade med övriga NSPA-kontor ett besöksprogram för de fem nordligaste universiteten inom samverkan Arctic 5, med besök på bland annat EU:s forsknings-direktorat (9-10/9).

NS har stärkt fokuset på strategisk samverkan kring regionens styrkeområden för mer framgång i kommande EU forskningsprogram, som ställer krav på samverkan mellan universitet, näringsliv och samhälle. Arctic 5 bottnar i NSPA:s arktiska arbete och OECD-studien och det är en styrka i dialogen med EU, att även rektorerna, för svensk del LTU och UmU, kunde medverka i delar av programmet.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ 13 tematiska områden har nu identifierats där norra Sverige har goda förutsättningar att ta en utökad roll på EU-arenan och nyttja konkurrensutsatta forsknings- och innovationsmedel för regional utveckling, som ett resultat av uppsökande verksamhet i regionen, dialog med ägare och analys av EU:s prioriteringar, vilket framåt ger en grund för såväl North Swedens som regionernas strategiska arbete för att stärka medverkan i kommande forskningssatsningar inom EU för kommande programperiod, vilket varit en utpekad prioritering för NS del.
- ✓ North Sweden har under året samlat de fyra nordligaste regionerna under en gemensam position antagen av EFNS och beredd inom FoIoN-gruppen om rymdens betydelse för regionen som belyser kapacitet i samtliga regioner, från uppskjutningskapacitet till nyttjande av rymddata för rennäringen som samverkar i att göra regionen till en attraktiv rymdregion som en ”pilot” för strategisk samverkan inom de identifierade starka områdena för kommande programperiod, *se under Ledande regionala innovationsmiljöer*.

Smart specialisering genom kreativa kluster och digitala agendan

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *är att North Sweden genom att lyfta fram de ledande innovationskluster och forskningsmiljöer av excellence som finns i regionen, ska verka för en förståelse i EU om att regional innovationsförmåga genom smart specialisering i konkurrenskraftiga kluster med spetskompetens är giltigt och av vikt att stödja från EU:s sida även för regioner som Övre Norrland. Rentav att Övre Norrland och NSPA i sin helhet kan vara föregångare och testbädd för innovationer för hela EU, inte minst genom det NSPA-baserade konsortiet inom EIP:n Smart Cities, samt kopplat till EU:s digitala agenda och nya ICT-lösningar, såsom regionens satsningar på distansöverbryggande teknik såsom e-hälsa/telemedicin i framkant och hemvist för exempelvis datacenteretableringar och* överlag energi- och klimatsmarta lösningar att kunna få EU:s intresse och stöd för.

VERKSAMHETSPLAN:

- **European Innovation Partnership (EIP) inom Smart Cities för en Smart Region**
  - Målsättningar:
    - Få regionens aktörer inom forskning och innovation att se mervärde och potential i Europeisk samverkan i en EIP och ta aktiv del i det.
    - Kunna visa på regionala testbäddar för utveckling av nya lösningar inom energi, ICT och transport till gagn för hela Europa.
    - Etablera norra Sverige som en smart region i framkant och ett exempel för Europa också för smart stadsutveckling.
    - EIP:n användas som en plattform för utvidgad samverkan mellan regionens innovationscentra och europeiska aktörer.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ NS har samverkat med övriga kontor inom NSPA, det regionala forskningsnätverket ERRIN samt bredare konstellationer för att, baserat på regionens styrkor och behov, bejaka möjligheter för regionen att delta EU:s initiativ för Smart Cities så som EIP Smart Cities och andra former och samarbeten, utifrån tidigare erfarenheter från NSPA:s och Umeås engagemang i Smart Cities.
- ➢ Baserat på den kartläggning av regionens testbäddar som North Sweden utförde 2018 har NS bevakat utvecklingen av programperioden 2021-2027 med hänsyn till

möjligheter för regionens testbäddar för kallt klimat, stora ytor och små samhällen att ingå och stödjas av ett Europeiskt system för testinfrastruktur inom ramen för Smart Cities och det har följts upp med en kartläggning över potentiella finansieringskällor för regionens testbäddar som bevakats till förmån för regionens aktörer att kunna ta del av sådana stöd.

- Under två dagar i Bryssel träffades städer från hela Europa som utmärkt sig som starka inom innovation för att tillsammans utforska projektidéer och finansiering för gemensamma utmaningar där Luleå Kommun och North Sweden ledde en workshop med fokus på innovationsprojekt för ”Smart Cities” inom smarta energinät och elintensiva industrier, med ett stort engagemang från deltagarna som både bidrog med förslag på möjliga finansieringslösningar och anmälde intresse att delta och samarbeta framåt (14/6).
- North Sweden har under året fört dialog hemåt för ökad synlighet för regionens aktörer som potentiella projektpartners för att även de kommuner som inte har etablerade kontaktnät och engagemang på EU-arenan ska kunna nytta EU:s stödformer och bidra till Unionens omställning till hållbara och energieffektiva städer samt fortsatt ge stöd till regionens pågående engagemang inom Smart Cities för uppskalning och synlighet som ger större mervärde för regionens utveckling på kort och lång sikt.
- Under året besökte North Sweden Kiruna och dess aktörer verksamma inom Smart Cities med kommunens enhet för Tillväxt, samt tekniska verken som leder Kiruna Sustinability center som i sig ett resultat av tidigare initiativ från North Sweden för att kunna etableras, och efter informationsinhämtningen har stadens arbete inom Smart Cities kunnat lyftas i flera sammanhang gentemot EU:s aktörer.
- NS har arbetat med flera av regionens kommuner och presenterat möjligheter till finansiering från konkurrensutsatta program och inlett flertalet samarbeten för att på sikt ha fler kommuner i Norra Sverige som bedriver ett aktivt arbete på EU-arenan till förmån för den egna verksamheten, där möten har skett med Kiruna, Luleå, Boden, Älvsbyn och Umeå.
- North Swedens arbete skapar intresse från omvärlden och kontoret blir därför inbjudet till olika sammanhang för att berätta om hur innovationsfrågorna hanteras, som med Norges Forskningsråd som besökte NS för en dialog (20/3).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Genom det nätverksskapande seminarium för små och medelstora städer engagerade inom Smart Cities som North Sweden ledde tillsammans med Luleå Kommun skapades ett stort intresse för Luleå och Norra Sverige som projektpartner och NS har efter det bjudits in att delta som arrangör under ett liknande möte 2020 vilket öppnar för fler städer från norra Sverige att delta i denna grupp av städer som utmärkt sig inom lösningar för Smart Cities.
- ✓ Umeå kommun har kunnat bygga vidare på sin roll som Light house city inom Smart Cities och rollen som finalist till Innovationshuvudstad för att driva EU:s utveckling för Social progress genom det social progress index EU utvecklar för att mäta social välfärd, där Umeå kommun listas som ledande i Europa och ingår i studien som referenspunkt med North Sweden med i projektet som Umeå kommuns Brysselbaserade nod, vilket gett exponering och möjlighet att på verka indexet som kan komma att användas som fördelningsnyckel av framtida regionalfondsmedel.
- ✓ Initiativen riktade mot Smarta Cities är även fortsatt öppna för regionens aktörer inklusive mindre städer och innehåller inte några utryckta eller implicita

begränsningar mot mindre städer deltagande, vilket annars skulle utesluta många av norra Sveriges aktörer och där NS från början engagerade sig för och genom NSPA och ERRIN få bort initiala förslag om att endast rikta sig till städer över 250.000 invånare, vilket i sig öppnat för ett ökat intresse från EU att allt mer se till potentialen för mindre och medelstora städer som testbäddar för innovation.

- ✓ Överlag har arbetet med regionens aktörer för att stärka EU:s intresse att ge stöd för regionens testbäddar och etableringar av klimatsmarta lösningar energikrävande nya framväxande industrier givit ett ökat intresse och dialog som framåt kan ge utdelning.

Roger Danell från Luleå Kommun höll tillsammans med North Sweden i en workshop kring smarta elnät och elintensiva industrier under EU Energy Week med städer engagerade i EU:s initiativ Smart Cities, för framtida möjlig samverkan (14/6).

Genom NS, via NSPA och forsknings-nätverket ERRIN, öppnades EU:s Smart Cities-plattform för även städer under 250.000 invånare. Umeå har engagerat sig och av EU utsetts till en Light-House City, en ledare inom Smart Cities. NS samverkar med fler av regionens städer om att kunna bredda medverkan med stöd från EU och att norra Sverige är en testbädd också för stadsutveckling i EU.
.

VERKSAMHETSPLAN:

- **ICT-baserade lösningar och plattformar inom Digitala Agendan**
  - Målsättningar:
    - Regionen kunna visa på övergripande strategier som ett ledande område avseende ICT och den digitala agendan inom EU.
    - Utifrån molnstrategier och klimatsmarta lösningar bidra till ökad insikt i EU om potentialen för datacenter/motsvarande i regionen.
    - Skapa samlad kunskap och strategisk samhandling om regionens e-hälsoinsatser att kunna etablera sig som en testbädd och föregångare inom sådana e-lösningar för hela EU.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ North Sweden har bevakat EU:s prioriterade och accelererande arbete med utveckling av en digital agenda med potentiell att påverka regionens styrkeområden inom artificiell intelligens, AI, datahallar, 5G och nätverk men även potential att genomsyra fler policyområden så som industriella värdekedjor, hållbarhet och rymden med att regionens FoI-aktörer har bred exponering mot olika delar av digitaliseringsstrategin och kan därmed utgöra en viktig partner för EU.
- ➢ Inom det nya programmet Digital Europe Program har NS bevakat Budgetförhandlingarna och regionens möjligheter att utifrån sitt arbete med Smart Specialisering ta en ledarroll i utveckling av regional digital innovationsledning.
- ➢ Efter nära samverkan med regionens aktörer har olika kanaler nyttjats för att föra upp behovet av att EU:s investeringar i IT-infrastruktur görs med hållbarhet i åtanke.

där NS har gjort inspel via Workshop med regionkommittén samt inspel till Regionkommitténs yttrande om ERA juni 2018 samt flertalet seminarier anordnade av DG Connect, såsom 7th WG on digital innovation hubs (1/7).

- NS har särskilt verkat etableringsfrämjande rörande datahallar i regionen genom att på EU-arenan lyfta upp datahanteringens klimatpåverkan och klimatnyttan vid etableringar i norra Sverige, inklusive att utifrån en av NS bred kartläggning av de initiativ som driver behoven av datahallar så som Open data science cloud och High performance computing i EU, bevakat EU:s övergripande policys som driver EU:s egna investeringar i datahallar och IT-infrastruktur för att öka möjligheterna att de förlägga till norra Sverige utifrån klimatskäl.
- North Sweden har genomfört aktiv närverkan och koordinering med regionala aktörer för kartläggning och systematisk påverkan av de kanaler som står tillgängliga genom engagemang i internationella nätverk och excellenta projekt för framförande av regionens intressen inom digitalisering.
- Genom nära samarbete med regionens aktörer och aktivitet på EU-arenan har en position inom EFNS kunnat utvecklas av North Sweden för att antas under 2020 om regionernas roll i EU:s ambitioner för digitalisering, där EU-kommissionens ambitioner ger större utrymme för regionerna att bidra till digitaliseringen genom Smart Specialisering och regionalfondsmedel än vad den i Sverige nationella implementeringen av Digital Europe Program tillåter.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I senare skrivning inför den kommande programperioden finns referenser med kring datahallars hållbarhet i regleringar inom Horizon Europe och EU Green Deal i linje med det som NS och regionens aktörer fört fram i dialogen med EU.
- ✓ Överlag har NS under 2019 kunnat samla ihop regionens olika styrkeområden och potentialer vad gäller digitalisering för att mer strategiskt kunna spelas in i pågående förhandlingar men framförallt inför kommande utlysningar och genomförande sätta norra Sveriges kompetens och fördelar för att ta del av EU:s satsningar på den digitala omställningen som tillsammans med den gröna given är huvudprioriteringarna för den nya EU-kommissionen för kommande programperiod.
- ✓ NS har kunnat stärka sin samverkan med hemmaaktörerna kring digitaliseringsfrågorna utifrån vikten av att också föra in bredare regionala perspektiv och strategisk samverkan för långsiktig framgång i EU utifrån de satsningar som görs i regionen.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Programsynergier och Smart Specialiseringsstrategier (S^3)**
  - Målsättningar:
    - Regionen etablera strategi för satsningar inom excellenta FoI-miljöer med stöd från EU:s olika instrument och kombinationer av dem.
    - Regionen tillämpa S^3 för att med stöd av EU stärka tillväxtområden och strategiska kluster i samverkan med akademi, industri och SME:s.
    - Utökat innovationsutbyte över gränserna och utifrån OECD-studien i dialog med EU etablera smart specialisering i samspel med hela NSPA.

GENOMFÖRANDE:

- NS för löpande dialog med regionens aktörer, inte minst genom samverkan inom EFNS och att integrera universiteten i EFNS FoIoN-grupp, men också i direkt dialog med olika aktörer, om EU-kommissionens ambitioner kring smart specialisering för

kommande programperiod som möjliggjort för beredskap och möjligheter att fånga och relatera verksamheter inom regional utveckling till EU:s prioriteringar, såsom att organisera ett gemensamt seminarium mellan FoIoN-gruppen och sammanhållningspolitkgruppen inom EFNS för en samsyn och gemensam kunskap om smart specialisering och dess roll för EU:s stöd till regional utveckling (5/3).

- North Sweden har verkat mot nationell nivå genom samverkan med svenska regionkontor för att inför näringsdepartementet, Vinnova och Tillväxtverket som målgrupper belysa hur den nationella implementeringens hårda tolkningar av EU:s regelverk ger svenska aktörer sämre förutsättningar att använda regionalfondsmedel effektiv, bland annat genom;
  - dialog med Generaldirektören för Vinnova vid frukostmöte före svenska aktörer i Bryssel om samverkan statliga myndigheter för bättre samhandling mellan EU:s fonder och program (10/1).
  - Skriften "Nya förutsättningar för regional utveckling" som tagits fram från EU-kontoren med NS som en av huvudförfattarna och som fått stor spridning i Sveriges regioner och bland de nationella företrädarna.
  - Seminarium för nationella implementerande myndigheter för ökad dialog i samarbete med de svenska regionkontoren i Bryssel (25/9).
- NS har följt och informerat om planeringen av Horisont Europa inom bland annat NS dialoggrupp inom FoI och strategiska diskussioner med fokus på synergier mellan strukturfonderna och H2020 för regional kapacitetsuppbyggnad med sikte på nästa programperiod, som dels sätter ett högre krav på regionernas regionala smarta speclaliseringsstrategier, RIS3, för att kvalificera sig för regionalfondsmedel, men också utökade möjligheter att genom aktivt RIS3 ta del av ytterligare medel och initiativ.
- Med hänseende till NS utökade geografi har ett arbete skett för att identifiera de prioriterade utvecklingsområden och potential för de tidigare Midsweden-regionerna att med utgångspunkt i regionernas RIS3.
- FoI-sessionen under EFNS utökade rapportörsmöte syftade till att skapa en ökad förståelse för hemmaaktörerna på plats för EU-kommissionens ambitioner med smart specialisering och det närbesläktade konceptet med strategiska värdekedjor där regionen har ögonen på sig bland annat genom Northvolts investering i Skellefteå och regionens möjligheter att eftersöka synergier mellan regionalfonder och sektors- och forskningsprogrammen (11/12).

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Med utgångspunkt i det seminarium som NS deltog och organiserade inom ramen för EFNS i en gemensam ansats med både grupperingarna för Sammanhållningspolitik såväl som FoIoN har en gemenskap förståelse för det utökade fokusen på S3 skapats mellan regionens aktörer och öppnade för den gemensamma ståndpunkt som uttrycks i EFNS positionen om Smart Specialisering.
- ✓ Överlag har NS i det löpande arbetet med bevakning och informationsutbyte kring programutvecklingen, verkat för att sammanlänka EU:s bakomliggande ambitioner om att skapa synergier och nyttja de olika stödinstrumenten på ett mer samlat sätt, att också kunna för till nationell nivå som ytterst sätter förutsättningarna för det regionala innovationsarbetet.
- ✓ NS har mot de regionala aktörerna men inte minst också forskningssidan på universitetet kunnat bidra till en ökas samsyn och insikt om behovet av regional samverkan och betydelsen av att koppla sig till smart specialiseringsstrategierna för

att nå framgång i kommande programperiod, som tar sig uttryck i att Universiteten i högre grad vill medverka i det politiska regionala EFNS-nätverkets arbete.

VERKSAMHETSPLAN:

- **<u>Ledande regionala innovationsmiljöer och kluster sammanlänkade på EU-nivå</u>**
  - Målsättningar:
    - Ökande medverkan från regionens aktörer i EU:s olika plattformar för kunskapsutbyte och gemensam innovationskraft, såsom olika EIP.
    - Starka FoI-miljöer i regionen som på EU-nivå också är delaktiga inom relevanta Knowledge and Innovation Communities (KIC).
    - Regionens Biokluster delaktiga i EU:s innovationsprocesser inom bioekonomin.
    - Stärkt rymdkluster i Kiruna med synergier till andra FoI-områden och uppmärksammad som strategisk resurs för EU.
    - Övre Norrlands potential som testbädd för fullskalig vindkraft i kallt klimat kunna utvecklas med stöd från EU.

En delegation från det tunga utskottet för industri, forskning och energi, ITRE-utskottet, i Europa-parlamentet, besökte Norrbotten med besök på bland annat SSAB:s Hybritprojekt för koldioxidneutralt stål och Facebooks klimatsmarta datahall samt LTU (27/2-1/3).

Det är ett exempel på NS förmedlande roll genom kontakter med EU-parlamentariker Frederick Federley, som stod för inbjudan och tillsammans med Jakop Dalunde var svensk delegat, respektive Region Norrbotten som ombesörjde hanteringen av besöket. Besökarna kan inte se allt, men får med sig för norra Sverige viktiga insikter.

GENOMFÖRANDE:

- NS har under perioden stöttat företrädare för regionens befintliga innovationsmiljöer och klusterbildningarna med policybevakning från Brysselarenan med tyngdpunkt på förhandlingarna om långtidsbudgeten utifrån att flera av regionens initiativ idag drivs med EU-finansiering och därmed är utgången av budgetförhandlingen av vikt för möjligheterna till fortsatt finansiering.
- Rymden har under 2019 vuxit av intresse för NS ägare genom ökad ambition från hemmaaktörerna så väl som uppväxlat intresse från EU och NS har ökat sina insatser på området för att stötta regionens ambitioner från EU-arenan där stora delar av förutsättningar för rymdaktiviteten skapas, såsom;
  - Besök i Kirunas rymdkluster med möten på Esrange såväl som de närliggande verksamheterna på LTU rymdcampus, Institutet för rymdfysik och EISCAT för kartläggningar av Norra Sveriges resurser samt strategiarbete kring möjligheter framåt

- Kontaktskapande och stöd till nationella aktörer inom Rymd så som Swedish Space Cooperation och Rymdstyrelsen som utgör viktiga aktörer för regionens ambitioner inom rymd och verksamhet på EU-arenan.
- Möte med Rymdbolaget i Bryssel (10/1).
- Möte med Rymdstyrelsen på North Sweden för kontaktskapande och förbereda kommande gemensamma insatser (28/5).
- Företrätt Sverige på Gemensamt möte EU-kommissionens DG Grow och European Space Agency i Paris om framtida uppskjutningskapacitet av mini-satelliter (5/7).
- Informationsspridning och rådgivning till NS ägare så väl som till statliga aktörer verksamma i regionen, bland annat genom flera möten med Rymdstyrelsen och SSC i Stockholm, Bryssel och online.
- att NS stöttar genom löpande policybevakning och rapportering hemåt med information som kan bli avgörande för tillgången till EU- finansiering under kommande programperiod.
- Sprida den position om Rymden som 2018 antogs av EFNS.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Med utgångspunkt i LTU:s lednings besök i Bryssel 2018 och ambitionen att arbeta med rymdforskning som en ”pilot” för strategisk dialog mellan NS och lärosätena och med EFNS-positionen om regionens rymdaktivitet, som NS arbetat fram, som grund, har kontakter kartlagts och etablerats med aktörer på hemmaplan, nationellt och i EU för strategisk positionering mot Brysselarenan och synliggörande av norra Sveriges framstående rymdkluster, genom mer samlade tydliga målbilder hos den regionala politiken, forskningsaktörerna och rymdverksamheten som sådan på Esrange, inför en kommande uppväxling i EU av rymdfokus och från NS sida bearbetning av EU:s aktörer för det utifrån norra Sveriges intressen på området.
- ✓ NS aktörer är uppdaterade och har tillgång till information om möjligheten till deltagande och finansiering för innovationsmiljöer och kluster under kommande programperiod.
- ✓ NS arbete med rymdklustret har inneburit att hitta former för motsvarande modell för samverkan kring att stärka fler av regionens klusters möjligheter på EU-arenan under kommande programperiod i linje med hur resonemangen går kring Horisont Europa, EU:s nya forskningsprogram, och övriga innovationssatsningar.
- ✓ Regionens kapacitet inom forskning och Innovation fick värdefull exponering när Europaparlamentets utskott för industrifrågor, forskning och energi besökte Luleå med en delegation där North Sweden stod för de initiala kontakterna mellan Europaparlamentet och regionen för genomförandet och NS deltog under resan och bistod regionens aktörer med och information från Brysselarenan som politisk kontext inför besöket, *se under Intressebevakning* (27/2-1/3).
- ✓ Utifrån tidigare initiativ från NS har EU breddat fokus för vindkraftutveckling till också landbaserad vindkraft i kallt klimat och arbetat vidare med de KIC:ar inom gruv- och mineral samt aktivt och hälsosamt åldrande framförallt som regionen är med i och framgår av andra delar och under året arbetat aktivt med skogen som en del av EU:s bioekonomi att få ett tydligare fokus i och med EU:s nya Gröna giv och NS utvecklade organisation samlat för hela norra Sverige från 2020, *se mer under Råvaror och Attraktiv Livsmiljö*.

INRE MARKNAD

Transport och infrastruktur för regionalt sammanlänkat Europa

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *är att North Sweden aktivt ska medverka till att Botniska korridoren med Luleå hamn tillsammans med Northern Axis förblir del av CEF, finansieringsmekanismen för TEN-T, och för det medverka till att Botniska Korridoren och de öst-västliga stråken Malmbanan och Haparandbanan samt övriga stomnätsobjekt i alla transportslag kan bli en fullvärdig stomnätskorridor i ScanMed. North Sweden ska gentemot EU kunna visa på vikten av att knyta ihop Europas nordliga delar, exempelvis genom att inom ramen för EU:s TEN-T och arktiska politik introducera begreppet den "Arktiska Triangeln" och visa på behovet av Barentskorridoren för järnväg över Pajala/Kaunisvaara och utifrån Östersjöstrategins målsättningar etablerandet av en långsiktigt hållbar färjetrafik över Kvarken. North Sweden ska verka för att öst-västliga förbindelser, även multimodala tvärstråk, och motsvarande objekt kan kvala in i TEN-T. BEATA är en plattform för samlade infrastruktursatsningar i det nordliga Europa. North Sweden ska arbeta för att regionen tar del av och ansöker om finansiering nom TEN-T/CEF och andra EU-finansieringsinstrument samt i EU synliggöra dessa ansökningar och etablerandet av sammanlänkade hållbara transporter och gröna korridorer inkluderande Övre Norrland. North Sweden ska därtill i EU synliggöra behovet av biobränslen för flyget.*

Pat Cox, samordnaren för EU:s stomnäts-korridor Skandinavien-Medelhavet, i dialog med företrädare från norra Sverige kring utveckling av transportnätet i norr i samband med konferensen "On the Border" i Haparanda-Tornio (3/10).

Pat Cox, som varit en nyckelperson för Botniska Korridorens möjligheter att bli del av EU:s stomnätskorridorsystem, var även en huvudtalare på konferensen och lyfte där särskilt fram de av NS ordnade mötena över åren, såsom besök i Kiruna och Luleå 2016, och hur en god idé med bra dialog ger resultat, vilket Botniska Korridorens arbete är ett bevis för, att nu föreslås bli en del i EU:s huvudstråk.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Botniska korridoren (BK) med Norrbotniabanan (NBB) och Northern Axis (NA)**
  - Målsättningar:
    - Övre Norrlands intressen säkerställas inom stomnätet för TEN-T för tillgängligt stöd från EU till norra Sveriges infrastruktur.
    - Botniska Korridoren – Botniabanan, Norrbotniabanan, Malmbanan, Haparandabanan – med Luleå hamn förblir del av CEF och TEN-T Core Network och vara fortsatt tydliga objekt berättigade till stöd från EU:s fond för infrastruktursatsningar, Connecting Europe Facility (CEF).

- BK ska i kommande programperiod vara en fullvärdig del av EU:s stomnätskorridor genom att integreras som en förlängning av den befintliga stomnätskorridoren Skandinavien-Medelhavet (ScanMed).
- Luleå hamn bibehålla status som del av Core Network som nod i en förlängd ScanMed utmed Botniska Korridoren.
- BK i sin tur etableras som en prioriterad integrerad del i ScanMed genom att etablera en "Arktisk Triangel" i Övre Norrland från Europa mot Norge respektive Finland.
- Därtill att en ny järnväg, Barentskorridoren, mellan Kolari i Finland och Pajala/Kaunisvaara ska etableras som en del av CEF och TEN-T.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har fortsatt agerat för att EU:s institutioner uppmärksammat Övre Norrlands behov av tillförlitlig transportinfrastruktur genom stomnätet samt vikten av att knyta samman Europas nordliga områden mot världen:
  - NS bedrev under andra halvåret ett aktivt utbyte med EU-institutionerna för att tillförsäkra att lagda förslag om en förlängning av stomnätskorridoren Skandinavien-Medelhavet, ScanMed, norrut, och även Nordsjö-Östersjökorridoren från finsk sida och över gränsen till Luleå i norra Sverige, låg kvar i pågående förhandlingar om förordningen för EU:s finansieringsinstrument för infrastruktur, Connecting Europe Facility, CEF, och påminna aktörerna om vikten för det.
  - NS förde en fortsatt dialog med samordnaren för ScanMed-korridoren, Pat Cox, och hans medarbetare som på ett mycket tidigt stadium insåg behovet, fördelar och möjligheter av förbättrade och närmare kopplingar av TEN-T-systemet till det europeiska Arktis genom dialogen med North Sweden.
  - NS förde löpande dialog med EU-kommissionens DG Move och även transportråden på Sveriges ständiga representation för att säkerställa att regionens intressen tillvaratas, främst i utformande av den nya CEF-förordningen för budgetperioden 2021—2027, i revideringsprocessen för uppdatering av förordningen för TEN-T, samt i förhandlingarna om EU:s budget.
  - NS har gentemot hemmaplan fortsatt samla aktörerna för vikten av att i diskussionerna med den nationella nivån hålla uppe trycket och förbereda för ett införlivande av Botniska Korridoren i EU:s stomnätskorridorer.
- NS medverkade till att Pat Cox, samordnaren för ScanMed, valde att komma till konferensen "On the Border" i Haparanda-Tornio med att, utöver att hålla ett huvudanförande vid konferensen, också ges möjlighet att möta företrädare från regionala myndigheter i norra Sverige, Finland och Norge samt den tunga basindustrin för en uppdatering av läget och utveckling av transportsystemet inför att Botnsika Korridoren, i enlighet med förslagen i EU, blir delar av EU:s stomnätskorridorsystem (2-3/10).
- North Sweden anordnade i samspel med hemmaaktörerna ett rundabordssamtal i Bryssel tillsammans med norra Finland och Nordnorge om EU:s transportpolitik med regionala företrädare och centrala EU-företrädare för förslagen och förhandlingarna om EU:s transportnät, utifrån vikten av att från EU fortsatt prioritera den arktiska dimensionen som var en av grunderna för DG Moves möjligheter att nominera Botniska Korrdioren att ingå i EU:s huvudstråk med sikte på de beslut som kommer under 2020 utifrån liggande förslag om en förlängning av EU:s TEN-T-nät norrut och kopplade finansieringsmöjligheter från EU genom Connecting Europe Facility, CEF, med flera fonder och program (28/11).

- North Sweden medverkade även genom Mona Mansour i olika andra sammanhang för att företräda norra Sverige i internationella konferenser, såsom;
  - Rail Forum i Kuovala, Finland, en internationell konferens kring pågående satsningar för transportlänkar till Asien och Kina om vikten av ett sammanlänkat interregionalt transportsystem inom EU och utom i det Europeiska Arktis och satsningar på huvudstråken norrut genom Sverige och Finland för hela EU (26/9).
  - European Silk Road Summit i Venlo, Nederländerna, med vice generaldirektören på EU-kommissionens DG Move, Maja Bakkran Marcich, om samarbeten EU-Asien och EU-Kina där North Sweden tillsammans med ett antal utvalda deltagare fick möjlighet att göra kortare inspel för att bland annat lyfta fram exemplet med förlängning av TEN-T:s korridornät till norra delarna av Sverige, Norge och Finland (26-27/11).
- North Sweden har också varit en aktiv aktör i det regionala lobbynätverket CPMR:s arbetsgrupp för transport och kunnat stötta regionens aktörer och medverka till anordnande av ett flertal aktiviteter som gentemot EU givit chansen att lyfta norra Sveriges behov och intressen med medverkan av ett flertal för diskussionerna viktiga aktörer som NS under ett flertal år haft utbyte med, såsom;
  - Herald Ruijters, direktör för EU-kommissionens DG Move, som deltog i ett seminarium med CPMR:s Nordsjökommission (22/11).
  - Gudrun Schulze, DG Move, som presenterade processen för revidering av det Transeuropeiska Transportnätet, TEN-T, som inleddes med ett öppet samråd under 2019 vid ett möte för CPMR transportarbetsgrupp med företrädare för alla geografiska kommissioner, där bland annat Erik Bergkvist, Region Västerbotten, vice ordförande för CPMR inledningstalade (10/4).
  - Expertmöte i Helsingfors om TEN-T inklusive flygplatsfrågor och gränsöverskridande förbindelser med politiken från norra Sverige och samordnaren för Nordsjö-Östersjö TEN-T stomnätskorridor med CPMR Östersjökommission (9/10).
- NS medverkade till att ta fram underlag och skrivningar för en samlad position från Europaforum Norra Sverige och att den skickades in i det öppna samråd om framtidens Transeuropeiska Transportnätverk som var ute från EU-kommissionen under senvåren 2019, att följa upp tidigare till EU översända positioner initierade av NS inför förhandlingar och översyner av EU:s transportpolitik.
- NS har också agerat för att i samband med EU:s översyn av godskorridorer parallellt till det övergripande TEN-T stomnätskorridorer, tillförsäkra regionens engagemang och dialog med EU om att även förlänga godskorridoren inom TEN-T längs Botniska Korridoren vilket inte sker automatiskt men varit en del av grundargumentationen kring BK om vikten för Europa av fungerande godsflöden från norr och att koppla Europa till Arktis via norra Sverige.
- NS har genomfört och medverkat på en rad olika aktiviteter (rundabordssamtal, seminarier, träffar mm i Bryssel och på andra håll EU) och då tillsett att Övre Norrland genom även NBB, Barentsregionen/BEATA, NA samt BK är representerade och göra EU uppmärksammat på norra Sveriges och övriga norra Skandinaviens prioriterade stråk och även andra stråk och flaskhalsar i transportsystemet i regionen, exempelvis behovet av järnväg mellan Kolari i Finland och Svappavaara i Sverige via en så kallad Barentskorridor.
- NS ingår i olika samverkanskonstellationer och för löpande dialog och strategiska diskussioner med olika parter för att tillse att kunskap finns om EU:s inriktning och processer samtidigt som Övre Norrlands perspektiv kommer in i dessa och att

regionens intressen synliggörs i diskussionerna om EU:s politik för transportinfrastruktur i Bryssel, i hemmaplan och i EU i övrigt:

- NS har samspelat med EFNS infrastrukturgrupp, NBB, BK och med regionala näringslivsintressen såsom gruv- och skogsindustrin samt besöksnäringen m fl.
- NS ingår i Norrbotniabanans, NBB, styrgrupp samt arbetsutskott där NS deltog på möten och strategiska diskussioner, avstämning och planering av aktiviteter, samt medverkade med presentationer om status i Bryssel.
- NS är en aktiv part i projektet Botniska Korridoren i Sverige samt i Bryssel med svenska, finska och norska regionkontor där NS deltog i arbetet för strategiska diskussioner kring BK samt planering och genomförande av aktiviteter.
- I samband med studiebesök har infrastruktur i många fall varit av särskilt intresse och exempelvis fick en grupp från kommuner, aktörer och företag i Boden och Älvsbyn träffa Martin Zeitler på EU:s transportenhet och rådgivare till Pat Cox, samordnaren för Scan-Med, som lyfte fram Norra Sveriges arbete för att lyckas med den korridorförlängningen är ett föredöme för övriga regioner, aktörer och även länder i EU och kunde visa bilder som numera får med hela EU:s geografi.

Företrädare för North Swedens regioner och Norrbotniabanan tillsammans med aktörer från norra Finland och Norge i samtal med EU-kommissionen (6/12).

North Sweden är en facilitator i Bryssel för hemmaaktörerna att mötas och i samspel med EU utveckla de gemensamma strategierna för utveckling av transportnäten i det nordligaste Europa. Det är öppna diskussioner som ger argument för EU:s ansvariga att ta med sig och visar upp en samlad styrka när regionala aktörer från såväl Sverige och Finland likaväl som Norges transportråd till EU och Narviks hamn medverkar.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Det är naturligtvis en mycket stor framgång efter ett långsiktig arbete, att EU-kommissionen föreslår en förlängning av TEN-T:s stomnätskorridor Skandinavien-Medelhavet, ScanMed, omfattande den så kallade Botniska Korridoren från Stockholm och norrut och om det också blir besluten under 2020 är samtliga målsättningar uppnådda i det som har varit en prioriterad fråga under hela programperioden som NS arbetat med, från att från början inte ha varit möjligt att få in dessa delar egentligen så som EU:s regelverk var utformat.
- ✓ EU-kommissionen förslag om en förlängning motsvarar upp till 15% av befintligt nät kopplat till storleken på budgeten och EU-kommissionen inte kunnat tillgodose alla förfrågningar om förlängning och det är en bedrift för norra Sverige att EU-kommissionen valt att inkludera särskilt korridornätet till norra Sverige, som uppmärksammas i övriga EU och lyfts fram av EU-kommissionen som ett exempel för andra på regionalt och inte minst NS arbete får särskilt beröm och det sker inte av artighet från en institution som har många intressen och aktörer att ta hänsyn till.

- ✓ Att North Sweden blir inbjudet att företräda regionen och varit en naturlig partner för aktörer inom transportområdet i diskussioner kring EU:s nordliga stråk och transportperspektiv vid bredare tillställningar på Brysselarenan och runtom i Europa visar på att arbetet och de resultat som ernåtts uppmärksammas och skapar intresse och därmed även stöd från olika andra håll för vikten av att EU har med norra Sverige i sina prioriteringar.
- ✓ NS har kunnat samspelat nära med North Swedens transportpolitiska dialoggrupp och regionala företrädare, samt bistått med strategisk rådgivning och argumentation i EU-transportpolitiska frågor och kunnat säkerställa att regionen är representerad i diskussioner om EU:s politik för transportinfrastruktur och att i sin tur kunskap om EU:s processer och behov av engagemang fått genomslag i regionernas dialog med svensk nationell nivå, där även North Sweden kunnat bidra i olika möten.
- ✓ Sammantaget ger det också spin-offeffekter på olika satsningar och möjligheter att få del av EU:s finansiering med sikte på ett huvudstråk genom regionen som syns i att CEF-transportkommitté tog ställning för en omfördelning av pengarna från CEF2018 utlysning där lejonparten om 44 miljoner euro gick till Malmbanan samt i andra delar finansiering av utredningar av kommande byggnation utmed Botniska Korridoren med flera projekt under året.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Comprehensive network, gröna korridorer och övriga delar inom TEN-T**
  - Målsättningar:
    - Öst-västliga stråk och andra eventuella utpekade objekt för att knyta ihop regionen ska fullt ut kunna kvala in i TEN-T-systemet.
    - E10 och E12 samt övriga delar av det övergripande nätet, TEN-T Comprehensive Network, i Övre Norrland ska överlag kunna dra nytta av EU:s infrastrukturfinansiering.
    - Fler terminaler kunna kvala in till Comprehensive Network.
    - Övre Norrlands huvudstråk samt satsningar på intermodalitet mellan olika trafikslag kunna få stöd länkat till EU:s koncept gröna korridorer.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ North Sweden har fört strategiska diskussioner och dialog med EU-kommissionen och ställningstaganden från EU:s sida gett stöd åt de regionala aktörerna gentemot nationell nivå och särskilt vikten av att bredda fokus för finansiering av TEN-T stomnät till att också inkludera möjliga satsningar på delar utanför stomnätskorridoren som fi sin tur öder in gods och persontrafik i stomnätet, såsom tvärstråk i norra Sverige och det har också förmedlats vid de samråd som varit ute under året om översyn av TEN-T i EU .
- ➢ North Sweden har inom särskilt transportområdet varit en aktiv partner för regionens Barentsarbete som sköts av Länsstyrelserna i Norrbotten och Västerbotten, där Västerbotten under 2019 i samband med Barents Ministermötet och EU Arctic Forum i Umeå tog över ordförandeklubban i det regionala Barentsrådet samtidigt som Sverige lämnade över det nationella ordförandeskapet till Norge, och en av prioriteringarna är Barents Transportplan, Barents Euro Arctic Transport Area, BEATA, med aktiviteter som;
  - Ministermöte i Umeå mellan transportministrarna i Barentssamverkan och utbyte med de regionala aktörerna inklusive medverkan av NS kring en samlad transportplan mellan norra Sverige, Norge, Finland och Ryssland (11-12/11).

- Samverkan med NSPA för att vid EU-konferensen om " Boosting Cross-Border Regions through better transport" med ansvariga EU-kommissionärer för transport och regionalolitik med flera få med företrädare från Finland att kunna lyfta fram satsning på Haparanda-Tornio i EU (14/11).
- Medverkat i planeringen av konferensen "Future Infrastructure and Logistics Systems – The Forum for Sustainable transport in Arctic Europe" att hållas i Kiruna i februari 2020.

➢ NS informerade, via hemsidan och nyhetsbrev, om utlysningar i CEF och även om uppdateringar kring EFSI och InvestEU som är den kommande investeringsfonden och har kunnat ge rådgivning och uppmärksamma aktörer på utlysningar och kommande förändringar inom finansiering från EU riktat till transportsektorn för ansökningar av finansiering för förstudier och genomförande av infrastruktursatsningar i regionen, såväl utmed stomnätet som övriga delar hamnar i regionen som arbetar med finansiering för utbyggnad.

➢ North Sweden medverkade vid Mittnordenkorridorens möte i Trondheim om öst-västliga stråk i mellersta Norrland med diskussioner om kommande steg inför att kontoret också omfattar Mid Swedenregionerna från 2020 (4/12).

➢ North Sweden träffade Inlandsbanegruppen i Östersund för en uppdatering om arbetsläget och möjligheter till EU-finansiering som en del av att kontoret från 2020 och omfattar Mid Swedenregionerna (12/11).

➢ Företrädare från regionen träffade i samband med en rundabordsdiskussion om transport anordnad av North Sweden också Airports Council kring flygplatsfrågor för eventuella möjliga samarbeten framåt (28/11).

➢ NS har bevakat relevanta seminarier om transporter i den europeiska Arktis bl a av Northern Dimension-institutet inom ramen för samverkan inom Northern Dimension Partnership on Transport and Logistics, NDPTL med flera.

➢ NS har fört diskussioner med EU-kommissionen och Näringsdepartementet samt Trafikverket om utveckling av regionens transportsystem kopplat till EU:s politik samt EU-kommissionen DG Move NDPTL, som är en samverkan mellan EU och ett antal länder i norra Europa, där NS framfört vikten av fortsatt och förnyat samarbetsavtal för NDPTL-fonden post 2020 då NDPTL tillför ett mervärde för långsiktig utveckling av vårt transportsystem på områden som idag inte är stödberättigade för stöd från CEF.

➢ NS har samspelat med olika samarbetspartner för de aktörer som aktivt företräder regionens intressen inom EU:s transportpolitik på EU-arenan och med andra plattformar och nätverk såsom CPMR med en aktiv medverkan i CPMR Östersjökommissions transportarbetsgrupp och hela CPMRS transportarbetsgrupp, för att påtala regionens intressen vad gäller hela transportsystemet även på det övergripande nätet och vikten av inte mints fler tvärstråk.

MÅLUPPFYLLELSE:

✓ Förlängning av ScanMed som under 2019 förhandlades i EU medför en högre prioritetsgrad av transportsystemet i regionen och därmed ett ökat stöd från EU och nationell nivå till regionen för att utveckla transportsystemen, vilket gynnar regionens intressen även på det övergripande nätet, vilket inbegriper E10 och E12 samt övriga delar av TEN-T Comprehensive Network, i Övre Norrland som förblir intakt, vilket innebär att de ska fortsatt kunna dra nytta av EU:s stöd och det har märkts redan i förberedelserna för att BK kommer in i EU:s stomnätskorridorer.

- ✓ NS tillser genom sitt arbete att fler objekt i regionen som inte är upptagna i TEN-T systemet, däribland Barentskorridoren, en ny järnväg mellan Kolari i Finland via Pajala och vidare till Svappavaara i Sverige, och fler terminaler, ska kunna kvala in i TEN-T systemet och därmed erhålla medfinansiering från EU, vilket också finns med i EU-kommissionens resonemang för implementeringen av nu lagda förslag.
- ✓ I den nya CEF som förhandlades under 2019 öppnas en möjlighet för finansiering av nödvändiga investeringar på det övergripande nätet med medel från potten för stomnätet för att stärka kopplingarna och möjligheten att regionalt nå stomnätskorridorerna i linje med NS arbete för att stärka regiondelar i glesbefolkade regioner långt från huvudstråken och därtill förs resonemang om att etablera samordnare för också det övergripande nätet som North Sweden bidragit med inspel genom positioner i EFNS för att föra fram till EU:s aktörer.
- ✓ NS arbete och argumentation kring Northern Dimension Transport and Logistics, NDPTL, som ett flertal gånger varit hotat av nedläggning i och med svårigheten att samverka med Ryssland har kunnat rädda genom NS aktiviteter, vilket renderat viktiga investeringsmedel för några av de största projekten inom hela NDPTL till norra Sverige för inte minst E12 och Luleå hamn, och det är också inriktningen från EU i kommande översyn kopplat till EU:s ökande intresse för Arktis.

North Sweden bistår hemma-aktörerna och bidrar med EU-kopplingen i viktiga forum som Transportministermötet i Umeå mellan transportministrarna för Barents Euro Arctic Cooperation med framförallt Sverige, Finland, Norge och Ryssland (11-12/11).

Att nå framgång i EU och nationellt handlar om att medverka på olika arenor för att skapa samhandling och samsyn. För NS del med fokus på att arbetet med den samlade Barents Transportplan, som ministermötet diskuterade, i sin tur ger stöd för EU:s transportnät för maximalt möjligt stöd för investeringar i norra Sverige.

VERKSAMHETSPLAN:

- **<u>Blue Growth i norra Östersjön genom Motorways of the Seas (MoS)</u>**
  - Målsättning:
    - Mer av Sjömotorvägar/Motorways of the Sea (MoS) för tillväxt i Östersjöregionen med en samlande öst-västlig länk Midway-Alignment över Kvarken.
    - Utveckling av TEN-T i norra Östersjön med fortsatt stöd från EU till Luleå hamn.
    - Bättre förutsättningar för regionens övriga hamnar att ta del av EU:s stöd genom fler hamnar kunna kvala in till Comprehensive Network

GEOMFÖRANDE:

- ➢ NS har fört dialog med EU:s institutioner, bevakat och deltagit i diskussioner i Bryssel för att säkerställa och tillvarata Norrbottens och Västerbottens positioner

utifrån lagda förslag och pågående förhandlingar i EU kring kommande programperiod och finansiering till transportinfrastruktur inklusive hamnar och kommunikation över Östarsjön. och att hamnarnas betydelse för stomnätet vid en förlängning av EU:s stomnät genom norra Sverige vilket också arbetades in i den position som EFNS antog under 2019 om transportinfrastruktur.

- NS har samspelat med North Swedens transportpolitiska dialoggrupp och politiska företrädare samt bistått med strategisk rådgivning och argumentation i EU-Transportpolitiska frågor och genomfört och medverkat i relaterade aktiviteter i Bryssel och bidra med Brysselperspektiv hemåt:
  - NS förde nära och aktiv dialog med NS transportpolitiska dialoggrupp och andra regionala företrädare såsom EFNS om aktuellt i Bryssel och i regionen kring MoS och att föra fram synpunkterna i EFNS position kring transportfrågor.
  - NS har fortsatt föra dialog med Luleå hamn och regionala företrädare för statusuppdatering om Malmporten som genom NS kunnat erhålla initial finansiering för muddring av infarten och andra kringinvesteringar, för nästa fas för att stärka hamnens kapacitet.
  - På motsvarande sätt har NS för en dialog med Region Västerbotten om Kvarkenförbindelsen Umeå och Vasa för en uppgraderad färjeförbindelse mellan Västerbotten och Österbotten och den fortsatta processen för det avslutade TENT/MoS-projektet "Midway Alignment" kring möjligheter för medfinansiering från CEF och andra finansiella instrument där Vasa och Umeå fick lån från EIB.
- NS informerade, via hemsidan och nyhetsbrev, om utlysningar i CEF och även om uppdateringar kring EFSI och om InvestEU som är den nya investeringsfonden som föreslås för 2021—2027.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I hög grad kvarstår processerna från 2018 kopplat till måluppfyllelse;
  - EU-kommissionens förslag om att förlänga ScanMed innebär en högre prioriteringsordning för stomnätet i alla transportslag i regionen och möjligheter att ta del av EU:s stöd och att kvala in i Comprehensive Network som i förslagen som lagts av EU-kommissionen får ökad tyngd i linje med regionens strävan att koppla Botniska Korridoren till övriga transportsystemet.
  - Därtill föreslås Motorways of the Seas att bli kvar för satsningar på Blue Growth, utifrån den samverkan NS haft med olika aktörer med närmare koppling till övriga TEN-T och därmed för tillväxt i Östersjöregionen möjlighet till fortsatt stöd för bland annat en samlande öst-västlig länk Midway-Alignment över Kvarken.
  - NS har genom idogt arbete för utveckling av TEN-T i norra Östersjön säkerställt fortsatt stöd från EU till Luleå hamn för att bibehålla status som del av Core Network.
  - NS har kunnat bredda dialogen med fler hamnar i regionen för möjliga investeringar från EU och uppföljning av hamnprojekt som NS varit med om att under tidigare år ge förutsättningar för finansiering till i Luleå och Umeå framförallt.

VERKSAMHETSPLAN:

- **EU:s olika direktiv för övergång till mindre miljöbelastande bränslen**
  - Målsättningar:
    - EU-miljölagstiftning inklusive svaveldirektivet inte medföra konkurrensnackdelar för sjöfarten i Norra Östersjön mot övrig Europeisk sjöfart.

- Behov av förnybara bränslen för flyget synliggöras i EU till stöd för pågående utveckling av skogsbaserat flygbränsle i regionen.
- Kännedom om finansieringsmöjligheter från EU för utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel i Övre Norrland.

GENOMFÖRANDE:

- North Sweden har bevakat EU-kommissionens initiativ om ny EU-miljölagstiftning och om finansiellt stöd för anpassning till strängare miljöregler och återföra information till hemmaregionens aktörer.
- NS har bevakat och i samspel med infrastrukturtjänstemän på hemmaplan följt utvecklingen kring utbyggnad av infrastruktur för alternativa bränslen som även ska fokusera på att vara förnybara med de möjligheter biobränslen som finns i regionen, inför kommande översyner i EU på detta område.
- NS har uppmärksammat och aktiverat regionens företrädare att ta del av de utlysningar som sker inom ramen för EU:s TEN-T/CEF samt har informerat om möjligheten att från Europeiska fonden för strategiska investeringar, EFSI, och EIB skräddarsy finansiering inklusive samfinansiering av olika instrument samt Europeiska centrumet för investeringsrådgivning, EIAH, för projekt som bidrar till COP21-målen för ett grönare Europa inom transportområdet.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har i positionspapper om CEF och EU:s framtida politik lyft in, i samarbete med regionala aktörer, vikten av infrastrukturen för alternativa bränslen.
- ✓ Genom NS arbete har kunskapen om EU:s politik och möjlig finansiering från EU för utbyggnad av tillgång till alternativa bränslen etablerats med också stöd för sådana projekt fortsatt även under 2019 från tidigare stora satsningar som NS bistått i.
- ✓ I övrigt har fokus avseende alternativa bränslen legat på regionens unika kompetens och utveckling av biobränslen av skoglig råvara, *se under Skog*.

Råvarutillgångar och utveckling: Mineraler, metaller, skog & energiproduktion

VERKSAMHETSDIREKTIV:

***Målsättningen** är att North Sweden i samverkan med regionens aktörer ska etablera budskapet om regionens betydelse för hela EU och aktiva deltagande i EU:s olika initiativ för att stärka innovationsförmågan i råvaruindustrin och en hållbar tillgång på råvaror för EU utifrån också klimatsmarta framtidslösningar inom denna sektor. Därtill att även skogsbrukets betydelse uppmärksammas i EU:s policyarbete vid sidan om befintliga strategier för mineraler och energi inom råvaruområdet, med fokus på norra Sveriges gentemot EU potentiella ledande position inom skoglig bioenergi och biomassa. De i sammanhanget regionala relevanta kopplingarna till EU:s skogsstrategi och bioekonomistrategi samt Energiunion och EU:s klimat och energipaket 2030 plus 2050 strategin om klimatneutralitet, ska också utvecklas. North Sweden ska därtill kunna bistå avseende de plattformar som regionens aktörer arbetar med avseende EIP respektive KIC råvaror gentemot EU och samtidigt agera för att behovet av och möjligheterna till hållbar regional utveckling förs in som en integrerad del av EU:s arbete med råvaru- och energifrågorna i EU:s nordliga, arktiska, områden.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Regional utveckling kombinerat med råvarutillgångar**
  - Målsättningar:
    - EU:s råvaruinitiativ (RMI) också inbegripa hållbar jämställd lokal och regional utveckling.
    - Regionens viktiga roll för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt göras känt inklusive den regionala kompetens som finns, manifesterat i pågående EIP MIRIEU och KIC RawMatters.
    - Skapa kunskap om best practice på EU-nivå avseende hållbar råvaruproduktion och förädling från regionens råvarutillgångar

GENOMFÖRANDE:

- NS träffar löpande olika aktörer inom regionens gruv- och mineralnäringar med möjlighet att gentemot EU föra fram de regionala perspektiven kopplat till viktiga näringar för Europa likaväl som för norra Sveriges utveckling, såsom möte med LKAB:s företrädare i Bryssel (26/3).
- NS deltog i OECD:s tredje möte om gruvdrift i regioner och städer i Skellefteå, som för första gången anordnades i Europa och var en fortsättning för det regionala engagemanget med OECD från den av NS initierade OECD-studien för NSPA (11-13/6).
- North Sweden har bevakat EU:s arbete med beröring gruvnäringen och en kommande aviserad översyn av EU:s mineralstrategi, men arbetet i övrigt har under 2019 liksom under 2018 fokuserat på infrastrukturfrågornas vikt för industrin och basnäringarna i norra Sverige inom ramen för diskussionen om förlängning av EU:s stomnätskorridorer till norra Sverige och för EU har det också varit ett år av omställning för att under kommande år rulla ut nya strategier på råavruområdet
- North Sweden har också följt utvecklingen för tidigare års initiering av olika EU-relaterade processer, som hemmaaktörerna idag är aktiva i, såsom LTU som en av noderna i den stora KIC:en inom mineral, samt Region Västerbottens och LTU:s medverkan i projektet MIREU mellan mineralutvinnande regioner i Europa, med i övrigt fokus på att lyfta utmaningar och möjligheter med råvarunäringarna för regionen inom arbetet kopplat till Artkis, OECD och transporbehov , *se under Arktis, OECD och transportinfrastruktur*.
- I samband med NS inbjudan av samordnaren för stomnätskorridoren ScanMed till konferensen "On the Border" i Haparanda-Tornio anordnade kontoret en särskild sittning med näringslivet och den tunga basindustrin i norra Sverige (3/10).
- Under året lanserade EU-kommissionen som en del av den gröna dealen en omställningsfond för miljöarbetet, Just Transition Fund, JTF, som för svensk del föreslogs att inriktas mot värdekedjorna inom stålindustrin som en stor utsläppsaktör i Sverige att adressera och där bistod North Sweden hemmaplan med en direkt dialog med EU-kommissionens ansvariga för att få underlag för hur den kan nyttjas från EU:s perspektiv och bidra till investeringar för omställning i norra Sverige med fokus på gruva, mineral och stål i dialogen med nationell nivå.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Regionens betydelse för EU:s interna råvarutillgång och tillväxt är välkänt, inte minst efter tidigare års aktiva arbete från NS inom ramen för EU:s etablerade råvaruinitiativ och strategi och konsolideras genom medverkan i åtagande MIREU som startade 2017 och syftar till att utbyta erfarenheter mellan Europas gruvregioner om hållbar mineralutvinning i samspel med omgivande samhället.

- ✓ Att regionen är fortsatt engagerat i en rad olika plattformar och samarbeten inklusive OECD:s gruvprojekt är givetvis för att regionen har mycket att erbjuda på området men i flertalet fall också genom att North Sweden arbetat upp och initierat möjligheterna för regionen att medverka.
- ✓ Att EU-kommissionen för Sveriges del vill rikta hela den omfattande Just Transition Fund i de ursprungliga förslagen till norra Sverige är dels ett resultat av att stålindustrin har stora utsläpp, men också ett resultat av att norra Sverige är synliggjort för EU-kommissionen som ett relevant och konstruktivt område med investeringsbehov att satsa på för att skapa förändring till gagn för hela EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **<u>Norra Sveriges skogliga råvara som resurs för hela Europa</u>**
  - Målsättningar:
    - EU:s politik för tillgång till och förädling av råvaror på samhälleligt hållbara villkor ska också inbegripa skog och energiutvinning.
    - Tillförsäkra att skoglig biomassa är en del av EU:s omställning till en icke-fossilberoende ekonomi och inbegripen i EU:s Energiunion.
    - De regionala Bioenergiklustren samlas och stärkas för att kunna lyftas som exempel för Europas klimatomställning med stöd från EU.

Från höger; Nils-Olof Lindfors, Region Norrbotten, Meri Siljama, Konfederationen för europeiska skogsägare, Magnus Matisons, Biofuel Region i norra Sverige, Simon Kay, EU-kommissionens miljöenhet, samt Per Aspengren, Region Värmland, vid ett av två skogsseminarier i regi av North Sweden under EU Raw Materials Week i Bryssel (22/11).

NS har kunnat bidra till att i EU skydda svenskt skogsbruk och att få använda skog också till biobränlse, men det är en ännu het fråga att fortsätta bearbeta skogens roll för klimatet utifrån norra Sveriges intressen, i samspel med andra.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ Även för 2019 medverkade North Sweden tillsammans med Piteå Science Park, Näringsdepartementet, Sveaskog, RISE, Luleå tekniska universitet, SCA, Smurfit Kappa med flera till den internationella konferensen BIOBASE i Piteå med bland annat Världsnaturfondens president om skogens möjligheter från skogsråvaran till de förädlade produkterna (10-12/6).
- ➢ North Sweden anordnade i anslutning till EU:s Raw Material Week två seminariepass om svenskt skogsbruk (22/11),
  - dels ett för norra Sverige om skogens roll i klimatarbetet med företrädare från regionen och skogsforskning samt EU-kommissionens experter inom miljöpolitik och bland annat Nils-Olov Lindfors. Region Norrbotten, om skogens roll för Europa riktat till EU:s aktörer,

- dels ett seminariepass tillsammans med Region Värmland om bioekonomins möjligheter med bland annat Magnus Mathisons från Biofuel Region riktat till andra svenska regionkontor och aktörer som kunskapsuppbyggnad för det gemensamma arbetet i EU.

➢ Tillsammans med Helsinki EU office anordnade North Sweden för det Nordisk-Baltiska skogsforskningsnätverket PROFOR ett välbesökt seminarium i Bryssel om skogens betydelse för EU:s klimatpolitik med medverkan från EU:s aktörer inom klimatområdet och Erik Bergkvist, Europaparlamentariker, Västerbotten, som en av talarna (10/12).

➢ NS har fortsatt följa det nätverk som North Sweden initierat i Bryssel kring skogsrelaterade frågor med svenska och finska och andra aktörer för påverkan och förberedelse för kommande översyner och nya givar i EI inom skogsfrågorna de kommande åren.

MÅLUPPFYLLELSE:

✓ NS har genom sitt arbete under året, baserat på tidigare års insatser för att nå beslut till gagn för regionens intressen i hur skog kan användas för biomassa och bränsle, gentemot politik och skogsaktörer på hemmaplan, fortsatt medverka till att aktörerna mobiliserat inom det skogs- och energinätverk utifrån svenska och nordsvenska intressen och allt mer också tillsammans med Finland och andra skosgaktörer i Europa.

✓ NS har också för egen del kunnat föra fram och ta med regionens synpunkter in i direkt dialog med EU:s aktörer i olika sammanhang genom aktiv medverkan i olika relevanta evenemang och nätverk inklusive egna seminarier som dels riktat sig mot EU:s aktörer, dels svenska företrädare och andra regioner för i sin tur deras kunskap att kunna bidra till att bredda diskussionen i EU som allt för ofta varit att skog antingen är rekreationsområden eller skövling i Amazonas, en bild som börjar modifieras.

Marknads- och näringslivsutveckling för konkurrenskraftiga småföretag

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *är att North Sweden ska kunna bidra till bättre ny- och småföretagandetillväxt i Övre Norrland genom att kunna informera om de möjliga stöd och upphandlingsregler som finns i EU samt bevaka EU:s statsstödsregler till gagn för regionens näringsliv och vid behov uppmärksamma EU på de gränshinder och ojämlika konkurrensvillkor som finns i strid mot intentionerna med EU:s inre marknad. Det inkluderar också behovet av stöd till fortsatt bredbandsutbyggnad i de nordligaste glesbefolkade områdena för fullt marknadstillträde och potentialer för ICT-lösningar i global framkant.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Småföretagandetillväxt (SME growth)**
  - Målsättningar:
    - Fler företag inom fler näringar kunna växa kopplat till EU-målen.
    - Särskilt de små företagen i regionen i högre grad kunna ta del av EU:s instrument för att växa och komma ut på internationella marknader.

GENOMFÖRANDE:

- NS har deltagit i olika sammankomster som anordnats av Europeiska kommissionen för att bevaka diskussioner om utveckling av en EU-politik för industrin och lanseringen av en ny industripolitik, bland annat via Industry Days, samt kommunicerat information på hemsidan och sociala medier.
- North Sweden har följt och bidragit till arbetet med EIB för att skapa mer regionalt investeringskapital kopplar också till det av NS inom NSPA initierade arbetet för att skapa förutsättningar för en samlad arktisk investeringsplattform med stöd från EU via EIB, som under 2018 etablerade ett Interregprojekt i NSPA under ledning av finska Lapland för att göra en förstudie med stort intresse från EU, *se under Arktis*.
- North Sweden har löpande kommunicerat och informerat om utlysningar med sikte på näringslivsutveckling och småföretag gentemot aktörer på hemmaplan och via hemsidan och nyhetsbrev.
- NS har kommunicerat information via hemsidan om EU:s arbete med bl a nya olika handelsavtal och om Brexit.

MÅLUPPFYLLELSE

- ✓ I och med EU-kommissionens fond för strategiska investeringar, EFSI, som i grunden ett riskkapitalinstrument för att växla upp investeringstakten i EU kopplas också till struktur- och investeringsfonderna, har NS agerat för att uppmärksamma hemåt om såväl möjligheter som nödvändigheten av att kunna dra nytta av det kapitalet, där Norrlandsfonden tidigt hakade på i dialogen med NS för att med EIB etablera medel till regionens småföretag, och också inom ramen för det pågående arbetet med en Arktisk Investeringsplattform få med regionens aktörer i det, som är något som väcker stort intresse i EU.
- ✓ NS har i mötena med EU kontinuerligt återför kunskap om behovet av bättre anpassade regelverk till kommande programperiod för möjligheter till mer av strategiskt samordnat stöd och byggande av plattformar för SME-insatser, särskilt i regioner med stor andel mikroföretag som norra Sverige, där förslagen som nu ligger öppnar för stöd även till större företag och plattformsbyggande stödfunktioner i syfte att stödja SME, vilket visar på en ökad förståelse för ekosystemet i glesbefolkade regioner där samhälle och storföretagen är basen för de små företagens möjligheter att växla upp.
- ✓ NS har berett mark för att mer aktivt kunna följa EU:s arbete med en ny industripolitik och kopplade instrument av betydelse också för norra Sverige inför kommande nya initiativ och programperiod.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Fungerande inre marknad över gränserna med konkurrensneutrala EU-regler**
  - Målsättningar:
    - Regionens företag kunna arbeta gränsöverskridande för fler affärer.
    - Norra Sveriges företag ha konkurrensneutrala förutsättningar mot övriga Europa och Europisk industri inom olika transportslag.
    - Regionens aktörer kunna dra nytta av såväl nya upphandlingsregler som offentlig upphandling av innovationer.
    - Regionens aktörer vara införstådda med hur EU:s statsstödsregler fungerar och hur översyn av dem sker.

GENOMFÖRANDE:

- NS har hållit sig informerad om statusuppdatering avseende offentlig finansiering för regionala flygplatser för att kunna bistå med EU-relevant information vid behov mot bakgrund av de undantag norra Sverige fick utifrån North Swedens arbete i tidigare beslut om i övrigt begränsade möjligheter att ge stöd till flygplatser i EU, också kopplat till att arbeta för att kunna göra investeringar via EU:s regionalfonder som NS lyft in i EFNS och NSPA:s positioner.
- I övrigt har mycket fokus utifrån pågående förhandlingar under året legat på infrastruktur för att knyta regionen till marknaderna i omvärlden, *se under transportinfrastruktur*.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ Under året har NS följt frågorna, men EU:s statsödsregler har dock inte varit uppe specifikt för direkta förslag och förhandlingar under året, inför kommande större översyn som är aviserade för kommande år.
- ✓ EU-kommissionens beslut om förändrade regler för statsstöd ger fortsatt möjlighet till stöd i glesbygd, utifrån det aktiva arbete NS bedrev på Brysselarenan avseende generella undantag och därtill specifika undantag för flygplatser med stor betydelse för regionens inland, med också en grund för att från NS i även dialogen om kommande programperiod för EU:s regionalstöd påtala vikten av att följa upp motsvarande undantag och särskilda stöd för regionerna i NSPA.

VERKSAMHETSPLAN:

- **<u>Bredbandsinfrastruktur för digitala tjänster och nya affärsmöjligheter</u>**
  - Målsättning:
    - Stöd från EU för bredbandssatsningar och IT inom CEF och andra verktyg i Övre Norrland.
    - Ökad kunskap om finansieringsmöjligheter från EU genom bland annat nyttjande av EFSI hos regionens aktörer.
    - Övre Norrland etableras som en global ICT-hubb för EU via fiberbaserad sjökabel som binder samman Europa med Asien.

GENOMFÖRANDE:

- NS har genomgående gentemot EU påtalat norra Sveriges behov av fungerande infrastruktur såsom väl utbyggda digitala nätverk i form av bredband för tillväxt gentemot beslutsfattarna i EU inom inte minst aktiviteterna inom ramen för den arktiska samrådsprocessen och OECD-rapportens fokus på behovet av sådana investeringar i NSPA-regionerna, *se under Arktis och OECD*.
- NS har samverkat med hemmaaktörerna för att synliggöra pågående satsningar inom öppna fiberbaserade höghastighetsnät och 5G och i de arktiska diskussionerna lyft fram svårigheten att få bredband och 5G i de mest glesbefolkade delarna.
- NS kommunicerade också specifik information till aktörerna om i EU aktuella initiativ och frågor kopplat till bredbandsutbyggnaden i regionerna och för att bereda mark för fortsatt möjlighet att använda EU:s regionalstöd för det, som NS bidrog till att göra möjligt inför denna programperiod.
- NS har informerat regionens aktörer om utlysningar för IT- investeringar/ aktiviteter från bl a CEF Digital/ICT inklusive projektobligationer och möjligheterna via fonden för strategiska investeringar, EFSI.
- Arbetet med en global höghastighetskabel har under året mest skett med att bistå North Norways engagemang i frågan.

Lars Eriksson från Digitala Västerbotten fick, genom North Sweden, möjlighet att i Bryssel berätta om digitalisering och behovet av kompetens för att ta nästa steg i utvecklingen kopplat till behovet av EU att investera i sina egna arktiska regioner (25/3).

Det är genom att lyfta goda exempel som regionen och dess behov synliggörs i EU, såsom vid den seminarieserie EU:s utrikestjänst, EEAS, anordnade om utveckling av Arktis med fokus på grön och blå tillväxt i de egna arktiska regionerna i norra Sverige och Finland. Betydelsen av att EU:s aktörer visar upp regionens arbete kan inte nog påtalas.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ NS har tillsett fortsatt dialog med EU-kommissionen om finansieringslösningar och möjligheten att kombinera dessa med stöd från andra finansieringskällor och bidrag från EU för bredbandsutbyggnad, inte minst i de arktiska sammanhangen, som också kommer att läggas över i regionalfondens innovationsmål och därmed underlätta fortsatta sådana investeringar framåt.
- ✓ NS har kunnat informera hemåt om relevanta utlysningar, pågående processer samt viktiga samråd inklusive att skicka det direkt till relevanta aktörer att bedöma vikten av att ta del av det.
- ✓ NS har utökat dialogen med regionens IT-aktörer för att tillförsäkra framtida stöd och finansieringslösningar samt synlighet på EU-arenan för fortsatta digitala satsningar såsom bredbandsutbyggnad i de nordligaste glesbefolkade områdena med stöd från EU i kommande programperiod.

ATTRAKTIV LIVSMILJÖ

Miljöriktig, hälsosam och klimatsmart tillväxt

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *är att från North Swedens sida fortsatt utveckla ett arbetsfält inom klimat, miljö och hälsa och uppmärksamma Norra Sveriges utvecklingskraft på dessa områden i EU samt upplysa i regionen om de möjligheter som EU erbjuder för utveckling, samarbeten och stöd. EU:s pågående arbete med plaststrategin, klimatstrategin, en cirkulär ekonomi och etablerandet av en bioekonomi och insatser inom clean-tech i regionen ger möjligheter att bidra till att i EU ställa om till en allt mer koldioxidneutral ekonomi. North Sweden ska i samverkan med regionens aktörer verka för ett aktivt deltagande i EU:s olika initiativ för* CO_2*-minskande åtgärder och EU:s arbete med COP21 och COP24 och hållbarhetsmålen till 2030. Avseende de hälsofrämjande utmaningar som den demografiska utmaningen med allt fler äldre och långa avstånd i glesbefolkade områden medför ska North Sweden arbeta för att hitta samverkan med andra med liknande utmaningar och behov av kapacitet för jämlik sjukvård i glesbefolkade områden och gränsregioner. Till det kommer att lyfta fram EU:s ökande engagemang i de hälsorelaterade frågorna inom den sociala pelaren i EU.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Miljöriktig och klimatsmart regional tillväxt i utbyte med EU**
  - Målsättningar:
    - Regional EU-kunskap inom miljöskydd, såsom vatten, skogar, avfall och biodiversitet samt EU:s handlingsplan för klimat och energi inklusive cirkulär ekonomi och plaststrategin.
    - Regionens aktörer ska vara införstådda med pågående arbete i EU för att uppnå hållbarhetsmålen till 2030 utifrån COP21 respektive COP24 och vad det innebär.
    - Skapa kunskaps- och erfarenhetsutbyte på EU-nivå kring gröna lösningar som finns i Norra Sverige och hur de kan utvecklas.
    - Regionens aktörer ska vara införstådda med möjligheter inom EU:s fonder och program samt övriga instrument inom miljö och klimat.
    - Hjälpa regionens aktörer att anamma EU:s klimatstrategi och att gå i framkant rörande de möjligheter den cirkulära ekonomin erbjuder.

GENOMFÖRANDE:

- NS har medarrangerat seminariet ”Övergången till förnybar energi i glesbefolkade områden” under den Europeiska veckan för regioner och städer i Bryssel, EWRC, tillsammans med övriga partners i nätverket för Northern Sparsely Populated Areas, NSPA, och Skotska Highland and Islands, i Bryssel (8/10).
- NS har vid flertal tillfällen deltagit på konferenser och seminarier i temat energi och klimat både i Bryssel och i regionen i syfte att etablera kontakter och nätverk samt stöttat dem vid deltagande i event i Bryssel:
  - Livsmedel och förpackningsindustrins avgörande roll för reducering av matsvinn (22/1).
  - Klimatneutral konkurrenskraft (1/2).
  - OCEANS – the future of the blue planet (25/3).
  - EU Green Week (20/5).
  - EU Sustainable Energy Week (19/6).
  - Renewable energy transition in sparsely populated areas under European Week of Regions and Cities (8/10).
- NS har varit med och dragit igång miljö-, klimat-, och energigruppen i nätverket för Europaforum Norra Sverige som tidigare legat på is.
- North Sweden har via hemsidan informerat om relevanta utlysningar och förändringar inom klimat och miljöområdet rörande klimat och energipaketet, klimatavtalet COP25, Cirkulär ekonomi, Life-programmet och aktuella konferenser kring miljö, klimat och alternativa energikällor.
- North Sweden har deltagit i miljönätverk på Brysselarenan genom det interna miljönätverket där svenska regionkontor ingår och på möten med olika energiaktörer aktiva i Bryssel och Sveriges ständiga representation vid EU med informationsspridning på NS hemsida och direkt till berörda aktörer på hemmaplan.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden har under året utvecklat arbetsområdet inom Attraktiv Livsmiljö med informationsspridning på NS hemsida och direkt till berörda aktörer på hemmaplan och att mobilisera de plattformar och nätverk som finns på området regionalt och i samverkan med andra regioner i EU.
- ✓ NS har bistått hemmaaktörerna vid förfrågningar inom olika relaterade frågor kring miljö för att höja aktiviteten hos regionens aktörer gentemot EU.

- ✓ I och med verksamhetsförändringarna under året och arbetet med ett samlat kontor för norra Sverige där delar av området Attraktiv Livsmiljö stuvas om i ansvarsområdena för ett tydligare klimat och miljöpolicyområde i linje med EU-kommissionens Gröna giv, så har de huvudsakliga mer skarpa insatserna kopplat till gröna frågor skett inom områdena energi och skogen som en del av EU:s gröna omställning samt förberedelser för ett tydligare eget insatsområde kring EU:s klimatpolitik, *se under Råvaror*.

Seminarium i Europeiska Regionkommittén om "Övergången till förnybar energi i glesbefolkade områden" vid den europeiska veckan för regioner och städer i Bryssel, tillsammans med Northern Sparsely Populated Areas och Skotska Highland and Islands (8/10).

Kända ansikten från North Sweden var Erik Bergkvist, Europaparlamentariker från Västerbotten, och Åsa Ågren Wikström, Region Västerbotten och medlem i Regionkommittén. Deltog från Mid Sweden gjorde Thomas Andersson, Region Jämtland Härjedalen, samt därtill från övriga NSPA och liksom tidigare år skotska Highland & Islands.

VERKSAMHETSPLAN:

- **Hälsobefrämjande och regional utveckling i samverkan för smarta lösningar**
  - Målsättningar:
    - Regional EU-kunskap inom hälsoområdet avseende EU:s hälsoprogram, folkhälsoinitiativ samt sociala pelaren och kopplingarna till de globala hållbarhetsmålen.
    - Vara ett stöd till regionens aktörer att samverka med varandra i hälsofrågor i syfte att vara i framkant på EU-nivå inom folkhälsa och lösningar för en integrerad och trygg tillgång till vård.

GENOMFÖRANDE:

- ➢ Träff med European Minds kring deras stöd för EU-projekt kring psykisk ohälsa och möjliga EU-ingångar (13/6).
- ➢ NS har bevakat hälsorelaterade frågor och informerat om EU:s olika program och utlysningar.
- ➢ North Sweden informerar via nyhetsbrev och direkt informationsförmedling om landsbygdsfond, socialfond och Erasmus+ som verktyg för utbyten och utveckling kring inte minst kompetensförsörjning.
- ➢ NS har bevakat frågor som rör integreringen av sociala frågor i EU:s agenda med de sociala programmen och deltagit i konferensen EU Social Progress Cities Summit i Umeå i syfte att följa processen och kunna bistå Umeå i deras framtida arbete och medverkade även i en intervju med syftet att ge bidrag till en EU-undersökning om det sociala indexet (16–17/9).
- ➢ NS har under året skrivit fram information om den sociala pelaren, genom bland annat löpande uppdateringar för att uppmärksamma hemåt om EU:s ökande

engagemang i de sociala frågorna som också kopplar till integration, sysselsättning, utbildning, hälsa och det sociala index som bereds i EU.

- North Sweden var på plats i Umeå i veckan när några av Europas ledande städer inom social innovation samlades för konferensen European social progress cities summit där innovativa lösningar som skapat bättre liv för invånarna presenterades och avslutades genom undertecknade av en gemensam deklaration där städernas åtar sig att fortsätta driva den sociala utvecklingen av städer och regioner (19/9).
- NS har deltagit och stöttat våra huvudmän vid konferenser med samma tema även i Bryssel: How gender equal is your city and region?, Where are woman in Europe Thriving? , How can we together strengthen the development of the European Arctic? samt Measuring social progress in European regions and cities (8-9/10).
- Efter flera försök och dialog med North Sweden kunde Regionkommittéledamoten Ewa-May Karlsson, Region Västerbotten, välkomna EU-kommissionären Vytenis Andriukaitis med ansvar för hälsa och livsmedelssäkerhet i EU till Umeå för ett besök där han fick ta del av Glesbygdsmedicinskt Centrum och distansöverbryggande teknik i norra Sverige med mera i dialog med företrädare från Region Västerbotten och övriga regioner i norra Sverige (9/9).
- North Sweden har deltagit i hälsonätverk på Brysselarenan och möten med Sveriges ständiga representation för informationsspridning på NS hemsida och direkt till berörda aktörer på hemmaplan.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ I och med att året präglats av en övergång till ett samlat kontor för norra Sverige och omflyttningar av arbetsuppgifter till följd av det med påverkan på hela området Attraktiv Livsmiljö, har fokus legat på att bevaka och följa frågorna såsom den sociala pelaren i EU som berör hälsa och folkhälsa samlat och förmedla information samt medverka i olika sammanhang snarare än att från North Sweden driva processerna.
- ✓ North Sweden har kunnat informera om regionens arbete till aktörer i Bryssel och fört dialog med regionens aktörer inom inte minst arbetet i Norrbotten som referensområde för hälsosamt åldrande med fokus på e-hälsolösningar och bistått i att synliggöra det och ett ökat nödvändigt strategiskt arbete i hela norra Sverige kring detta område som NS tidigare år påtalat behovet av för att etablera regionen att vara i EU:s framkant och därmed intressant för andra att liera sig med och också OECD i sin studie över NSPA peka på möjligheterna med.
- ✓ NS har också kunnat informera om EU:s ökande engagemang i sociala frågor via den sociala pelaren genom uppdateringar och fördjupningar på hemsida och nyhetsbrev eftersom det är frågor som kommer att få ökad tyngd och kopplat till det informera om pågående arbete kring ett socialt index där norra Sverige ligger i topp och därför finns ett av intresse för EU och andra aktörer att knyta regionen till sig i detta.
- ✓ Folkhälsområdet och de sociala frågorna handlar inte så mycket om skarpt påverkansarbete för North Sweden, men det är en möjlighet att visa upp norra Sverige med såväl utmaningar som potentialer och är särskilt roligt att ”Övre Norrland” har utmärkt sig som en extremt högpresterande region inom social innovation genom en topplacering i indexet EU-SPI, EU social progress index, med Umeå som en motor för att bidra till EU:s utvecklingsarbete med att förfina verktyget och är ett forskningsprojekt inom EU-kommissionen, *se Innovationsunionen*.

På inbjudan av Eva-May Karlsson , ledamot i Regionkommittén från Västerbotten, anordnades ett besök i Umeå för EU-kommissionären med ansvar för hälsofrågor, Vytenis Andriukaiti, med medverkan från övriga EFNS-regioner (9/9).

Besöket anordnades av Region Västerbotten i dialog med North Sweden. Kommissionären fick ta del av Glesbygdsmedicinskt centrum och distansöverbryggande teknik i vården samt forskning om hur klimat-förändringar påverkar folkhälsan. EU kan inte lagstifta i hälsofrågor, men det är frågor på frammarsch genom den nyligen antagna Sociala Pelaren för EU.

Kreativ kompetensutveckling med lockande upplevelser

VERKSAMHETSDIREKTIV:

Målsättningen *är att från North Swedens sida, dels ge underlag för hur EU:s strategier samt fonder och program kan stödja behovet av kompetensutvecklingsinsatser, inte minst i glesbygd – inklusive hur EU:s instrument för samlad integrerad territoriell utveckling överlag kan bidra till glesbygdsområden – och till EU:s företrädare kunna kommunicera de behov och de regionala goda exempel genom nyttjande av ny teknik som finns, dels i dialog med regionens turismnäring se hur en möjlig samlad utveckling av regionens turism- och upplevelsenäringar kan samspela med EU:s strategier. Den samiska kulturen är ett specifikt perspektiv att inom ramen för EU:s arktiska dialog även från North Sweden medverka till, för att i EU föra in Övre Norrlands samlade regionala perspektiv. North Sweden kan också fortsatt använda "varumärket" Umeå2014 som ett verktyg för en långsiktig ambition att gentemot EU kunna lyfta fram att Övre Norrlands framväxande kreativa näringar och kluster och innovationsförmåga har relevans för hela EU och EU:s tillväxtstrategier.*

VERKSAMHETSPLAN:

- **Övre Norrland ses som en i EU relevant partner för kreativa näringar**
  - Målsättningar:
    - På Brysselarenan kunna dra fortsatt nytta av Umeå2014 som en symbol för en region med kreativa näringar och kulturdriven tillväxt.
    - Inom EU etablera insikt om den innovationsförmåga och kreativa potential som med rätt stöd finns i de nordliga delarna av EU.
    - Ökad kunskap och intresse för samverkan från EU och aktörer i Europa med norra Sverige inom kreativa näringar.
    - Ökat nyttjande hos regionens aktörer av EU:s stöd för kulturell verksamhet och internationellt utbyte.

GENOMFÖRANDE:

- NS medverkade till förberedelserna och medarrangerade den kortfilmsfestival, Arctic Shorts", som anordnades i samband med Arctic Futures Symposium i Bryssel,

där ett antal kortfilmer, inklusive den nordsvenska filmen Signal inspelad i Norrbotten som NS bidrog med i dialog med kulturaktörer på hemmaplan, som visades på ett fullsatt Bozar, Bryssels stora kulturcenter med en efterföljande paneldiskussion (18/11).

- North Sweden medverkade till genomförandet av Region Västerbottens kulturkväll på den svenska representationen till EU i Bryssel under European Week of Regions and Cities med sång och musik av den samiska artisten Sara Ajnnak för ett fullsatt auditorium med ett samtal mellan Region Västerbottens Nina Björby, Europaparlamentariker Erik Begrgkvist och Sveriges Ambassadör till Belgien Eva Hahn Engliund samt filmaren Oskar Östergren Njata och Sara Ajnnak (8/10).
- NS har fortsatt fölka förberedelserna för nästa programperiod inom kultur och kreativa näringar och fört dialog med hemmaplan om vikten av att visa upp norra Sveriges potentialer inom dessa områden med framgångsrika verksamheter och ”arvet” från satsningen Umeå2014.
- North Sweden har kunnat lägga upp nyheter om utlysningar och utvärderingar inom kulturområdet och kreativa näringar under året.

MÅLUPPFYLLELSE:

- ✓ North Sweden medverkar vid aktiviteter kopplat till kultur och kreativa näringar i Bryssel och för dialog med aktörer på hemmaplan i syfte att hitta formerna för arbetet för att hitta samarbetspotentialer och hålla i bilden av Kulturhuvudstadsåret och ledande verksamheter som Designhögskolan och den unika kultur och framstående kreativa näringar som finns i det nordligaste Europa som en del av regionens hållbara utveckling.
- ✓ Samverkan med Region Västerbotten kring filmvisningen av Sameblod under 2018 och musikkvällen med arktiskt kulturtema under 2019 på den svenska representationen till EU, ger möjligheter att framåt etablera en årlig tradition under European Week of Regions and Cities i samspel med Sveriges representation för att visa upp kultur och kreativa näringar från norr och på samma sätt ger samverkan inom Arctic Futures kring kortfilmskvällen på Bryssels konstcentrum Bozar, möjligheter att etablera en motsvarande årlig tradition med nordlig kultur, som mötesplatser för dialog också kopplat till regionens andra intressen i EU.

VERKSAMHETSPLAN:

- **<u>Inlands-, urfolks- och landsbygdsutveckling kopplas till EU:s processer</u>**
  - Målsättningar:
    - Etablera kontakter och nätverk för regional EU-kunskap om kompetensutveckling, landsbygdsutveckling och turism.
    - Etablera kontakter med samiska företrädare och stötta idéer eller evenemang som syftar till att utveckla samiska näringar.
    - Stötta regionens utvecklingsmöjligheter som en framtida smart och attraktiv glesbygdsregion utifrån integrerade territoriella utvecklingsstrategier med synergier mellan olika stödinstrument.
    - Regionens aktörer vara införstådda med möjligheter inom EU:s fonder och program för kompetensutveckling och upplevelsenäringar.

GENOMFÖRANDE:

- NS har vid ett flertal tillfällen träffat aktörer på hemmaplan och i EU som jobbar med kultur och turism inom regional utveckling samt deltagit på konferenser och seminarium på temat både på hemmaplan och i Bryssel, såsom:

- Genom arbetet i nätverket för NSPA och Europaforum Norra Sverige har Norra Sveriges potential och särskilda behov av kompetensutvecklingsinsatser för att kunna möta den demografiska utmaningen synliggjorts i EU.
- NS har fortsatt att etablerat flera nya kontakter framförallt mot relevanta personer i EU:s organisationer och aktörer i EU inom framförallt landsbygdsutveckling, kompetensutveckling och turism.
- North Sweden informerar via nyhetsbrev och direkt informationsförmedling om landsbygdsfond, socialfond och Erasmus+ som verktyg för utbyten och utveckling kring inte minst kompetensförsörjning.

➢ North Sweden medverkar vid aktiviteter kopplat till turism i Bryssel och att vid besök av relevanta aktörer ha med turismfrågorna som en väsentlig tillväxtindustri och för det haft kontakter med bland annat Swedish Lapland.

➢ Glesbygdsfrågorna, utifrån arbetet på EU-nivå, har i huvudsak kopplats till OECD-studien och den arktiska processen samt det övergripande arbete NS gör inom ramen för den position om ”Smart Region” som NS arbetade fram för beslut i EFNS för att utmana rådande urbana fokus i EU, som framgår av insatser under övriga fokusområden, *se under Arktis, OECD och Innovation*.

➢ NS har i dialog med regionens aktörer särskilt lyft fram de instrument för lokalt ledd utveckling som EU-kommissionen föreslår som redskap för inte minst särskilt inlandet att kunna bygga utvecklingsstrategier med stöd från EU, utöver dagens så kallade LEADER inom EU:s landsbygdsutveckling, för att samla olika stöd för gemensam utveckling i olika regiondelar samt också gentemot EU:s aktörer i Europaparlamentet påtalat potentialen för norra Sverige med dessa stöd, men med utmaningen att få med inte minst svensk nationell nivå på banan för detta, *se Sammanhållningspolitiken*.

➢ NS medverkade vid Leader Höga Kustens möte med det svenska budgetrådet och regionalrådet med flera för att spela in regionens förutsättningar i pågående förhandlingar (3/9).

➢ North Sweden för en löpande dialog med samiska företrädare kopplat till de arktiska processerna och även att tillse deras representation för samlade regionala perspektiv, men även kring andra frågor såsom möte med Elle Merete Omma, EU-kontakt för Samerådet, om EU:s regionalpolitik för kommande programperiod (26/3).

➢ NS har också under året vid de arktiska tillställningar som varit fört dialog med samiska företrädare om framtida utbyten kopplat till EU-kommissionens intresse för att via regionkontoren samla kontaktvägar till regionernas olika företrädare, exempelvis vid;
- EU Arctic Indigenous People’s dialoge i Umeå (4/10).
- Arctic Futures Symposium i Bryssel där North Sweden deltog i planeringsgruppen och kunde föra in en representant från Samerådet i programmet (25/11).

MÅLUPPFYLLELSE:

✓ NS medverkar i planering och genomförande av olika framförallt arktiska aktiviteter på Brysselarenan till att ge möjlighet för medverkan från även samiska företrädare, att kunna beredas plats för att bidra till regionens olika perspektiv i diskussionen.

✓ Det av NS etablerade konceptet ”Smart Regions” parallellt med OECD-studien över NSPA, bidrar till en växande diskussion i EU om bredare perspektiv på tillväxt med mer fokus på utveckling även i glesbygd och perifera områden och det är synligt i de förslag som lagts fram för kommande programperiod med begrepp som ”Smart

Regions" och "Smart Villages", dock att den särskilda landsbygdsutvecklingsfonden behöver bättre kopplas till övrigt stöd för att bidra till hela regionens utveckling.

- ✓ North Sweden har kunnat börja etablera ett intresse för EU:s olika territoriella instrument i regionen även om det finns stora osäkerheter men samtidigt möjligheter för kommande programmering att adressera de olika lokala utmaningar som finns i norra Sverige om nationell svensk nivå fås att vilja stödja sådana initiativ.
- ✓ I och med verksamhetsförändringarna under året och arbetet med ett samlat kontor för norra Sverige där delar av området Attraktiv Livsmiljö stuvas om i ansvarsområdena, så har de huvudsakliga mer skarpa insatserna kopplat till utvecklingsstrategier skett inom andra områden, *se Innovationsunionen och Regional Utveckling samt OECD*.

Samiska sångerskan Sara Ajnnak på den svenska representationen till EU. Region Västerbottens satsning under European Week of Regions and Cities, EWRC, för att följa upp 2018 års visning av filmen Sameblod, ger möjlighet att visa upp ett bredare spektrum och dialog om norra Sverige för aktörer i Bryssel (8/10).

North Sweden fokuserar på regionens intressen i EU snarare än att allmänt visa upp norra Sverige. Det är samtidigt viktigt att visa regionens bredd, i linje med Kulturhuvudstadsåret 2014, och är en möjlighet att under EWRC skapa en årlig kulturtradition tillsammans med den svenska representationen i Bryssel.

Kommunikation

North Seden har under 2019 byggt upp och förvaltat kommunikationskanalerna: hemsida, nyhetsbrev och sociala medier (Facebook och Twitter) som utgör verktyg för genomförandet av verksamhetens övergripande mål och processer.

2018 inleddes arbetat med att nå ut bredare med strategiska budskap till målgrupper som tidigare inte varit i kontakt med North Sweden. En grundsten för det har varit att bygga en ny hemsida bättre anpassad för olika plattformar såsom mobiler med mera och efter ett decennium med den tidigare hemsidan kunde den nya, efter mycket arbete med den för att få en modernare och överlag mer anpassbar hemsida som också är enklare att arbeta med, lanseras under slutet av våren. Detta arbete har fortskridit med bland annat upprustningen av den engelska hemsidan som syftat till att underlätta för utomstående aktörer att hitta till NS hemsida.

Avsikten med NS kommunikation är inte att nå den breda allmänheten, utan att i första hand nå de regionala aktörer som i sin tur kan förmedla kunskap om EU-processerna för sitt arbete och i ökad utsträckning även de aktörer, såväl svenska som andra i EU, som genom ökad kunskap om de nordsvenska perspektiven direkt eller indirekt kan bidra till framgång för norra Sveriges intressen i EU. Det är dock svårt att mäta men genom följande statistik går det att utläsa trender över tid. Genom att lägga ut nyheter och uppdateringar i öppna kanaler ger det möjlighet att nå fler men framförallt att få berörda relevanta hemmaföreträdare att löpande ta del av NS rapportering.

En överblick visar på en fortsatt aktiv användning av NS kommunikationskanaler med regelbundna nyhetsbrev och löpande uppdateringar på hemsidan och sociala medier. Relevant information om EU:s processer görs tillgängliga för regionens aktörer på multipla plattformar för att finnas där målgrupperna finns. Bland Brysselkontoren sticker North Sweden ut med en aktiv och generös nyhetsbevakning som är tillgänglig för alla. Mottagarlistor och besöksstatistik visar att det är en uppskattad tjänst vilket bidragit till att öka räckvidd, kännedomen och anseende för organisationen, även utanför regionen. Kanalerna är fortsatt använda av NS olika målgrupper och vi kan se en ökning av användare och läsare från föregående år. Ökningen är större i sociala medier än i de traditionella kanalerna.

I och med att Mid Sweden European Office under andra halvan av 2019 successivt integrerades i North Sweden, så har det påverkat följande redovisning med att följare och tidigare besökare på Mid Swedens hemsida kommit över till North Swedens kanaler, att ta med i jämförelser med tidigare år. Under hösten lades mycket fokus på att via hemsida, nyhetsbrev och sociala medier informera om förändringen och arbetet med ett samlat kontor med bland annat en presentationsfilm om förändringen, framtagen av praktikanterna. Hemsidan och övriga kanaler har också successivt uppdaterats för att integrera den nya samlade regionen inför att det samlade kontoret formellt skulle vara på plats vid årsskiftet.

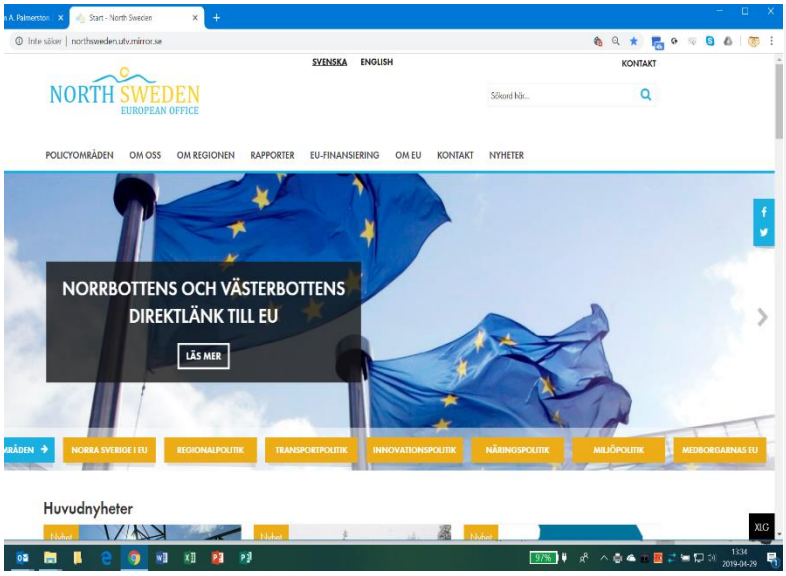

En ny modernare hemsida var en omfattande arbetsinsats för att under 2019 få på plats, med en mer användarvänlig plattform att bygga på för att såväl effektivisera som stärka kommunikationen utåt.

North Sweden har fortsatt bygga på sin etablerade profil och den nya hemsidan bygger vidare på den. Fokus är att inte lägga tid och resurser på det som fungerar, men behovet av en ny hemsida var stort. Det är en viktig samlad kanal för att nå hemåt och även externa aktörer med intresse i norra Sverige i EU. I ett andra steg lades successivt sedan information från Mid Sweden in.

WEBB:

North Sweden har via sin hemsida, http://www.northsweden.eu, löpande förmedlat nyheter med EU-perspektiv i syfte att informera och uppdatera regionala intressenter om det som sker i EU och regionen med EU-perspektiv. Statistiken nedan är inte helt korrekt i absoluta tal då systemen till exempel inte kan skilja på besök från egna medarbetare och externa besökare, trenderna över tid framgår dock av tillgängliga data.

Statistiken visar på en ökning i antalet nya besökare under de tre senaste åren och som fortsatte under 2019. Under 2018 ökade antalet nya förstagångsbesökare med drygt 7,5 % motsvarande 850 besök medan 2019 hade en ökning med drygt 10 % motsvarande 1216 besök. En bidragande orsak till denna ökning är antalet nya förstagångsbesökare, drygt 500 stycken, som letade sig till hemsidan den 3 oktober 2019, då EU Arctic Forum i Umeå ägde rum, förmodligen tack vare kommunikationsinsatser på NS Facebooksida och Twitterkonto. I övrigt lockar nyheter om NS nya praktikanter och tillsatta tjänster ett högt antal läsningar, en trend som följer med sedan tidigare år.

NYCKELTACK FÖR 2019 MED JÄMFÖRELSESIFFROR FÖR 2017 OCH 2018:

	2017	2018	2019
Antal unika besökare	11 601	12 655	13 602
Antal unika besök per dag	31,78	34,67	37,26
Genomsnittlig tid för ett besök på webbplatsen	2 min 34 sek	2 min 26 sek	2 min 13 sek

ÖVERSIKT ÖVER VAR BESÖKARNA KOMMER IFRÅN:

Besöken härstammar främst från Sverige, med en majoritet av besökare från Stockholms län. Därefter kommer Västerbotten och Västra Götaland , följt av Norrbotten och därefter Skåne. Utanför Sverige är USA det land som NS haft flest besökare från 2019. Antalet besökare från USA ökade från 437 stycken år 2018 till 814 stycken år 2019, en ökning på motsvarande cirka 86 %. Detta skiljer sig från föregående år då Belgien hade näst flest besökare. Därefter kom Finland och Norge på tredje respektive fjärde plats.

Att Stockholm och USA hamnar högt beror troligen på ett intresse för NS från nationella aktörer respektive möjligen kopplat till arktiska intressen, men också att det finns skevheter

utifrån hur statistiken samlas in och var en användare registreras, särskilt via amerikanska plattformar. På det hela taget följer besökarnas mönster vad som är att förvänta, även om det är tydligt att NS lockar fler intresserade än regionens egna aktörer.

Den totala andelen svenska läsare minskade från 73,18 % 2017 till 68,92% 2018 men ökade igen till 74,21 % 2019. Då andelen utländska besökare uppgår till 25,79 % 2019 av NS totala besökare, visar på att NS arbete med policyfrågor utanför den svenska kontexten är intressant för utländska aktörer varvid kommunikationsinsatser på engelska är av stor vikt.

Nyckeltalen ovan visar att den genomsnittliga tiden för ett besök på webbplatsen minskat varje år sedan 2017. Att lästiden minskar årligen visar på konkurrens av digitala flöden är hård varav innehållet är desto viktigare för att hålla kvar läsarna på hemsidan. Sammanställningen nedan visar de tio mest lästa nyheterna 2019.

DE TIO MEST LÄSTA NYHETERNA 2019:

Rubrik	Antalet läsningar
/vill-du-ha-internationell-erfarenhet-ta-chansen-att-praktisera-paa-north-sweden-european-office/	338
/nyheter/2019/vi-vaelkomnar-hoestens-nya-praktikanter-isak-och-linnea/	341
/vill-du-ha-internationell-erfarenhet-ta-chansen-att-praktisera-paa-north-sweden-european-office/	338
/north-sweden-vaelkomnar-nya-medarbetaren-john-kostet/	303
/arbete-paagaar-north-sweden-plus/	279
/aegarraad-2019-med-beslut-om-utoekat-kontor/	158
/european-week-of-region-and-cities-7-10-oktober/	156
/vad-tjaenar-sverige-egentligen-paa-eu-samarbetet-och-den-inre-marknaden/	121
/leader-hoega-kusten-besoeker-bryssel/	86
/kommunstyrelseordfoerande-fraan-jaemtland-haerjedalen-paa-besoek-i-bryssel/	81

Besöken på hemsidan är jämnt fördelade över året med undantag för juli och augusti samt under julledigheten när besöken blir betydligt färre. Antalet besök på hemsidan visar toppar i samband med utskick av nyhetsbreven varannan torsdag, vilket innebär att nyhetsbreven är viktiga för att locka läsare till hemsidan.

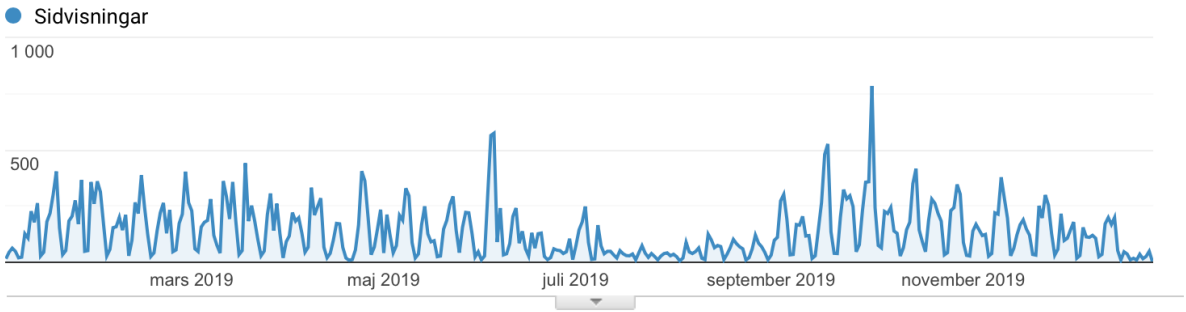

NYHETSBREV:

Över tid har North Sweden byggt upp en lojal skara följare för nyhetsbrevet om 1153 prenumeranter i slutet av året. Under 2019 har 63 nyhetsbrev skickats ut och antalet prenumeranter har ökat med 458 individer. En bidragande anledning är sannolikt att läsarkretsen från Mid Sweden hängde med då North Sweden blev ett samlat kontor för de fyra nordliga regionerna.

En tredjedel (30,2%) av levererade nyhetsbrev öppnades 2019 och av dessa klickade 23,9% på minst en länk i nyhetsbrevet. Det innebär en svag nergång i andelen öppnade nyhetsbrev, men en liten uppgång i klickade länkar i jämförelse med 2018. Andelen aktiva prenumeranter (de som klickat utav alla levererade brev) är 7,2 %. Både i öppningsfrekvens och aktiva prenumeranter ligger North Sweden över medel för organisationer enligt branschstatistiken[1]. De mest klickade nyheterna följer trenderna på hemsidan och över tid.

Bland de nyheter som intresserar många ligger de om olika besöksgrupper i Bryssel högt. En av grupperna som skapade intresse var Kommunstyrelseordföranden från Jämtland-Härjedalen på besök i Bryssel (16-17/9).

Under 2019 tog North Sweden över att hålla i besöksgrupper och andra aktiviteter för Mid Sweden inför ett samlat kontor och även att lägga över information och nyheter via North Swedens kanaler. Det var en väg för att även introducera aktörerna i Jämtland Härjedalen och Västernorrland om att söka sig till North Sweden som det samlade EU-kontoret för norra Sverige.

DE 5 MEST LÄSTA ARTIKLARNA I NYHETSBREVET 2019:

Rubrik	Unika klick (personer)
Ägarråd 2019 med beslut om utökat kontor	60
Norra Sverige kraftsamlade i Bryssel	46
Vi välkomnar höstens nya praktikanter Isak och Linnea	49
Vill du ha internationell erfarenhet? Ta chansen att praktisera på North Sweden European Office!	42
North Sweden välkomnar nya medarbetaren John Kostet	39

FACEBOOK:

Facebook växer som kommunikationskanal både i aktivitet och i följarantal. Under året steg antalet följare från 763 till 854 individer. Trenderna kring det mest klickade innehållet följer trenden som också syns i de mest lästa nyheterna. Majoriteten av följarna, 701 stycken, befann sig i Sverige under 2019.

[1] https://www.getanewsletter.com/blogg/bra-oppningsfrekvens-pa-nyhetsbrev/

Ökningen av antalet följare på Facebook under 2019

Land	Dina följare	Ort	Dina följare
Sverige	701	Umeå, Västerbottens län	125
Belgien	53	Luleå, Norrbottens län	105
Finland	26	Stockholm, Stockholms...	81
Norge	20	Piteå, Norrbottens län	43
Tyskland	7	Bryssel, Belgien	42
USA	5	Göteborg, Västra Götal...	36
Spanien	5	Skellefteå, Västerbotte...	24
Brasilien	4	Boden, Norrbottens län	21
Storbritannien	4	Sundsvall, Västernorrla...	17
Italien	4	Kalix, Norrbottens län	13

Platser där majoriteten av följarna på Facebook koncentrerades under 2019

TWITTER:

North Sweden har med tiden ökat närvaron på Twitter. Uppdateringarna på Twitter sker på engelska och utgörs främst av liveuppdateringar från möten och konferenser samt delning av länkar till hemsidan eller andra EU-relaterade nyheter. Antalet följare steg under året med 71 stycken och resulterar i ett totalt följarantal på 550 stycken. Årets totala antal tweets, motsvarande 65 stycken har totalt 66 448 visningar[2] vilket innebär i genomsnitt 1022 visningar per uppdatering, vilket är att betrakta som en bra spridning.

NSPA:S KOMMUNIKATION OCH HEMSIDA:

North Sweden är fortsatt ansvarig för samordningen av kommunikationen för nätverket Northern Sparsely Populated Areas, NSPA. Kommunikation sker främst genom NSPA:s hemsida, Facebooksida samt genom nyhetsutskick till prenumeranterna kopplat till exempelvis konferenser, aktiviteter och antagna positioner.

BESÖKSVERKSAMHET:

Besöksverksamheten är en viktig del av North Sweden då den ökar informationsspridning och delaktighet. Nyhetsartiklar om besöksgruppernas program är ofta populära i nyhetsbrevet och bidrar förhoppningsvis till att uppmuntra till fler besök.

Under 2019 har ett flertal besöksgrupper besökt Bryssel och North Sweden. Därtill har aktörer från Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Härjedalen deltagit i konferenser, exempelvis European Week for Regions and Cities, EWRC, och det utökade rapportörsmötet för Europaforum Norra Sverige i Bryssel.

Överlag tar förberedelser och genomförande av studiebesök mycket resurser i anspråk, men det är samtidigt en oerhört värdefull och viktig del av NS arbete för regionens aktörer och en möjlighet för NS att träffa hemmaaktörerna och visa upp kontoret och det arbete som görs.

[2] Antalet gånger som användare såg tweeten på Twitter.

North Swedens fokus ligger i att bistå med expertkompetens som efterfrågas av besöksgrupper från regionen snarare än allmänna EU-upplysningsresor, särskilt när det gäller aktörer som inte räknas till huvudmannaorganisationerna.

NS har vid olika tillfällen anordnat studiebesöksprogram som ofta sträcker sig under två dagar, där grupperna vanligtvis får träffa representanter från EU-kommissionen, Sveriges ständiga representation till EU och Europaparlamentet samt andra relevanta aktörer i Bryssel. NS har också fått många andra mer eller mindre formella besök samt praktiskt assisterat regionens företrädare när de besökt Bryssel.

Studiebesök är en viktig del av North Swedens arbete och ett av besöken under 2019 var företrädare från kommuner och företag i "Ledarklustret" från Boden och Älvsbyn, som besökte Bryssel i tre dagar med ett intensivt program i regi av North Sweden (21–24/5).

En av punkterna var en uppdatering från ansvarig EU-tjänsteman för förslaget om att förlänga EU:s stomnätskorridorer till norra Sverige, som är något som intresserar kommuner och företag i regionen. Ambitionen är att erbjuda anpassade program utifrån gruppernas intressen snarare än allmän EU-kunskap.

ORGANISERADE BESÖK AV NORTH SWEDEN UNDER 2019:

- Luleå kommunstyrelse 15–16/4
- Anderstorpsgymnasiet 25–26/4
- Boden & Älvsbyn 21–24/5
- Europaforum Norra Sverige 26/6
- Universiteten inom Arctic Five med NSPA 10/9
- Region Jämtland Härjedalen 16–17/9
- Trainee Södra Norrland 1–2/10
- Boden ungdomsfullmäktige 2/10
- EU på riktigt 25–26/11
- Utökat rapportörsmöte för Europaforum Norra Sverige 10–11/12

PROJEKTET "EU" PÅ RIKTIGT:

Pilotprojektet "EU på riktigt" initierades av Skellefteå Kommun tillsammans med Anderstorpsgymnasiet, Europaforum Norra Sverige och North Sweden European Office. Projektet syfte är att öka intresset och kunskapen om EU-samarbetet genom att involvera Anderstorpsgymnasiet. Under två dagar 25–26/11, hade North Sweden besök av en gymnasieelev och en lärare från Anderstorpgymnasium i Bryssel. De fick lära sig om EU och träffa olika aktörer som arbetar i Bryssel.

Norra Sverige mitt i förhandlingarna i förändringens tid i EU!

Utökat rapportörsmöte Europaforum Norra Sverige i Bryssel 10-11 december 2019
Leopold Hotel Brussels EU, Rue du Luxembourg 35, 1050 Bryssel

DAG 1: Tisdag 10/12

8:30 Välkomstfika och registrering

PASS 1: **Norra Sverige mitt i EU i förändringens tid: NULÄGESANALYS** (*Moderator*: Julia Hanson)

9:00 **Välkommen till Europaforum Norra Sverige i Bryssel**
Glenn Nordlund; *Ordförande Europaforum Norra Sverige*

9:10 **På toppen av Europa och mitt i EU**
Mikael Janson; *Direktör, North Sweden European Office*
Lotta Rönström; *tf Direktör, Mid Sweden European Office*

9:30 **An EU on the verge of breakdown or recovery**
Fabian Zuleeg; *Chief Executive, European Policy Center, EPC*

PASS 2: **Norra Sverige i EU: NYSTART FÖR EU** (*Moderator*: Glenn Nordlund)

10:15 **En ny EU-kommission med höga ambitioner**
Åsa Webber; *Kabinettschef hos Ylva Johansson, Sveriges EU-kommissionär för inrikes frågor*

11:00 Fika

PASS 3: **Norra Sverige mitt i EU i förhandlingens tid: LÅNGTIDSBUDGETEN** (*Moderator*: Mikael Janson)

11:30 **Europaforum Norra Sveriges syn på EU post 2020**
Glenn Nordlund; *Ordförande Europaforum Norra Sverige*
The proposal for an EU budget 2021-2027 up for negotiations
Janne Uusivirta; *Senior Specialist, Finska ordförandeskapet i EU hösten 2019*
Europaparlamentets svar
Erik Bergkvist; *Europaparlamentariker i Budgetutskottet, S&D, Västerbotten*
Diskussion

12:30 LUNCH

PASS 4: **Norra Sverige med stöd från EU: SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN** (*Moderator*: John Kostet)

13:15 **Introduction and North Sweden's view**
Rickard Carstedt; *Rapportör Europaforum Norra Sverige*
European Commission's proposal
Alexandra Kisielewska; *Regional Policy, European Commission, DG REGIO*
The Swedish Government's position
Jeanette Lund; *Näringspolitiskt råd, Svenska Representationen till EU*
The European Parliament's position
Isabel Benjumea; *Vice ordförande, Europaparlamentets Regionala utskott, EPP, Spanien*
Regional perspectives
Nicolas Brookes; *Executive Director Conference of Peripheral and Maritime Regions*
Discussion

14:30 Fika

PASS 5: **Norra Sverige bidrar till EU: SMART REGIONAL INNOVATION** (Moderator: Niklas Johansson)

15:00 **North Sweden innovation system and contribution to Europe**
Thomas Andersson; *Regionfullmäktiges ordförande Jämtland Härjedalen, rapportör EFNS*
The role of the regions in EU's strategy for research and innovation
Pirita Lindholm; *Direktör, European Regions Research and Innovation Network, ERRIN*
EU's Industry policy and strategic value chains – role of the regions via Smart Specialisation
Nikos Pantalos; *Senior Expert, Innovation, modernisation, smart specialisation, DG GROW*
The EU innovation ecosystems - role of the regions and universities
Koen Jonkers; *Deputy Head of Unit, JRC Knowledge for Growth Finance and Innovation*

1 (2)

PASS 6: **Norra Sverige mitt i EU:s globala fokus: ARKTIS** (*Moderator*: Mikael Janson)

16:15 **EU, en allt mer engagerad arktisk aktör**
Lars-Gunnar Wigemark; *EU:s arktiska ambassadör, European External Action Service, EEAS*
Diskussion

17:00 SLUT för dagens pass

18:00 **Öppen LUCIAMOTTAGNING för "NORTH SWEDEN PLUS" med Svenska Kören i Bryssel**
Arts 56, Rum "Mona Lisa", Avenue des Arts 56, 1000 Bryssel

20:30 **Middag för deltagarna vid det utökade rapportörsmötet**
Restaurant l'Atelier, Rue Franklin 28, 1000 Bryssel

DAG 2: Onsdag 11/12

PASS 7: **Norra Sverige i EU: INLEDNING** (*Moderator*: Lotta Rönström)

9:00 **Uppstart andra dagen**
Mikael Janson, *Direktör, North Sweden European Office*

PASS 8: **Norra Sverige i centrum av EU:s periferi: INFRASTRUKTUR** (*Moderator*: Mona Mansour)

9:15 **Europaforum om EU:s transportpolitik**
Britta Flinkfelt; *Kommunstyrelseordförande Arjeplog, Norrbottens Kommuner, Rapportör EFNS*
EU Transport Policy within CEF and the TEN-T including future outlook
TBC, *EU-kommissionen, DG MOVE*
Transportpolitik för norra Sverige med stöd av EU idag och imorgon
Mårten Edberg; *Infrastrukturstrateg, Region Västerbotten*
Diskussion

10:30 Fika

PASS 9: **Norra Sverige i EU: REGIONERNAS EUROPA** (*Moderator*: Glenn Nordlund)

11:00 **The regions making the difference for the EU**
Karl-Heinz Lambertz; *Ordförande, Europeiska Regionkommittén*

PASS 10: **Norra Sverige för ett grönare EU: BIOEKONOMI** (*Moderator*: Lotta Rönström)

11:30 **Europaforum om norra Sveriges roll för EU:s klimatomställning**
Robert Uitto; *Regionråd Jämtland Härjedalen, Rapportör EFNS*
EU-kommissionens förslag för EU:s klimatomställning
Jürgen Salay; *Policy Officer, EU-kommissionen, DG CLIMA*
Europaparlamentets syn på klimatarbetet och bioekonomins roll för EU
Jessica Polfjärd; *Europaparlamentariker, EPP, Miljöutskottet*
Skogens roll för ett grönare EU
Magnus Matisons; *Projektledare Bioekonomi, BioFuel Region*
Diskussion

PASS 11: **Norra Sverige tycker om EU: AVSLUT MED POSITIONER** (*Moderator*: Glenn Nordlund)

12:45 **Hantering av till rapportörsmötet förelagda positioner**
Berörda rapportörer; *Europaforum Norra Sverige*
Välkommen till Europaforums 20-årsjubileumsforum
Elise Ryder Wikén; *Ordförande, Regionala Utvecklingsnämnden Jämtland Härjedalen*
Avslutsord för det utökade rapportörsmötet i Bryssel
Glenn Nordlund; *Ordförande Europaforum Norra Sverige*

13:00 LUNCH

Förmöten 10/12

8:00 Tjänstemannamöte Europaforums Tjänstemannagrupp
8:30 Rapportörsmöte Europaforums Rapportörsgrupp

2 (2)